

وزارت صحت عامه
انستیتوت علوم صحی پوهاند غضنفر
دیارتمنت فارمسی

نصاب تحصیلی

پیام وزارت صحت عامه

وزارت صحت عامه مسرت دارد که برنامه تجدید نصاب تحصیلی دیپارتمنت فارمسی انستیتوت علوم صحتی پوهاند غضنفر به پایه اکمال رسیده و نصاب درسی میتواند نیازمندی های آموزشی برای محصلان این رشته را جهت عرضه خدمات بهتر برای مردم نیازمند کشور فراهم سازد.

بدون شک رفاه، توسعه و پیشرفت یک جامعه مستلزم صحت بهتر افراد آن است، حفظ و ارتقای صحت افراد نیز به نوبه خود نیازمند تنظیم و مدیریت مؤثر سیستم های عرضه خدمات صحتی و رعایت اصول و معیارات اساسی در جریان این خدمات می باشد. در واقع خدمات صحتی معیاری که متضمن تحقق استفاده معقول ادویه و حصول اطمینان از کیفیت، مؤثریت و مصئونیت دواها و تدارک، توزیع و کاربرد آنها با رعایت شرایط و ضوابط معین می باشد، نمیتواند بدون مسئولین و کارمندان شایسته فراهم گردد. با توجه به اینکه فارمسی یک رکن عمده نظام صحت و دوا یک فکتور اساسی سیستم های عرضه خدمات صحتی را تشکیل میدهد، میتوان به اهمیت موجودیت افراد دارای دانش و مهارت لازم مسلکی در زنجیره عرضه خدمات دوائی پی برد.

البته این اهمیت هم از نظر کمیت و هم از نظر کیفیت قابل عطف می باشد. چنانچه نهادهای تحصیلات عالی فارمسی در کشور محدود بوده و تعداد فارغان آنها نمیتواند جوابگوی همه نیازمندی های کشور از نظر منابع بشری فارمسی باشد، از اینرو لازم است مؤسسات آموزشی نیمه عالی این رشته نیز از توجه به دور نمانند. خوشبختانه نقش مؤثر سکتور خصوصی در جهت تحت پوشش قراردادن نیازمندی های کشور از نظر افراد مسلکی فارمسی رو به گسترش بوده، ولی اطمینان از کیفیت آموزشی این همه فارغان از اهمیت خاص برخوردار است، که بایست مورد توجه جدی قرار گیرد.

نصاب تحصیلی قبلی با نظرداشت تحولات و پیشرفت های گسترده که جهان و منطقه شاهد آن است نمیتواند نیازهای بالقوه کنونی جامعه را مرفوع سازد و لازم است همگام با دگرگونی ها، ابزار و دانش اهل مسلک های مرتبط به صحت نیز تجدید گردیده و نیازهای جدید را هدف قرار دهد تا کیفیت خدمات ارتقاء یابد و مشتری نظام صحت ما به هدف اصلی خود که همانا اعاده و بهبود صحتش است، دست یافته و از این نظام ابراز رضایت نماید.

با توجه به موارد مذکور، انستیتوت علوم صحتی پوهاند غضنفر با یک ابتکار و تصمیم بجا و بموقع دست بکار شده وبا تجدید نصاب تحصیلی بخش فارمسی آن انستیتوت در هماهنگی با نصاب تحصیلی پوهنحی فارمسی پوهنتون کابل مسئولیت خود را ایفا نموده است که وزارت صحت عامه این موفقیت را به رهبری و مسئولین انستیتوت مذکور تبریک گفته و برایشان موفقیت های بیشتر را آرزو می کند.

این تجدید نصاب در یک پروسه منظم و معیاری توسط یک کمیته تخنیکی و تخصصی موظف مشمول اشخاص نخبه و صاحب نظر از نهادهای اکادمیک و اجرائی ذیربط صورت گرفته و کمیته مذکور نیز مسئولیت خود را به بهترین وجه لازم به انجام رسانیده و رسالت خود را در قبال کشور و مردم ایفاء نمود که وزارت صحت عامه به آن ارج گذاشته و از اعضای محترم کمیته موظف و تمام اشخاصی که به نحوی دراین پروسه ملی سهم داشته اند، صمیمانه سپاسگذاری می نماید.

همچنان جا دارد از پوهنحی فارمسی، پوهنتون کابل بخاطر کمک های تخنیکی ایشان و از پروژه محترم تقویت سیستم های فارمسی (SPS) که توسط مؤسسه علوم اداره برای صحت (MSH) و با تمویل اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا (USAID) تطبیق می گردد، بخاطر انجام کمک های مالی و تخنیکی بی شائبه از آغاز تا ختم پروسه تجدید نصاب متذکره، ابراز سپاس نمایم.

با احترام

داکتر فیروزالدین فیروز

وزیر صحت عامه

اظهار سپاس

حمد و سپاس خداوند (ج) را که ما را توفیق بخشید تا مسؤولیت بزرگ را که در تهیه مواد آموزشی برای آینده‌سازان مسلک فارمسی داریم با موفقیت و توأم با دست‌آوردهای بزرگ به پایه اکمال برسانیم. اینک به نمایندگی از ریاست انستیتوت علوم صحت پوهاند غضنفر خورسندم که مجموعه علمی کریکولم، شامل 21 عنوان کتاب درسی برای رشته فارمسی این انستیتوت و انستیتوت های خصوصی را تقدیم شما می‌نمایم. این کریکولم تحول عظیم و اسناد مهم در انکشاف خدمات صحتی دواپی در کشور به شمار می‌آید. با در نظر داشت اهداف تجدید نصاب تحصیلی مسلک فارمسی برای تدوین این آثار با ارزش فعالیت‌های عمده چون ایجاد گروپ کاری، تدویر ورکشاپ های نیاز سنجی و معرفی نصاب، حدوداً 40 مجالس گروپ کاری، عقد قرار داد برای تحریر هر کتاب با نویسندگان مجرب از پوهنتون کابل و انستیتوت علوم صحتی پوهاند غضنفر، ارزیابی و تصحیح کتاب ها به وسیله گروپ کاری برای تحقق اهداف کریکولم جدید، نهایی سازی بسته های آموزشی شامل رهنمود برای استاد، رهنمود برای کار های عملی و اصل کتاب، استفاده از جدید ترین منابع و مأخذ برای تدوین این کتب از فعالیت‌های اساسی و درخور توجه این انستیتوت و همکاران ما به شمار می‌آید که مطابق پلان مطروحه مؤفقانه تطبیق گردیده است.

اینجانب به نمایندگی از انستیتوت علوم صحتی پوهاند غضنفر می‌خواهم از همکاری‌های تمویل کننده‌گان پروگرام فوق، اداره انکشاف بین‌المللی ایالات متحده (USAID)، پروژه تقویت سیستم فارمسی (SPS) که در فراهم نمودن هزینه مالی و تخنیکی برای پروسه مذکور و ارایه مشورت‌ها و فیدبک‌های گرانبها که در جریان تطبیق پروژه با ما داشتند، اظهار سپاس و قدردانی نمایم.

همچنان جا دارد که از حمایت وزارت های محترم صحت عامه و تحصیلات عالی، پوهنتون محترم کابل بخصوص رهبری و استادان پوهنهی فارمسی ریاست عمومی امور فارمسی، پوهنتون طبی کابل، استادان دیپارتمنت انستیتوت علوم صحتی پوهاند غضنفر، اتحادیه انستیتوت های علوم صحتی خصوصی و اتحادیه سراسری فارمستان افغانستان که نماینده‌های ایشان در مهیا ساختن زمینه‌های مناسب کاری از طریق هم‌آهنگی و مشوره‌های نیک سهم‌گیری فعال در ورکشاپ ها و گروپ‌های کاری این پروسه را حمایت و همکاری نموده اند، اظهار سپاس نمایم.

بدیهی است که تطبیق این برنامه بدون اداره مؤثر، همکاری صادقانه تخنیکی، فداکاری، تعهد و سعی و تلاش مخلصانه مؤسسه همکار SPS که در تمام موارد ذکر شده با ما در تهیه، تدوین و ترتیب این کریکولم و مواد درسی آن سهیم بودند، ممکن نبود، خاصتاً از توجه محترم محمد ظفر عمری رئیس پروژه و زحمات محترم احمد نجیب راشد مشاور تجدید کوریکولم آن مؤسسه سپاسگذاری نمایم.

یقیناً تهیه و ترتیب این نصاب در نتیجه مساعی همه جانبه تیم فوق صورت گرفته است، که لازم است بار دیگر از ایشان و ادارات محترم مربوطه اظهار امتنان و قدردانی نموده و از خداوند (ج) موفقیت مزید را برای ایشان خواهانم.

با احترام

دوکتور کیمیا عزیزی

رئیس انستیتوت علوم صحتی پوهاند غضنفر

اعضای گروپ کاری

1. پوهاند محمد نسیم صدیقی رئیس پوهنځی فارمسی
2. دوکتور کیمیا عزیزی رئیس انستیتوت علوم صحی پوهاند غضنفر
3. محمد ظفر عمری رئیس پروژه MSH/SPS
4. پوهنمل آقا محمد ژکفر معاون پوهنځی فارمسی
5. دوکتور سیدعرب شاه عرب شاهي رئیس اتحادیه انستیتوت های علوم صحی خصوصی افغانستان
6. فارمسست عبدالخلیل خاکزاد رئیس انستیتوت فارمسی ابن سینا
7. محمد داوود معصومی آمر دیپارتمنت فارمسی انستیتوت علوم صحی پوهاند غضنفر
8. احمد نجیب راشد مشاور تجدید کریکولم، پروژه MSH/SPS

اعضای همکار

1. پوهنمل محمد شفیق مشال استاد پوهنځی فارمسی
2. احمد جاوید احسان مسؤل خدمات فارمسی در پروژه MSH/SPS
3. دوکتور عبدالستار جبارزی معاون علمی انستیتوت علوم صحی پوهاند غضنفر
4. دوکتور صنیع الله زلمی استاد پوهنتون طبی کابل
5. عبدالظاهر صدیقی مشاور در پروژه MSH/SPS
6. فارمسست مریم فهیم استاد انستیتوت علوم صحی پوهاند غضنفر
7. دوکتور ذبیح الله مومند مدیر عمومی محصلان انستیتوت علوم صحی پوهاند غضنفر
8. دوکتور ذبیح الله غوثی آفیسر منابع بشری در پروژه MSH/SPS
9. تانا ولیجی مشاور پروژه MSH/SPS
10. عبدالطیف فقیرمسوول اداری MSH/SPS

پیشگفتار

مسرت داریم، که کریکولم درسی هذا تحت رهبری گروپ کاری (شامل نهادهای چون پوهنتون کابل، پوهنځی فارمسی، اتحادیه انستیتوت های علوم خصوصی، ریاست عمومی امور فارمسی، پوهنتون طبی کابل، استادان دیپارتمنت انستیتوت علوم صحی پوهاند غضنفر و اتحادیه سراسری فارمسیستان افغانستان) و همت اساتید محترم پوهنتون کابل، پوهنځی فارمسی و دیپارتمنت فارمسی انستیتوت علوم صحی پوهاند غضنفر با همکاری پروژه تقویت سیستم های فارمسی اقبال چاپ و تطبیق رایافت.

مواد درسی رکن مهم یک نصاب تحصیلی را تشکیل داده و به کمک آن دانش ها، مهارت ها و تغییرات ذهنی و سلوکی به مستفید شونده گان برنامه تحصیلی انتقال داده می شود. کریکولم جدید دیپارتمنت فارمسی انستیتوت علوم صحی پوهاند غضنفر با همت بالای اساتید محترم فارمسی در همکاری با مراجع ذیربط و ذیعلاقه این مسلک تجدید و به رشته تحریر در آمده است. در کریکولم هذا تمام اصول موجه تجدید کریکولم ها مراعات گردیده و مشکلات این انستیتوت را برای مدت مرفوع خواهد نمود.

این کریکولم با در نظر داشت سویه تحصیلی مستفید شونده گان (معاون فارمسیست - چهارده پاس مسلکی) تجدید گردیده و جهت استفاده برای دیپارتمنت فارمسی انستیتوت علوم صحی پوهاند غضنفر و تمام انستیتوت های علوم صحی خصوصی تهیه گردیده است.

گروپ کاری تجدید کریکولم دیپارتمنت فارمسی انستیتوت علوم صحی پوهاند غضنفر زحمات تمام اعضای همکار در پروسه و نویسندگان محترم کتب مورد ضرورت را با دیده قدر نگریسته و موفقیت های هرچه بیشتر شانرا در راه خدمت به اولاد وطن از بارگاه ایزد منان خواهان است.

با احترام

گروپ کاری تجدید کریکولم دیپارتمنت فارمسی

انستیتوت علوم صحی پوهاند غضنفر

مقدمه

انستیتوت علوم صحنی در سال 1336 تحت چتر وزارت صحت عامه تاسیس گردید. در ابتدا این انستیتوت صرف دارای سه خش (نرسنگ، قابلگی و کمپوندری) بود. طی چند سال نظر به لزوم دید همان زمان شاگردان این انستیتوت به سویه فارغ صنف نهم فارغ می گردیدند. در سال 1348 آغاز به جذب فارغان صنوف دوازدهم از طریق امتحان اختصاصی (کانکور) نمود. با گذشت زمان ضرورت به ایجاد رشته های دیگر پیدا شد و رشته ها موجوده این انستیتوت در مواقع خاص ایجاد گردیدند. نحوه شمولیت شاگردان برای تمام رشته ها به استثنای رشته های نرسنگ و قابلگی از سال 1362 به این سو از طریق امتحان کانکور عمومی پوهنتونها افغانستان تعدیل گردید. این انستیتوت به طور اوسط سالانه 35-40 نفر را در رشته فارمسی عمومی به سویه دیپلوم 14 پاس به جامعه تقدیم می نماید. که این فارغان در عرضه خدمات دوائی عامه و خصوصی مصروف خدمت به جامعه می باشند

نصاب درسی پروگرام دیپلومه دوساله فارمسی خیلی سابقه بوده و از مدت چند سال بدینسو تجدید نگردیده است. چون فارغان پروگرام دیپلومه فارمسی بحیث کارمندان نظام صحنی در خط اول امور دوائی افغانستان کار می نمایند. بدین ملحوظ این کارمندان نیاز به فراگیری دانش جدید نظر به تقاضا زمان دارند. بنابراین، انستیتوت علوم صحنی پوهاند غضنفر درخواست رسمی را جهت جلب مساعدت های مالی و تخنیکی پروژه تقویت سیستم های فارمسی (SPS) برای تجدید نصاب تحصیلی بخش فارمسی خویش ارایه نمود. نظر به تجارب اندوخته شده از همکاری با پوهنخی فارمسی پوهنتون کابل پروگرام SPS منحیث یک پل ارتباطی میان پوهنخی فارمسی و انستیتوت علوم طبی پوهاند غضنفر عمل نموده و تنظیم این پروسه را بعهده گرفت. این پروسه به اساس یک توافقنامه میان انستیتوت علوم صحنی پوهاند غضنفر و پروژه تقویت سیستم های فارمسی با در نظر داشت زوایای تخنیکی و مالی برای تجدید این نصاب عملی گردیده است.

انستیتوت علوم صحنی پوهاند غضنفر با همکاری تخنیکی پوهنخی فارمسی پوهنتون کابل و پروژه تقویت سیستم های فارمسی کمیته مشترک را برای تجدید و انکشاف نصاب درسی بخش فارمسی خویش ایجاد نمود.

گروپ کاری متذکره مسؤلیت مرور نصاب فعلی، پیشنهاد نصاب درسی جدید و تجدید شده را به انستیتوت علوم صحنی پوهاند غضنفر بدوش گرفت. گروپ متذکره با استفاده از معیارات ملی و بین المللی طرح تطبیق راهکار شش مرحله یی را برای تجدید نصاب بخش فارمسی آن انستیتوت پیشنهاد نمود که از طرف هیئت رهبری انستیتوت پذیرفته شده و پلان های تطبیق آن با تدویر مجالس متعدد با اساتید انستیتوت، تدویر ورکشاپ های مورد نیاز برای تجدید نصاب و 40 مجلس گروپ کاری ترتیب و عملی گردید. همچنان در جریان این پروسه برای جلب همکاری مراجع ذیربط و داشتن نظریات آنها مجالس متعددی با اساتید پوهنخی های ذیربط پوهنتون کابل نیز دایر گردید که هر کدام دارای موثریت مشخص در راستای تجدید این نصاب بوده است.

معرفی مختصر بخش فارمسی انستیتوت

بخش فارمسی انستیتوت علوم صحتی از بدو تاسیس تا حال بیش از 50 دور فراغت دواسازان را شاهد می باشد، که اول دور فراغت آن در سال 1339 به سویه فارغ صنف نهم می باشد. در زمان زمامداری سردار محمد داود خان تصمیم گرفته شد که از فارغان صنف نهم مکاتب جهت شمولیت در این رشته یک امتحان کانکور اختصاصی گرفته شود و برای مدت سه سال پروسه تدریس ایشان ادامه وسند فراغت صنف دوازدهم یا بکلوریا مسلکی برای ایشان داده شود. از سال 1355 به این سو این انستیتوت در تعمیر فعلی فعالیت می کند. از دهه شصت خورشیدی به این سو تصمیم گرفته شد که شاگردان رشته فارمسی از طریق امتحان کانکور پوهنتون های افغانستان جذب گردند و بعد از دوسال تحصیل بدرجه تیکنیشن فارمسی بسویه چهارده پاس فارغ شوند.

بخش فارمسی انستیتوت علوم صحتی پوهاند غضنفر سالانه حدود 50 نفر شاگرد اعم از ذکور و اناث را منحیث تیکنیشن فارمسی را به جامعه تقدیم می نماید. طی سالیان گذشته مجموعاً 6000 فارغ از رشته دواسازی به سویه های مختلف به جامعه تقدیم گردیده است. شایان تذکر است که بخش فارمسی انستیتوت علوم صحتی پوهاند غضنفر در ولایات چون هرات و بلخ شعبات فعال دارد و همه ساله در راستای تربیه تیکنیشن فارمسی مصدر خدمت می گردند.

قابل یاد آوری است که بعد از تحولات دهه اخیر برعلاوه سکتور دولتی سکتور خصوصی هم در تربیه تیکنیشن فارمسی در سطح مرکز و ولایات مختلف رول عمده را بازی می کند و از جمله ای 97 انستیتوت علوم صحتی خصوصی بیشتر آنها دارای رشته فارمسی می باشند.

بروگرام فارمسی انستیتوت علوم صحتی پوهاند غضنفر دارای صنوف کافی برای تدریس می باشد و متأسفانه طی دهه هفتاد لابراتوار بخش فارمسی کاملاً از بین رفته و در حال حاضر لابراتوار فعال ندارد. در قسمت مواد درسی و کتابخانه باید یاد آور گردید که انستیتوت علوم صحتی پوهاند غضنفر دارای یک کتابخانه عمومی برای تمام محصلین خویش می باشد که شاگردان میتوانند از کتب موجوده آن استفاده نمایند.

نصاب درسی این بخش نظر به ضرورت در مواقع لازمه مطابق اصول و لوايح موجوده در این انستیتوت تجدید گردیده است و همواره تلاش صورت گرفته است تا از منابع معتبر بر انکشاف و تجدید کریکولم ها استفاده شود. روی همین اصل کریکولم فعلی پروگرام فارمسی انستیتوت علوم صحتی پوهاند غضنفر در سال 2003 تجدید گردید و تا کنون از آن استفاده میگردد.

در سال 2012 نظر به ضرورت های مسلکی و توقعات سکتور صحتی ضرورت تجدید کریکولم منحیث یک اولویت این انستیتوت شناسایی گردید که تلاش ها همجانبه رهبری انستیتوت و رهبر دیپارتمنت فارمسی سبب شد تا رابطه میان پروژه تقویت سیستم های فارمسی SPS/MSH و بخش فارمسی این انستیتوت ایجاد گردد و با استفاده از این فرصت تلاش صورت گرفت که رابطه علمی میان پوهنخی فارمسی پوهنتون کابل و دیپارتمنت فارمسی انستیتوت ایجاد و از تجارب و داشته های پوهنخی فارمسی

پوهنتون کابل در تجدید و غنای کړیکولم بخش فارمسی انستیتوت استفاده گردد. باید یاد آور شد که با همکاری های مخلصانه پوهنځی فارمسی پوهنتون کابل و پروژه تقویت سیستم های فارمسی SPS/MSH اکنون کړیکولم این دیپارتمنت تجدید و ثمر حدوداً سه سال زحمات خستگی ناپذیر تیم می باشد که با تطبیق این برنامه می توان تا حد اکثر مشکلات سر راه این مسک را برداشت.

تصاویر از جریان کورس آموزشی استفاد لابراتوار کوچک (minilab) برای استادان بخش فارمسی انستیتوت علوم صحت پوهاند غصنفر سال 1394

تصویر از محصلان بخش فارمسی انستیتوت علوم صحت پوهاند غصنفر سال 1394

نیاز سنجی آموزشی و روش آن

این نیازسنجی به منظور اینکه محصلان طی دوره دوساله برنامه تحصیلی، کدام دانش ها و مهارت ها را به چه اندازه فراگیرند، اجرا گردید. اجرای این برنامه مرحله امکان آنرا میسر ساخت تا دیدگاه و ماموریت برنامه تعریف گردیده و اهداف آن با وضوح و دقت لازم تشریح گردد.

نیاز سنجی آموزشی با استفاده از روش ورکشاپ، که یکی از روش های معمول و موثر نیازسنجی است، صورت گرفت. در این نیازسنجی فارغ التحصیلان رشته و مراجع استخدام کننده ذیل اشتراک داشتند:

- نماینده های وزارت صحت عامه
 - نماینده های وزارت تحصیلات عالی
 - نماینده پوهنتون طبی کابل
 - نماینده پوهنتون کابل
 - نماینده های ریاست امورفارمسی
 - اساتید پوهنځی فارمسی پوهنتون کابل
 - نماینده اتحادیه انستیتوت های علوم صحتی خصوصی افغانستان
 - اساتید مشخص از پوهنځی های ذیربط چون پوهنځی های ساینس، شرعیات، ادبیات و کمپیوتر ساینس
 - اساتید بخش فارمسی انستیتوت علوم صحتی پوهاند غصنفر
 - آمرین دیپارتمنت های بخش های دیگر انستیتوت علوم صحتی پوهاند غصنفر
 - نماینده ارشد USAID
 - نماینده WHO
 - اعضای رهبری اداره علوم صحت MSH
 - اعضای کلید پروژه تقویت سیستم های فارمسی SPS
 - مشاورین تکنیکی پروژه تقویت سیستم های فارمسی SPS
- طی ورکشاپ که بدین منظور به تاریخ 24 جون 2012 برگزار گردید، نظریات فارغ التحصیلان، استخدام کننده گان و پالیسی سازان مسلک جمع آوری و از آن در تدوین محتوی نصاب تحصیلی استفاده گردید.
- دریافت های نیازسنجی: در این نیازسنجی آموزشی یافته های ذیل برجسته گردید:
- عدم تطابق مضامین سال اول دیپارتمنت فارمسی با مضامین سال اول پوهنځی فارمسی پوهنتون کابل
 - عدم تسلسل منطقی میان مضامین

- موجودیت مضامین غیر ضروری
- عدم موجودیت مضامین مسلکی و ضروری برای رشته
- عدم تعریف واضح از فارغ التحصل رشته
- کمبود کار عملی و تطبیقات در نصاب موجود
- عدم توجه بر کلینکی بودن فارمسی

با در نظر داشت دریافت های نیازسنجی روندتجدید نصاب درسی بخش فارمسی انستیتوت علوم صحتی پوهاندغضنفر بمقصد ارتقای دانش ومهارت بهتر فارغ التحصیلان با سهم گیری فعال اعضای گروپ کاری مسیر مشخص را تعقیب نمود وبا تطبیق بهترین شیوه ها آموزش و فراگیری نصاب جدید طرح وتدوین گردید. در این روند اجزای تدوین نصاب درسی جهت بهبود دوامدار، پلانگذاری منطقی، ادامه تحصیل برای فارغ التحصیلان و نیاز مندی سکتور صحت به طور همه جانبه در نظر گرفته شده است.

فصل اول

مشخصات کلی برنامه

اهداف آموزشی

4- اهداف کلی (Aims)

موفقانه این برنامه آموزشی، سطح علمی این رشته را به سطح بین المللی عیار و فارغ التحصیلان این رشته منحیث افراد شایسته مسلکی در سکتور صحی مصدر خدمات عالی گردد.

1- نام و تعریف برنامه

معاون فارمسست: معاون فارمسست به شخص اطلاق میگردد که پروگرام معیاری 2 ساله فارمسی رابعد از فراغت از صنف 12 ام در یکی از انستیتوت های صحی دولتی ویا خصوصی راجستر شده وزارت صحت عامه جمهوری اسلامی افغانستان موفقانه تکمیل نموده وسند رسمی دیپلوم معاون فارمسی را از این وزارت اخذ نموده باشد، افراد مذکور میتوانند امور ترکیب ادویه گلنیک، ترتیب و تنظیم، توزیع، محافظه ادویه ومحصولات فارمسیوتیکی را انجام داده و در مورد استفاده معقول و اثرات ناگوار ادویه تجویز شده به مریضان مشوره لازمه میدهند

2- ماموریت (Mission)

ماموریت اصلی این نهاد تحصیلی تربیت و آموزش معاونین فارمسست که می توانند در نظام صحی در تامین موارد چون تامین سلامت و آموزشی افراد، همکاری در تحقیقات علمی، تطبیق برنامه های خدماتی دوائی انجام وظیفه نمایند، می باشد، با تربیت این نیروها تامین سلامتی عامه پیشرفت چشمگیری خواهد داشت.

3- دیدگاه (Vision)

- چون جهان در حال تحول و پیشرفت میباشد بنا کسب دانش و مهارت های شامل برنامه ما میتواند در تحول خدمات صحی نقش عمده را بازی کند. امیدواریم که با اجرای

دانش آموزن این رشته با تعقیب این برنامه میتوانند معلومات و اطلاعات کافی از علوم فارمسی را متناسب به سویه تحصیلی ایشان کسب و با استفاده از آن در سکتور صحی مصدر خدمت گردند. اجزای اساسی اهداف کلی این رشته قرار ذیل می باشد:

الف- **عرضه خدمات دوائی:** چون فارغان این برنامه در خط اول عرضه خدمات دوائی قرار دارند، بنا باید دارای توانایی علمی، روند اجرا وعرضه خدمات دوائی را دارا باشند.

ب- **سهم گیری فعال در اداره سیستم**

دوائی(انتخاب، تدارک، توزیع و استفاده ادویه و محصولات

فارمسیوتیکی): چون فارغان این بخش در تمام تسهیلات

صحی که مجموعه خدمات صحی اساسی (BGIPHS)

را عرضه می کنند مسولیت اداره سیستم دوائی را دارند، بنا

اداره سیستم دوائی یکی از اساسی ترین اوامر محوله این

بخش می باشد

ج- **سهم گیری در تحقق استفاده معقول ادویه:**

چون فارغ این برنامه در ارائه خدمات صحی جامعه به طور

مستقیم شامل می باشند، بنا میتوانند برای بهتر سازی

صحت عامه و ارتقا و انکشاف استفاده معقول ادویه رول
اساسی را ایفا نمایند.

5- صلاحیت های مسلکی معاون فارمسست

- معاون فارمسست میتواند همواره فارمسست را در تهیه ادویه و دیگر محصولات طبی کمک کند.
- در ستاک های دوايي معاون فارمسست مطابق حدود وظیفوی ایشان گماشته میشود.
- محاسبه، ترتیب، اندازه نمودن و مخلوط کردن ادویه ترکیبی و انتخاب بسته بندی مناسب و لیبل گذاری آن.
- قیمت گذاری نسخه، فایل نمودن، آماده کردن، ارایه توضیحات لازمه برای مریض و توزیع ادویه برای مریضان.
- معاون فارمسست برای تعقیب فایل های کمپیوتری و یا دستنویس دوايي مریضان در شفاخانه ها مسؤولیت دارد.
- آماده ساختن شرایط نگهداری ادویه در ساحات تحت کنترل (دولتی و یا خصوصی)
- موجودی منظم ستاک ادویه
- درج معلومات در کمپیوتر و یا فایل ها مربوطه
- درخواست واکمال ادویه مطابق نیازمندی مرکز صحت.
- حفظ و نگهداشت اسناد دریافت، توزیع، موجودی و راپورهای مصرف ادویه و محصولات فارمسیوتیکی.

- نظارت دوامدار از چگونگی پروسه تعقیب تجهیزات طبی
- نظارت و اطمینان از چگونگی و تطبیق چارت تدای دوايي مریضان
- تهیه و انتقال ادویه 24 ساعته مریضان از دواخانه به واردها، لیبل گذاری ادویه مریض به طور جداگانه
- اشتراک در تهیه محلولات زرقی تحت نظر فارمسست مربوطه.
- اشتراک در تهیه محلولات غیر زرقی (رقیق و غلیظ سازی محلولات)
- اجرای کمک های اولیه طبی
- اشتراک در کنترل کیفی و کمی ادویه و دیگر محصولات طبی تحت نظر فارمسست
- همکاری در مدیریت معافیت کتلوی
- انجام وظایف مسلکی داده شده به وسیله فارمسست و یا امر بخش

6- شایسته گی های متوقع معاون فارمسست بعد از تطبیق نصاب

- توانایی همکاری با فارمسست در جمع آوری، ترتیب و ارزیابی معلومات دوايي در جریان مراقبت های مستقیم مریضان
- توانایی دریافت و شناسایی نسخه ها/ اشتباهات تجویز، تکمیلی دوز تدای و معقولیت ادویه
- توانایی تهیه و ترتیب ادویه و مواد طبی برای توزیع
- اطمینان از اندازه دقت، تهیه و یا بسته بندی ادویه
- توانایی توزیع مناسب ادویه

- توانایی همکاری با فارمسست و یامرکز صحتی در مدیریت معافیت کتلوی
- قادر به همکاری با فارمسست در شناسایی مریضان یکه نیاز به مشاوره بیشتر در مورد ادویه ، تجهیزات و دستگاه های طبی دارند
- توانایی تعقیب، حمایت و همکاری در دریافت پول و تحریر اویز برای خدمات دواپی واجناس دیگر
- توانایی خریداری مواد دواپی دستگاه ها مطابق پالیسی خریداری
- توانایی موجودی منظم مواد دواپی تجهیزات ودستگاه های طبی مطابق پلان
- توانایی همکاری با فارمسست در امور وظیفوی
- اطمینان از موجودیت مواد فارمسی، تجهیزات و دستگاه های طبی مطابق ضرورت
- توانایی همکاری بافارمسست در تهیه، نگهداری و توزیع مواد دواپی، تجهیزات و دستگاه های طبی مطابق ضرورت
- توانایی همکاری با فارمسست درمانیتورنگ تدای دواپی مریضان
- توانایی اشتراک در پروسه های جلوگیری از استفاده غیر معقول ادویه
- توانایی سهم گیری انفرادی برای همکاری با فارمسست در ارتقای مراقبت های صحتی مریضان
- قادر به عرضه اخلاق مناسب مسلکی در تمام امور
- توانایی نمایش تصویر مناسب از مسلک فارمسی در جامعه
- توانایی حل مشکلات و معضلات از طریق مفاهمه مناسب
- دانستن اساسات اداره برای تغییرات مثبت
- دانستن ارزش منابع برای برقراری و یا تغییرات در فارمسی عملی و کلینیکی
- توانایی افهام وتفهم مناسب
- توانایی به حد اعظمی رساندن موثریت کاری با استفاده از تکنالوژی معلوماتی
- قادر به حل مناسب مشکلات معمول جریان کار

7- شرایط و نحوه پذیرش محصل

- پذیرش محصلان از طریق امتحانات کانکور وزارت تحصیلات عالی صورت می گیرد.

فصل دوم

مشخصات دوره آموزشی

نام برنامه : چهارده پاس مسلکی

فارغ: معاون فارمسست (Pharmacy assistant)

مدت دوره تحصیلی: دوسال (چهار سمستر 16 هفته ای)

کنگوری مضامین قرار ذیل است:

1) مضامین پوهنتون شمول

2) مضامین اساسی

3) مضامین اختصاصی

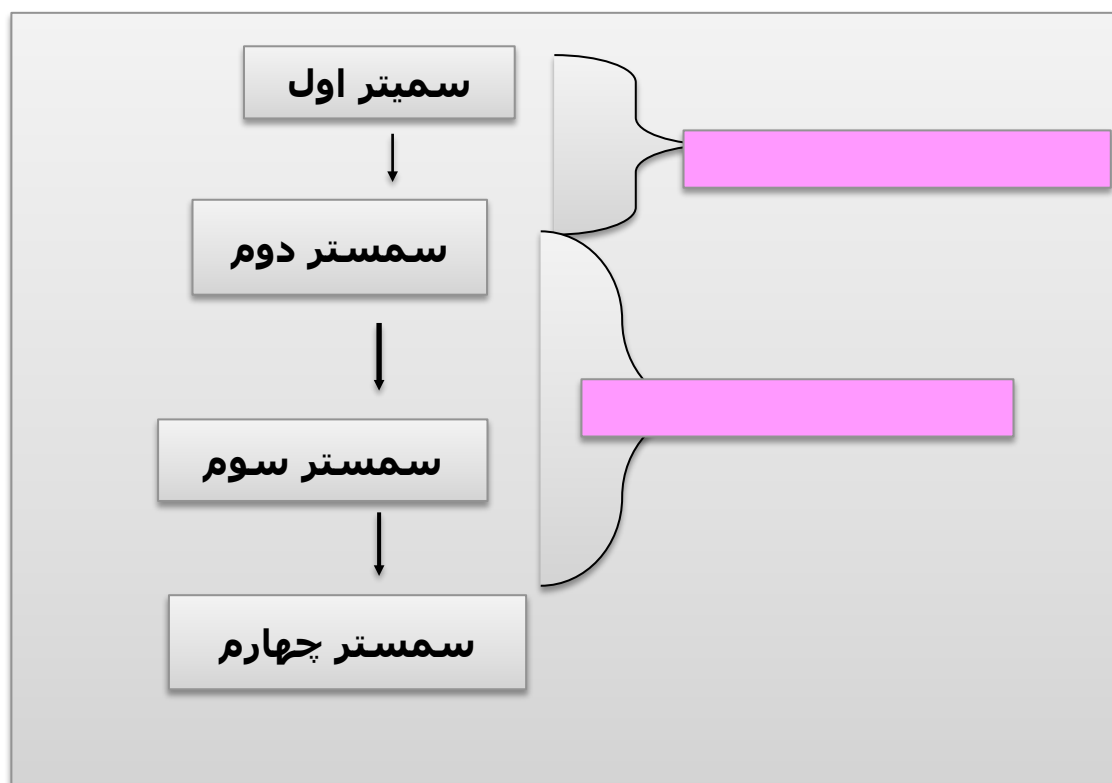
4) پایان نامه تحصیلی

روش تدریس و آموزش و روش ارزیابی محصلان:

دروس عمومی به دوشکل نظری و عملی در نظر گرفته شده است به طور کلی میتوان اظهار نمود که مواد درسی یکه در این نصاب تنظیم گردد با روش شاگرد محوری قابل تطبیق می باشد و همواره تلاش خواهد گردید که از روش های خوب تدریس استفاده گردد.

در جریان هر سمستر امتحانات صنفی و وسط سمسترو در پایان هر سمستر امتحان ختم سمستر اخذ می گردد

ساختار کریکولم جدید دیپارتمنت فارمسی انستیتوت
علوم صحتی پوهاند غضنفر

سمستر اول						
نام مضمون	کودنمبر مضمون	مضامین پیشیناز	واحد کردیت	ساعات نظری	ساعات عملی	نوع مضمون
ثقافت اسلامی I	GIPH- 101	دروس دوره مکتب	1	1		عمومی
لسان خارجی I	GIPH- 102	دروس دوره مکتب	1	1		عمومی
بوتانی	GIPH - 103	دروس دوره مکتب	2	2		اساسی
اناتومی فزیولوژی I	GIPH - 104	دروس دوره مکتب	2	2		اساسی
ریاضی احصایی	GIPH - 105	دروس دوره مکتب	2	2		اساسی
مایکروبیولوژی	GIPH - 106	دروس دوره مکتب	2	2		اساسی
کیمیای عضوی	GIPH - 107	دروس دوره مکتب	2	2		اساسی
فزیک	GIPH - 108	دروس دوره مکتب	2	2		اساسی
کیمیای عمومی	GIPH - 109	دروس دوره مکتب	2	2		اساسی
بیولوژی	GIPH - 110	دروس دوره مکتب	2	2		اساسی
مجموعه ساعات			18	18		
سمستر دوم						
نام مضمون	کودنمبر مضمون	مضامین پیشیناز	واحد کردیت	ساعات نظری	ساعات عملی	نوع مضمون
ثقافت اسلامی II	GIPH - 201	ثقافت اسلامی I	1	1		عمومی
لسان خارجی II	GIPH - 202	لسان خارجی I	1	1		عمومی
حفظالصحه و کمک های اولیه	GIPH - 211	ندارد	2	2		اساسی
کیمیای تحلیلی	GIPH - 212	کیمیای عمومی	3	2	1	اساسی
بیوشیمی I	GIPH - 213	کیمیای عضوی	2	2		مسلکی
فارمکولوژی I	GIPH - 214	اناتومی فزیولوژی I	2	2		مسلکی
فارمسی شیمیک I	GIPH - 215	کیمیای عمومی و کیمیای تحلیلی	2	2		مسلکی
اناتومی فزیولوژی II	GIPH - 204	اناتومی فزیولوژی I	1	1		اساسی
فارمسیوتیک I	GIPH - 216	کیمیای عمومی و عضوی	2	2		مسلکی
فارمکوگنوزی I	GIPH -217	بوتانی	2	2		مسلکی
مجموعه ساعات			18	17	1	
سمستر سوم						
نام مضمون	کودنمبر مضمون	مضامین پیشیناز	واحد کردیت	ساعات نظری	ساعات عملی	نوع مضمون
اداره و تدارک ادویه I	GIPH - 318	ندارد	2	2		مسلکی
استفاده معقول ادویه I	GIPH - 319	فارمکولوژی I	1	1		مسلکی
توگسیکولوژی	GIPH - 320	کیمیای عمومی	1	1		مسلکی
فارمکولوژی II	GIPH - 314	فارمکولوژی I	3	2	1	مسلکی
فارمسی شیمیک II	GIPH - 315	فارمسی شیمیک I	3	2	1	مسلکی
بیوشیمی کلینیکی II	GIPH - 313	بیوشیمی I	2	1	1	مسلکی
فارمکوگنوزی II	GIPH - 317	فارمکوگنوزی I	3	2	1	مسلکی
فارمسیوتیک II	GIPH - 316	فارمسیوتیک I	3	2	1	مسلکی
مجموعه ساعات			18	13	5	
سمستر چهارم						
نام مضمون	کودنمبر مضمون	مضامین پیشیناز	واحد کردیت	ساعات نظری	ساعات عملی	نوع مضمون
اداره و تدارک ادویه II	GIPH - 418	اداره و تدارک ادویه I	3	2	1	مسلکی
استفاده معقول ادویه II	GIPH - 419	استفاده معقول ادویه I	2	2		مسلکی
کمپیوتر	GIPH - 421	ندارد	2	1	1	اساسی
فارمکولوژی III	GIPH - 414	فارمکولوژی II	3	2	1	مسلکی
فارمسی شیمیک و کنترل ادویه III	GIPH - 415	فارمسی شیمیک II	3	2	1	مسلکی
فارمسیوتیک III	GIPH - 416	فارمسیوتیک II	3	2	1	مسلکی

		2	2			سمینار (پایان نامه تحصیلی)
	5	13	18			مجموعه ساعات

جدول دروس دوره معاون فارمسست

GIPH از سه کلمه Ghzanfar Institute Pharmacy گرفته شده است.

محتویات دوره آموزشی: شامل دروس نظری و عملی رشته فارمسی می باشد

تصدیق نامه (Certificate): تصدیق نامه به وسیله انستیتوت علوم صحی پوهاند غضنفر و وزارت صحت عامه صادر می گردد.

فصل سوم

برنامه درسی مضامین

سال اول

سمستر اول

1- نام مضمون : ثقافت اسلامی

کودنمبر مضمون: GIPH 101

تعداد واحد های کرایدیت: 1 واحد

پیشنیاز: ندارد

نوع درس: نظری

رؤس عناوین مضمون:

0 فصل اول

- تعریف ثقافت اسلامی

- اهداف ثقافت اسلامی

- اهمیت ثقافت اسلامی

0 فصل دوم

- اسلام و ایمان

- تعریف اسلام

- تعریفهای دیگری از اسلام

- اختلاف تناقض نیست

- مقصد از ارائه تعریفهای متعدد

- تعریف گزیده

- ارکان اسلام

- ایمان

- وحدت عقیده وی در ادیان سماوی قبل از تحریف

- ارکان ایمان

- انواع مؤمن به

- مناسبت میان ایمان و اسلام

- نقش ایمان در بخش اجتماعی_جامعه انسانی

0 فصل سوم

- جهان بینی اسلامی

- خط فکری در جهان بینی اسلامی

- موضوعات جهان بینی اسلامی

0 فصل چهارم

- خالق شناسی

- شهادت قرآن عظیم الشان به وجود خالق

- شهادت عقل به وجود خالق

- توحید

تعداد ساعات تیوری در هفته: 2 ساعت اکادمیک معادل

1 کردیت

تعداد واحد های کریدیت: 1 واحد

پیشنیاز: ندارد

نوع درس: نظری و یا عملی

رؤس عناوین مضمون:

chapter one: english alGIPHabe •

chapter two: home remedy •

chapter three: eating for energy •

chapter four: common
complains •

chapter five: human anatomy •

ماخذ:

1. Azar, B.S.(1999. 3rd Edition).
*Understanding & Using English
Grammar*, Pearson Education: USA

2. *Alzheimer's Treatment*: Available
from <http://nhs.uk/Conditions/Alzheimer's-disease/pages/treatment.asp>,
Retrieved on September 27, 2012

3. *Causes of Asthma*: Available
from <http://www.nhs.uk/Conditions/Asthma/Pages/Causes.aspx> Retrieved
on October 7, 2014

• اقسام توحید

• اقسام توحید الوهیت

• شرح اقسام توحید الوهیت

• عناصر توحید

• تعریف شرک

• اقسام شرک

• افراط و زیاد روی

• تعظیم قبور

ماخذ : قرآن کریم، صحیح البخاری، صحیح المسلم، سنن ابن ماجه، ترمذی، سنن نسایی، جهان بینی اسلامی از استاد عبدالظاهر داعی، جهان بینی اسلامی و عقیده اسلامی از پوهندوی عبدالواحد جهید، عقیده اسلام متکی بر قرآن و حدیث از حافظ استاد محمد ربانی خطیبی، عقیده اسلام در پرتو قرآن از نعمت الله وثیق، اصول دعوه از عبدالکریم زیدان ، حلال و حرام از دوکتور یوسف قرضاوی، نوت های استادان ثقافت اسلامی از پوهنتون سلام و پوهنتون مرکزی کابل نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر سمستر

تحریری 100%

سال اول

سمستر اول

نام مضمون : لسان انگلیسی

کودنمبر مضمون: 102 GIPH

بخش اول	0
فصل اول - اهمیت ، اهداف و تاریخچهٔ انکشاف علم بوتانی	0
بخش دوم	0
فزیولوژی، مورفولوژی و هستولوژی گیاهان	0
فصل دوم	0
فزیولوژی گیاهی	0
اول- حجرهٔ گیاه (CELL PLANT)	0
دوم- نمو و انکشاف گیاه (PLANT GROWTH & DEVELOPMENT)	0
سوم- هورمون های گیاهی (PLANT HORMONES)	0
چهارم - تغذیه و نمو گیاهان (PLANTS NUTRITION & GROWTH)	0
پنجم- متابولزم گیاهی (PLANTS METABOLISM)	0
ششم - تنفس گیاه (PLANT RESPIRATION)	0
هفتم- عملیهٔ ترکیب ضیائی (GIPHOTOSYNTHESIS)	0
هشتم - عکس العمل گیاهان در برابر تنبهاات خارجی	0
نهم - تکثر (REPRODUCTION)	0
دهم - ایکالوژی (ECOLOGY)	0
فصل سوم	0
مورفولوژی گیاهی	0
اهداف آموزشی فصل سوم	0
اول- مورفولوژی ریشه (ROOT)	0

4. *Descriptive ParagraGIPH:*
Available from <http://www.uni-koeln.de/owc/descperson.htm>
Retrieved on October 11, 2014

5. *Earwax Build – up- Treatment:*
Available from <http://www.nhs.uk/Conditions/Earwax/Treatment.aspx> Retrieved on October 12, 2014

نحوه امتحان: امتحانات تحریری وسط سمستر و اخیر سمستر

تحریری 100%

سال اول

سمستر اول

نام مضمون : بوتانی

کودنمبر مضمون: GIPH 103

تعداد واحد های کريدیت: 2 واحد

پیشنیاز: منحيث پیشنیاز برای مضامين فارمکوگنوزی، فارمسیوتیک و فارمسی شیمیک

نوع درس: نظری

رؤس عناوین مضمون:

0	دوم - مورفولوژی ساقه (STEMS)
0	سوم - مورفولوژی برگ
0	چهارم : مورفولوژی گل و غنچه گلی
0	(FLOWER & INFLORESCENCES)
0	پنجم - مورفولوژی میوه ها (FRUITS)
0	ششم - مورفولوژی تخمه و تخم
0	(OVULE & SEED)
0	فصل چهارم - هستولوژی گیاهی
0	1- انساج مریستمی یا مریستم ها
0	(MERISTEMS OR)
0	(MERISTEMATIC TISSUES):
0	2- انساج پایا یا همیشگی
0	(PERMANENT TISSUES):
0	تصنیف انساج پایا یا همیشگی گیاهی
0	(PERMANENT TISSUES):
0	•
0	بخش سوم - سیستماتیک گیاهی
0	فصل پنجم - عمومیات ، تاریخچه و صنف بندی گیاهان
0	تعریف سیستماتیک گیاهی (PLANT SYSTEMATICS)
0	اصول علم طبقه بندی یا علم تکسانومی گیاهی
0	طبقه بندی وقواعد آن
0	1- واحد های طبقه بندی
0	مفهوم تکسون (TAXON = TAXA)
0	1.2- مفهوم نوع (SPECIES)
0	2.2 - مفهوم جنس (GENUS)
0	CONCEPT
0	3.2 - مفهوم خانواده (FAMILY)
0	4.2 - مفهوم آردر :
0	نامگذاری گیاهان وقوانین آن
0	معرفی کلید های سیستماتیک
0	صنف بندی گیاهان
0	CLASSIFICATION OF
0	PLANTS
0	فصل ششم - مطالعه عملی کریپتوگام ها (
0	(CRYPTOGAMEA
0	اول - دیویزیون تلوفیت ها (DIVISION
0	(THALLOGIPHYTEA
0	دوم - بریوفایت ها (BRYOGIPHYTEA)
0	سوم - گیاهان وعایی بدون
0	تخم (PTERIDOGIPHYTEA)
0	فصل هفتم - مطالعه گیاهان گلدار و تخمداران
0	تصنیف گیاهان تخم دار
0	قسمت اول : جنوسپرم ها
0	(GYMNOSPERMS)
0	• 1- خانواده Pinaceae
0	1- خانواده Cupressaceae
0	2- خانواده بندک یا افدراسه (EGIPHEDRACEAE)
0	قسمت دوم : آنژیوسپرم ها
0	(ANGIOSPERMES=
0	ANTHOGIPHYTEA)
0	فصل هشتم - یک مشیمه یی ها
0	مطالعه گیاهان یک مشیمه یی ها
0	اول - آردر ARALES (PRINCIPES)

0 فصل چهاردهم - صنف فرعی پیوست گلبرگها
 ماخذ:
 1- اندرس، ا. و حسنیار. (1353). سیستماتیک نباتی،
 جلد اول. مطبعه هما. پوهنتون کابل. کابل.
 2- اندرس، ا. و حسنیار. (1352). نباتات عمومی. جلد
 اول، هما. پوهنتون کابل. کابل.
 3- اندرس، ا. و حسنیار. (1352)، نباتات عمومی.
 جلد دوم، هما. پوهنتون کابل. کابل.
 4 - بابری، م. ع. (1384). فارمکوگنوزی
 (ترپینوئیدها & الکلئیدها). سمت. ایران.
 5- بابری، م. ع. (1369). مطالعه فارمکوگنوزیک
 گل وبرگ سنجد. اثر تحقیقی برای ترفیع علمی به رتبه
 علمی پوهنملی، چاپ نشده. پوهنتون کابل.
 نحوه امتحان: امتحانات تحریری وسط سمستر و اخیر
 سمستر
 تحریری 100%

سال اول

سمستر اول

نام مضمون: آناتومی فزیولوژی

کودنمبر مضمون: GIPH 104

واحد های کریدیت: 2 کردیت

پیشنیاز: ندارد

نوع درس: نظری

0 دوم - PALMALES (=ARECALES)
 0 III - صنف فرعی GLUMIFLORAE
 0 اول - آردر (GRAMINALES) (POALES)
 0 دوم - CYPERALES
 0 IV - سب کلاس LILIFLORAE (COMMELIADAE)
 0 اول - آردر LILIALES
 0 دوم - آردر BROMELIALES
 0 سوم - آردر SCITAMINALES (=ZINGIBERALES)
 0 چهارم - آردر ORCHIDACEAE (GYNANDRAE=MICROSPERM
 AE)
 0 فصل نهم
 0 گیاهان دو مشیمه ای (DICOTYLEDONESS)
 0 فصل دهم - صنف فرعی APETALES
 • اول - سلسله اپیتال یک جنسی
 0 دوم - سلسله اپیتال دو جنسی (هرمافودیتا)
 0 بخش چهارم
 0 فصل یازدهم - گیاهان سلسله THALAMIFLORAE
 0 II - گیاهان علفی فـاقد حجرات
 حاوی تیل مفر
 0 فصل سیزدهم
 0 گیاهان سلسله CALICIFLORAE
 0 بخش پنجم

0	رؤس عناوین مضمون:	0	یا استخوان های محوری AXIAL BONES
0	فصل اول	0	عظام قحف عبارت اند از
0	معرفی آناتومی و فیزیولوژی	0	اسکلیت ضمیموی APPENDICULAR SKELETON
0	1-گروپ خلفی	0	II. قسمت آزاد اطراف سفلی
•	محتوی بطن	0	مفاصل JOINTS OR ARTICULATIONS
•	سیستم های بدن انسان	0	مفاصل در بدن انسان به سه نوع میباشند
•	اصطلاحات آناتومی TERMINALOGY	0	انواع مفاصل متحرک:
0	فصل دوم انساج (TISSUES)	0	مفاصل عمده اطراف سفلی
•	ساختمان اپیتیل ارتباط قوی با وظیفه آنها دارد که عبارتند از	0	فصل چهارم
•	نسج منضم یا CONNECTIVE TISSUE	0	نسج عضلی یا MUSCLE TISSUE
•	حجرات در نسج منضم (CELL IN CONNECTIVE TISSUE)	0	عضلات ملسا یا SMOOTH MUSCLES:
•	نسج منضم سست (LOSSE AREOLAR)CONNECTIVE TISSUE	0	کنترول عصبی و هورمونی تقلص عضله ملسا:
•	نسج شحمی (ADIPOSE TISSUE)	0	پوتنشیل غشا ی و پوتنشیل عمل عضله ملسا:
•	غضروف هیالین (HYALINE CARTILAGE):	0	پوتنشیل عمل در عضله ملسا یک واحدی
0	فصل سوم اسکلیت و مفاصل	0	تاثیر هورمون ها بر تقلص عضله ملسا
0	استخوان یا عظم (BONE):	0	PRINCIPAL SKELETAL MUSCLES
0	ساختمان تشریحی عظام (BONE):-(STRUCTURE)	0	عضلات جدار بطن (MUSCLES OF THE ABDOMINAL WALL)
0	ساختمان میکروسکوپی عظم:	0	INGUINAL CANAL (قنات مغبنی):
0	انکشاف عظام طویل DEVELOPMENT OF LONG BONE:	0	فصل پنجم
0	تصنیف استخوانها	0	سیستم عصبی یا THE NERVOUS SYSTEM
		0	ایون اساسی عبارت اند از :
		0	وظایف CEREBROSPINAL FLUID :

ANTIDIURETIC HORMONE 0	0 دماغ یا CEREBRUM :
: (ADH , VASOPRESSIN)	0 مخیخ یا CEREBELLUM :
: THE THYROID GLAND غده درقیه یا 0	0 نخاع شوکی یا SPINAL CORD
: PARATHYROID GLANDS 0	0 سیستم اعصاب اتونوم یا AUTONOMIC
ADRENAL غده فوق الکلیه یا 0	: NERVOUS SYSTEM
: GLANDS	0 SYMPATHETIC NERVOUS
: PANCREATI ISLETS 0	: SYSTEM
: GLUCAGON 0	0 تاثیرات تنبه سیستم اتونوم یا EFFECTS OF
: THYMUS GLAND 0	: AUTONOMIC STIMULATION
فصل هفتم 0	0 سیستم قلبی وعائی یا CARDIO
BLOOD خون 0	: VASCULAR SYSTEM
PLASMA پلازما 0	0 : RESPIRATORY SYSTEM
CELLULAR عناصر متشکله خون 0	0 DIGESTIVE AND URINARY
CONTENT OF BLOOD	SYSTEM
اهداف وظیفوی: 0	0 تنبه سمپاتیک :
محل تولید ، دوران حیات و تخریب کریوات سرخ 0	0 چشم یا EYE :
خون:	0 جلد یا SKIN :
: HEMOGLOBIN هیموگلوبین یا 0	0 فصل ششم
تخریب هیموگلوبین: 0	0 سیستم اندوکراین یا THE ENDOCRINE
CONTROL OF کنترل اریتروپویزس) 0	SYSTEM
: (ERYTHROPOIESIS	0 نظری به عمل هورمون یا OVERVIEW
HEMOSTASIS توقف خونریزی 0	: OF HORMONE ACTION
BLOOD گروپ ها و انتقال خون 0	0 ارواء یا BLOOD SUPPLY :
GROUPS AND TRANSFUSION	0 ADRENO
HUMAN گروپ های خون انسان 0	CORTICOTROGIPHC
BLOOD GROUPS	: HORMONE (ACTH
(THE RH) RH های خون 0	0 هورمون PROLACTIN :
BLOOD GROUP	: GONADOTROPINS 0

رؤس عناوین مضمون:

- 0 فصل اول
- 0 مفاهیم اولیه احصائیه
- 0 احصائیه چیست؟
- 0 دفعات و دفعات نسبی:
- 0 مجموع دفعات و مجموع دفعات نسبی:
- 0 میانه یا وسط (MEDIAN):
- 0 وسعت:
- 0 فصل دوم
- 0 مقیاس های تمایلات مرکزی
- 0 اوسط حسابی (ARITHMETIC MEAN)
- 0 اوسط هندسی (GEOMETRIC MEAN)
- 0 اوسط هارمونیک (HARMONIC MEAN):
- 0 تعریف اوسط هارمونیک:
- 0 اوسط مربعی (QUADRATIC MEAN):
- 0 فصل سوم
- 0 معیارهای پراکنده گی (MEASURES OF DISPERSION)
- 0 اوسط انحراف (THE MEAN DEVIATION):
- 0 واریانس (VARIANCE)
- 0 انحراف معیاری (STANDARD DEVIATION)
- 0 توزیع فریکونسی (کثرت وقوع)
- 0 انتروال اصناف

ماخذ:

1-Ross and Wilson Anatomy and
GIPHysiology in Health 11th
Edition.

2-Gray's Anatomy for students
last edition.

3-General Histology of professor
Bri-sediqi.

4-Anatomy and GIPHysiology of
Dr. M. Mosa-Qanei

نحوه امتحان: امتحان وسط سمستر و امتحان اخیر
سمستر

تحریری 100%

سال اول

سمستر اول

نام مضمون : ریاضی احصایوی

کودنمبر مضمون: 105 GIPH

تعداد واحد های کریدیت: 2 کردیت

پیشنیاز: ندارد

نوع درس: نظری

0 فصل چهارم	0 مقدمه
0 ارایه گرافیک معلومات عددی	0 فضای نمونه یک تجربه:
0 گراف نواری (گراف میله ای)	0 حوادث اتفاقی:
0 گراف ستونی (HISTOGRAM)	0 فضایی نمونه پیوسته و گسسته
0 گراف خط شکسته	0 فصل هشتم
0 گراف چند ضلعی کثرت وقوع	• احتمال انواع حوادث تصادفی (اتفاقی
0 نکات چند در مورد گراف چند ضلعی کثرت وقوع:	• دیده می شود که بین احتمال های فوق رابطه
0 فصل پنجم	AUB برقرار است یعنی:
• اوسط حسابی معلومات عددی در توزیع کثرت وقوع:	• احتمال این حوادث عبارت اند از:
• انحراف معیاری در توزیع کثرت وقوع:	• احتمال حوادث مکمله
• منحنی طبیعی کثرت وقوع (توزیع معیاری)	• احتمال مشروط
0 فصل ششم	• حوادث مستقل (غیرمرتبط)
• شمارش منطقی:	0 فصل نهم
• نظریه احتمال:	• فورمول بینوم:
• اصل ضرب در شمارش:	• احتمال دو جمله یی:
• اصل جمع در شمارش:	مأخذ
• ترتیب ها (ARRANGEMENTS)	1-اصیل ،م، (1389) ، تیوری احصائیه ، پوهنتون کابل
• تبدیل ها (PERMUFATIONS):	2-صافی، ا، (1392) ، احصائیه برای اقتصاد، پوهنتون پروان
0 شرایط استفاده از این فارمول:	3-ژیان پور، غ، (1389) ، آمار و احتمال، دانشگاه پیام نور
0 تبدیل های دایروی	4-سنایی ، غ، (1393) ، احصائیه، پوهنتون تعلیم تربیه کابل
0 تبدیل های مکرر:	5-شهریار، ک، (1388) ، آمار مهندسی، دانشگاه تهران
0 ترکیب ها (COMBINATIONS):	
0 شرایط استفاده از این فارمول:	
0 فصل هفتم	
0 مفهوم احتمال	

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر
سمستر

تحریری 100%

سال اول

سمستر اول

نام مضمون : مایکروبیولوژی

کودنمبر مضمون: GIPH 106

تعداد واحد های کریدیت: 2 کریدیت

پیشنیاز: ندارد

نوع درس: نظری و عملی

رؤس عناوین مضمون:

0 بخش اول

0 فصل اول

• باکتریولوژی طبی (MEDICAL
BACTERIOLOGY)

• عمومیات باکتریولوژی

• معرفی باکتری ها

• تصنیف موجودات حیه

• ساختمان عمومی حجره باکتریایی

• میتود های عمده در تشخیص باکتری ها

- تغذی میکروبی
- فکتور های نشوونمایی (GROWTH
FACTORS)
- فکتور های محیطی که بالای رشد میکروب
های موثر است
- رشد باکتری ها (MICROBIAL
GROWTH)
- انتان و مرض (INFECTION &
DISEASE)
- فلورای نارمل (NORMAL FLORA)
- پیشرفت انتان
- طرق دخول انتان به عضویت میزبان
- میکانیزم های انتشار و تأسس پتوجن ها
- انواع مختلف انتان
- علائم و اعراض
- نگاهی به میکانیزم های دفاعی عضویت میزبان
- شیموترایی ضد میکروبی
- مقاومت به دواهای ضد میکروبی
- 0 فصل دوم
- کوکسی های مهم از نگاه طبابت
- ستافیلوکوک
ها (STAGIPHYLOCOCCI)
- ستافیلوکوک طلایی
(STAGIPHYLOCOCCUS
AUREUS)
- سایر ستافیلوکوک ها
- سترپتوکوک ها (STREPTOCOCCI)

- باسیل های گرام مثبت حاوی سپور
- BACILUS ANTHRACIS
- BACILLUS CEREUS
- جنس CLOSTERIDIUM
- کولیت در ارتباط با انتی بیوتیک ها
- (ANTIBIOTIC ASSOCIATED COLITIS)
- تیتانوس (TETANUS)
- باسیل های گرام مثبت فاقد سپور غیر منظم
- CORYNOBACTERIUM DIGIPHThERIAE
- جنس PROPIONIBACTERIUM
- باکتری های رشته یی یای فیلامینتی
- (ACTINOMYCETES)
- ACTINOMYCOSIS
- NOCARDIOSIS
- باسیل های اسید فست
- (MYCOBACTERIA)
- M. TUBERCULOSIS
- باسیل جذام (MYCOBACTERIUM LEPRAE)
- VIBRIO CHOLERA
- HELICOBACTER PYLORI
- CAMPYLOBACTER JEJUNI
- اسپایروکیت ها (SPIROCHETES)
- جنس تریپونیمما
- باکتری های حاوی مورفولوژی و بیولوژی واحد و مجزا و عمده از نگاه طبابت
- سترپتوکوک گروپ B
- (STREPTOCOCCUS AGALACTIAE)
- سترپتوکوک گروپ D
- (ENTEROCOCCI و سایر سترپتوکوک ها)
- پنوموکوک (STREPTOCOCCUS PNEUMONIAE)
- کوک های گرام منفی
- باسیل های گرام منفی (GRAM- NEGATIVE BACILLI)
- جنس BRUCELLA
- فامیل انتیروباکتریاسی
- باکتری های COLIFORM
- SCHERICHIA COLI
- KLEBSIELLA
- ENTEROBACTER
- CITROBACTER
- باکتری های غیرکولیفارم
- PROTEUS
- PROVIDENCIA
- پتوجن های غیرکولیفارم
- SALMONELLA
- SHIGELLA
- پتوجن های غیرانتیریک اکسیداز مثبت
- PASTEURELLA
- HEMOGIPHILUS INFLUENZAE

- واکسین ها (VACCINES)
- 0 فصل چهارم
- ویرولوژی سیستماتیک
- ویروس های حاوی DNA پوش دار
- ویروس هرپس سмплекс (HERPES (SIMPLEX VIRUSES
- آب چیچک (VARICELLA)
- سایتومیگالوویروس (CYTOMEGALOVIRUS)
- ویروس های حاوی DNA بدون پوش
- ویروس های حاوی RNA پوش دار
- ویروس های انفلونزا (INFLUNZA (VIRUSES
- پارامیکزوویروس (PARAMYXOVIRUSE)
- ویروس عامل مرض سرخکان (MEASLES (VIRUS
- ویروس کله چرک (MUMPS VIRUS)
- ویروس پارا انفلونزا (PARAINFLUENZA VIRUSES)
- ویروس مرض سگ دیوانه (RABIES (VIRUS
- ریترو ویروس ها (RETRO VIRUSES)
- ویروس نقص معافیت انسانی (HUMAN IMMUNODEFICIENCY (VIRUS
- ویروس های حاوی RNA بدون پوش
- RICKETTSIAE
- CHLAMYDIA
- جنس MYCOPLASMA
- MYCOPLASMA PNUMONIAE
- سایر مایکوپلازما ها
- 0 بخش دوم
- 0 فصل سوم
- 0 ویرولوژی طبی
- نظر اندازی عمومی
- ساختمان ویروس ها
- طبقه بندی ویروس ها
- تکثر ویروس ها
- طریقه های سرایت ویروس ها
- پتوجنیز انتانات ویروسی
- طریقه های موثر در از بین بردن ویروس ها
- تعقیم وضد عفونی کردن (STERILISATION AND DISINFECTION)
- تداوی و وقایه ویروس ها
- شیموترایی ضد ویروسی (ANTIVIRAL (CHEMOTHERAPY
- انترفیرون ها
- واکسین های ویروسی
- معافیت غیرفعال
- معافیت فعال (ACTIVE (IMMUNIZATION

- ویروس عامل فلج اطفال (POLIOVIRUS)
- راینوویروس ها (RHINOVIRUSES)
- نورواک ویروس (NORWALK VIRUS)
- روتاویروس (ROTAVIRUS)
- ویروس های عامل هپاتیت (HEPATITIS VIRUSES)
- 0 بخش سوم
- 0 فصل پنجم
- 0 پرازیتولوژی طبی
 - پرازیت ها و رابطه آنها با زندگی انسان ها
 - اقسام پرازیت ها
 - تأثیرات پرازیت ها بالای عضویت انسان
 - عکس العمل های عضویت میزبان به مقابل پرازیت ها
 - تشخیص امراض پرازیتی
 - تداوی امراض پرازیتی
 - وقایه و کنترل امراض پرازیتی
 - تصنیف و نامگذاری پرازیت ها
 - پروتوزوا ها
 - فایلم فرعی ماستیگوفورا
 - لیشمانیای جلدی (CUTANEOUS LEISHMANIASIS)
 - لیشمانیای جلدی مخاطی (MUCOCUTANEOUS LEISHMANIASIS)
- لیشمانیای حشوی (VISCERAL LEISHMANIASIS)
- جنس تریکوموناز
- تریکوموناز واجینالیس (TRICHOMONAS VAGINALIS)
- جنس جیاردیا
- جیاردیا لامبلیا (GIARDIA LAMBLIA)
- فایلم فرعی سارکودینا
- انتامیبا هستولایتیکا (ENTAMOEBA HISTOLYTICA)
- فایلم اپیکومپلکسا
- میتازوئیر ها
- فایلم پلاتهلمنتس (PLATYHELMINTHES)
- کلاس سیستودا
- کرم کدودانه (TAENIA SAGINATA)
- کلاس تریماتودا
- حشرات یا بند پاها (ARTHROPODES)
- بخش چهارم
- 0 فصل ششم
- 0 میکولوژی طبی
 - عمومیات میکولوژی
 - تولید مثل
 - طبقه بندی سمارق ها

CBS Publishers and distributors, 2007.
Pp 185-192.

Naimi HM et al. Medical -2
virology. Third edition, Noori press
Kabul. 1393.

Kathleen Park Talaro, Foundation -3
in Microbiology, Sixth Edition.
McGraw-Hill. 2008. pp 160-186.

Naimi H.M. Medical -4
Parasitology, Noori press, Kabul. 1393

Robert W. Bauman. -5
Microbiology, Pearson Benjamin
Cummings. 2004. Pp 378- 398.

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر
سمستر

تحریری 100%

سال اول

سمستر اول

نام مضمون: کیمیای عضوی

کودنمبر مضمون: 107 GIPH

تعداد واحد های کريدیت: 2 کريدیت

پيشنياز: ندارد

نوع درس: نظری

رؤس عناوين مضمون:

0 فصل اول

• امراض سمارقی سطحی

• آفات سمارقی جلدی

• امراض سمارقی سیستمیک

• کوکسیدیوایدومایکوزس (

(COCCIDIOIDOMYCOSIS

• هستوپلازموزس (

(HISTOPLASMOSIS

• بلاستومایکوزس (

(BLASTOMYCOSIS

• سمارقهای فرصت طلب (

(OPPUTRUNISTIC FUNGI

• کاندیدیازس (CANDIDIASIS)

• کریپتوکوکوزس (

(CRYPTOCOCCOSIS

• اسپرجیلوزس (ASPERGILLOSIS)

• موکورمیکوزس (MUCORMYCOSIS)

(

• سینه بغل پنوموسیستی (

PNEUMOCYSTIS

(PNEUMONIA

• جیوتریکوزس (GEOTRICOSIS)

• فرط حساسیت به مقابل سمارق ها (

HYPERSENSITIVITY TO

(FUNGI

• مایکوتوکسین ها (MYCOTOXINS)

ماخذ:

Bharti Arora. D.R. Arora, -1
Practical Microbiology, first edition,

- کیمیای عضوی و تاریخچه آن:
- فرق بین مرکبات عضوی و غیرعضوی:
- تشخیص توصیفی عناصر در مرکبات عضوی:
- نامگذاری مرکبات عضوی:
- انواع تعاملات در مرکبات عضوی:
- گروپ های الکتروفیل (ELECTROGIPHILE GROUPS):
- گروپ های نوکلیوفیل (NUCLEOGIPHILE GROUPS):
- ایزومیر (ISOMER):
- طبقه بندی مرکبات عضوی
- مرکبات الیفاتیکی (ACYCLIC):
- مرکبات کاربوسکلیک (CARBOCYCLIC):
- مرکبات هیتروسکلیک (HETROCYCLIC):
- میتان (METHANE):
- فصل سوم 0
- الکین ها (ALKENES):
- نامگذاری الکین ها:
- ایزومیری در الکین ها:
- خواص فیزیکی و کیمیای الکین ها:
- استحصال الکین ها:
- ایتلین (ETHYLENE):
- فصل چهارم 0
- الکاین ها (ALKYNES):
- نامگذاری الکاین ها:
- ایزومیری در الکاین ها:
- خواص فیزیکی و کیمیای الکاین ها:
- استحصال الکاین ها:
- استلین (ACETHYLENE):
- فصل پنجم 0
- مرکبات کاربوسیکلیک (CARBOCYCLIC):
- سایکلوالکان ها (CYCLOALKANES):
- فشارحلقوی و ثبات حلقه های سایکلوالکان ها:
- فصل ششم 0
- هایدروکاربن های اروماتیک (AROMATIC):
- ساختمان بنزین:
- انرژی میزومیری و هایدروجنشن بنزین:
- الکان ها (ALKANES):
- انواع کاربن هادر فورمولهای کیمیای الکان ها:
- گروپ های الکیل در الکان ها
- نامگذاری الکان ها
- ایزومیری در الکان ها:
- خواص فیزیکی الکان ها:
- خواص کیمیای الکان ها:
- ثبات رادیکالی و فعالیت هایدروجن ها:
- استحصال الکان ها:

- مفهوم اروماتیک بودن و خواص مشخص مرکبات اروماتیک:
- تطبیق قاعده هیوکل در مرکبات نمره (1):
- نامگذاری هایدروکاربن های اروماتیک:
- استحصال هایدروکاربن های اروماتیک:
- خواص فیزیکی و کیمیاوی بنزین:
- تعاملات تعویضی الکتروفیلی اروماتها
- الکیل بنزین ها:
- استحصال الکیل بنزین ها:
- خواص فیزیکی و کیمیاوی الکیل بنزین ها:

0 فصل هفتم

- الکل ها و فنول ها (ALCOHOLS AND GIPHENOL):
- الکل ها:
- نامگذاری الکل ها:
- ایزومیری در الکل ها:
- خواص فیزیکی الکل ها:
- خواص کیمیاوی الکل ها:
- استحصال الکل ها:
- نمایده های مهم الکل یک قیمته:
- الکل های چندین قیمته:
- خواص کیمیاوی ایتلین گلایکول:
- گلسیرین (1.2.3-PROPANETRIOL):
- استحصال گلسیرین:
- تعاملات گلسیرین:

- الکل های 4، 5 و 6 قیمته:
- فنول ها (GIPHENOLS):
- خواص فیزیکی فنول ها:
- تعامل ALKYLATION:
- استحصال فنول:
- مورد استعمال فنول و مشتقات آنها:
- ریزورسین (1.3-DIHYDROXY BENZENE):
- فنول های سه قیمته:

0 فصل هشتم

- الدیهاید ها و کیتون ها:
- الدیهاید ها:
- ایزومیری در الدیهایدها:
- خواص فیزیکی و کیمیاوی الدیهایدها:
- استحصال الدیهایدها:
- الدیهایدهای مهم:
- الدیهایدهای غیر مشبوع:
- کیتون ها (KETONES):
- ایزومیرها در کیتون ها:
- خواص فیزیکی و کیمیاوی کیتون ها:
- طریقه های عمومی استحصال کیتون ها:
- کیتون های مهم:
- فرق بین الدیهایدها و کیتون ها:

0 فصل نهم

- تیزاب های عضوی و مشتقات آنها:

- تیزاب های مشبوع یک اساسه:
 - تیزاب های یک اساسه حلقوی و غیر مشبوع:
 - تیزاب های دو اساسه:
 - خواص فیزیکی و کیمیاوی تیزاب های عضوی:
 - استحصال تیزاب های عضوی:
 - نماینده های جداگانه تیزاب ها:
 - تیزاب های غیر مشبوع یک قیمته:
- 0 فصل دهم
- استرها (ESTERS):
 - نامگذاری استرها:
 - خواص فیزیکی و کیمیاوی استرها:
 - استحصال استرها:
- 0 فصل یازدهم
- ایترها (ETHERES):
 - نامگذاری ایترها:
 - ایزومیری در ایترها:
 - خواص فیزیکی و کیمیاوی ایترها:
 - استحصال ایترها:
 - نماینده های مهم ایترها:
- 0 فصل دوازدهم
- امین ها (AMINES)
 - نامگذاری امین ها:
 - خواص فیزیکی و کیمیاوی امین ها:
 - تعاملات امین ها:
 - استحصال امین ها:
- 0 فصل شانزدهم
- مرکبات هلوچن دار عضوی:
 - نامگذاری مرکبات هلوچن دار عضوی:
 - خواص فیزیکی الکیل هلایدها:
 - خواص کیمیاوی مرکبات هلوچن دار عضوی:
 - استحصال الکیل هلایدها:
- 0 فصل چهاردهم
- مرکبات سلفردار عضوی:
 - مرکپتان ها (THIOLS):
 - نامگذاری تیوالکول ها:
 - خواص فیزیکی و کیمیاوی تیول ها:
 - استحصال مرکپتان ها:
 - تیوایترها (THIOETHERES):
 - نامگذاری تیوایترها:
 - خواص فیزیکی و کیمیاوی تیوایترها:
 - دای سلفایید (DISULFIDES):
 - تعاملات دای سلفاییدها:
 - سلفواکسید، سلفون و سلفونیک اسید:
- 0 فصل پانزدهم
- مرکبات نایترو (NITRIDES):
 - مرکبات نایترو (NITRIDES):
 - استحصال مرکبات نایترو:
 - نایتریل ها (NITRIL):
 - استحصال نایتریل ها:

تعداد واحد های کریدیت: 2 کردیت

پیشنیاز: ندارد

نوع درس: نظری

اهداف کلی مضمون:

رؤس عناوین مضمون:

0 فصل اول

• نور

• طبیعت نور

• تیوری موجی بودن نور

• تیوری کوانتایی نور:

• تیوری الکترومقناطیسی نور

• اندازه گیری نور وامواج نوری

• کاربرد نور در طبابت

• برخی از کاربرد های تشخیصی نور:

• برخی کاربرد های تداوی نور:

• کار برد شکست نور در چشم (PRACTICE OF REFRACTION)

• اضرار اثرات اشعه نامرئی

• انعکاس در آئینه های کروی

• ترسیم هندسی تصویر یک جسم در آئینه های کروی مقعر

• ترسیم هندسی تصویر یک جسم در آئینه های کروی محدب

• منشور

• زاویه انحراف اصغری نور در منشور

• مرکبات

هیتروسکلیک (HETEROCYCLIC COMPOUNDS):

• مرکبات هیتروسکلیک:

• هیتروسایکلوالکان (HETEROCYCLOALKANE):

• هیتروسایکلوالکین (HETEROCYCLOALKENE):

• هیترواروماتها (HETEROAROMATES):

ماخذ:

1- نظمیی، گل نظیر. (1366) دکاربونیل مرکبات.

نظمیی، گل نظیر. لکچرنوتهای کیمیا عضوی برای پوهن‌چی

2- فارمسی پوهنتون کابل (1393)

3- ولیزی، گل حسن خان. دعضوی کیمیا دالفاتیک برخه (1391).

4-Francis, A. Carey. (1992) Organic chemistry 2th edition

5-K. Bansal, Dr. Raj. (2009) Textbook of Organic chemistry 5th edition New Delhi

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمسٹر و اخیر سمسٹر

تحریری 100%

سال اول

سمسٹر اول

نام مضمون: فزیک

کودنمبر مضمون: GIPH 108

- عدسیه ها
- مشخصات عدسیه کروی
- تعیین تصویر در عدسیه های کروی
- فورمول عدسیه ها
- تقارب (توان) عدسیه ها :
- موارد استعمال عدسیه ها.
- ذره بین
- میکروسکوپ
- دوربین یا تلسکوپ
- تطابق چشم:
- نواقص فزیولوژیکی چشم:
- نواقص پاتولوژیک چشم:
- 0 فصل دوم
- صوت
- امواج صوتی
- امواج صوتی طولی و عرضی
- التراسوند و کاربرد آن در طبابت
- خصوصیات عمومی امواج صوتی و اولتراسوند
- هتزازات
- سیستم های اهتزازی:
- فریکونسی اهتزازی
- انتقال انرژی بین امواج صوتی
- انرژی های الکتروستاتیکی و الکترومقناطیسی:
- تولید جریان اهتزازی
- تنظیم جریان:
- دستگاه دیاترمی موج کوتاه با لامپ سه قطبی:
- دیاترمی یا میکروویو (Microwave Diathermy)
- تولید امواج میکروویو
- کاربرد میکروویو در طبابت
- اثرات فزیولوژیکی میکروویو
- کاربرد تداوی
- خطرات میکروویو
- الکتروپاتولوژی
- شدت برق گرفتگی
- فکتورهای مهم در اثر فزیولوژیکی جریان برق و برق گرفتگی
- میکانیزم وقوع مرگ در اثر برق گرفتگی
- نشانه های کلینیکی در برق گرفتگی:
- اصول نجات و تداوی اشخاص برق گرفته :
- جلوگیری از برق گرفتگی
- ماشین لباس شویی
- منقل گاز
- جاروب برقی
- پلوپز برقی
- توصیه برای پیشگیری از برق گرفتگی
- 0 فصل سوم
- استعمال رادیواکتیف در فارمسی و طبابت
- تیوری اولیه ائومی:
- ائوم بور (Bohr):
- مدل های هستوی
- انرژی هستوی
- انشقاق هستوی (Fission):
- اتحاد هستوی (Nuclear Fusion):
- قوه های هستوی
- پایداری هسته:

- نظریات استقراری هسته :
- تعاملات هستوی:
- 0 فصل چهارم
- رادیواکتیویته در فارمسی و طب
- رادیواکتیف:
- تجزیه رادیواکتیف:
- تجزیه ذره الفا (Alpha decay):
- برخورد شعاع الفا با ماده:
- تجزیه ذره بتا (Beta decay)
- خصوصیات ذرات بتا (β)
- برخورد شعاع بتا با ماده:
- ذرات پوزیترون β^+ تجزیه با تشعشع پوزیترون (Positron decay)
- برخورد پوزیترون با ماده:
- روش تجزیه و الکترون کپچر (electron capture)
- روند وانگیختگی (Deexcitation)
- گذشت ایزومریک: (Isomeric transition)
- انتشار شعاع گاما (Gamma emission)
- خصوصیات شعاع گاما
- برخورد شعاع گاما با ماده:
- نصف عمر
- عمر متوسط (Mean life)
- نصف عمر موثر:
- 0 فصل پنجم
- مواد رادیواکتیف
- مواد رادیواکتیف:
- الف-مواد اکتیف طبیعی :
- ب-مواد رادیواکتیف مصنوعی:
- کاربرد رادیواکتیف در فارمسی و طبابت:
- عیین عمر توسط مواد رادیواکتیف:
- اندازه گیری شعاعات آیونایز کننده – دوزیمتری (Dosimetry) شعاعات
- رنتگن (Roentgen) با علامت (R):
- دوز معادل (Dose Equivalent):
- فواید اشعه رادیواکتیف:
- تعیین طول عمر گلوبولهای سرخ خون :
- بررسی از راه اکتیف کردن (Activation Analysis)
- 0 فصل ششم
- شعاع رونتگن
- تخلیه الکتریکی در گازها ، شعاع کتودی
- خصوصیات اشعه کتودی
- کشف شعاع رنتگن یا اشعه ایکس (X-Ray)
- تولید شعاعهای رنتگن
- لامپهای تشخیصی و تداوی :
- اشعه رنتگن مخصوص (Characteristic Radiation)
- تعاملات (Interaction) یا برخورد شعاع رنتگن با ماده
- ماخذ:
- 1- ترجمه ابوکاظمی، محمد ابراهیم، رهبر، منیژه چاپ هفتم، (1392) فزیک هسته ای جلد اول؛ مرکز نشر دانشگاه.
- 2- حیدری، میر محمد ظاهر، (1389) فزیک نور، پوهنتون بلخ.
- 3- ستانیزی، عبدالظاهر، احدیار، فریبا، چاپ دوم ، (1392)، فزیک عمومی، جلد دوم، نشرات پوهنتون.
- 4- ستانیزی، عبدالظاهر، احدیار، فریبا ، چاپ دوم ، (1387)، فزیک عمومی، جلد اول، انتشارات سعید.
- 5- علم خیل، کریم الله، (1387) الکترونیک، نشرات پوهنتون.
- نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر سمستر

تحریری 100%

سال اول

سمستر اول

- نام مضمون : کیمیای عمومی

کودنمبر مضمون: GIPH 109

تعداد واحد های کریدیت: دو واحد

پیشنیاز: ندارد

نوع درس: نظری

رؤس عناوین مضمون:

0 فصل اول

- کیمیا
- تعریف کیمیا
- ارتباط کیمیا با علوم دیگر
- موضوع علم کیمیا

0 فصل دوم

- مفاهیم اساسی علم کیمیا
- ماده (Matter)
- ذرات مادی
- مالیکولها (Molecules)
- مرکب (compound):
- مخلوطها (Mixtures):
- فرق بین مخلوط ها و مرکبات

• حالت فیزیکی ماده (Physical state of Matters)

- حالت جامد (Solid states)
- حالت مایع (Liquid states)
- حالت گاز (Gas States)
- تاثیر حرارت بالای مواد
- تبخیر و تراکم (evaporation and condensation)
- طریقه های جداساختن مواد:
- خواص ماده (Properties of Matters)
- خواص فیزیکی ماده
- کتله اتمی (atom mass)
- کتله مالیکولی (molecular mass)
- اتم گرام (atom-gram) یا مول اتم
- مالیکول گرام (molecule-gram)
- مول (mole)
- سمبول کیمیاوی (symbol)
- ولانس (valent)
- ولانس ستیشیومتریکی (Stoichiometric valance)
- اؤکسیدیشن (Oxidation Number)
- ایکویوالنت (Equivalent) یا معادل
- معادل گرام (Equivalent-gram)
- نمبر اتمی (atomic numbr)
- 0 فصل سوم
- انکشاف تیوری اتمی
- ساختمان اتم (Atomic structure)
- الکترونها (Electrones):
- هسته اتم (Atomic nucleous):
- نمبر اتمی (Atomic number):
- نیوترون (Neutrons):
- ذرات اساسی (Basic particles)
- سپکتر اتم (Atomic specter) .

- انواع سپکترها:
- تیوری معاصر اتمی :
- عددکوانتم اصلی
- 0 فصل چهارم
- سیستم پرئودیک عناصر
- ساختمان سیستم پرئودیک:
- ساختمان الکترونی عناصر و تعیین موقعیت آنها در جدول پرئودیک:
- تغییرات خواص فیزیکی و شیمیایی در سیستم پرئودیک
- 0 فصل پنجم
- قوانین شیمیایی
- استیوشیومتری (stoichiometry):
- شاخص های استیوشیومتری (Index):
- قوانین استیوشیومتری
- 0 فصل ششم
- قوانین گازات آیدیل
- قانون بویل ماریوت (Boyle's M):
- قانون چارلس-گیلوساک (Charles's ; Gay-lusac):
- قانون آوگدرو (Avogadr's low):
- معادله حالت گازات آیدیل (The ideal gas equation):
- فشار جزئی (قسمی) و قانون دالتون:
- قانون گراهام (قانون انتشار و نفوذ گازات)
- 0 فصل هفتم
- روابط شیمیایی
- مشخصات رابطه شیمیایی
- انواع روابط شیمیایی
- هایبریدیزشن (Hybridization):
- رابطه آیونی (Ionic bond):
- رابطه فلزی Metallic bond
- رابطه هایدروجنی (Hydrogen bonding)
- طبیعت رابطه هایدروجنی:
- شرایط ایجاد رابطه هایدروجن:
- اشکال روابط هایدروجنی:
- قوه روابط هایدروجنی:
- تاثیرات روابط هایدروجنی بالای خواص مواد
- 0 فصل هشتم
- ترمودینامیک شیمیایی
- ترموشیمی و قوانین آن:
- محاسبات ترموشیمی
- گرمایی تشکیل مرکبات (ΔH_f)
- قانون اول ترمودینامیک:
- انتروپی
- تعادل شیمیایی
- تغییر تعادل شیمیایی:
- 0 فصل نهم
- طبقه بندی تعاملات
- تعاملات اوکسیدیشن ریدکشن (تحمض-ارجاع)
- توزین یا بیلانس تعاملات ریدوکس
- میتوئیدیلانس آیونی - الکترونی
- میتوئیدیلانس آیونی - الکترونی
- انواع تعاملات ریدوکس
- 0 فصل دهم
- مرکبات غیر عضوی
- صنف های اساسی مرکبات غیر عضوی و نامگذاری آنها: 1
- هایدروکسایدها (قلویها):
- تیزابها
- استحصال تیزابها و خواص آنها:

- نمکها
- محاسبه GIPH نمک قلیو ضعیف و تیزاب ضعیف:

0 استحصا و خواص نمکها :

0 فصل چهاردهم

0 فصل یازدهم

- مرکبات مغلق (مرکبات کامپلکس)

• محلولها

- طبقه بندی مرکبات کامپلکس :

• انحلایت

- طبقه بندی لیگاندها :

• اشکال ارائه غلظت محلولها

- نامگذاری مرکبات کامپلکس

• خواص کو الیگاتیف محلولها

- انواع مرکبات کامپلکس

• صعودنقطه غلیان و تنزیل نقطه انجماد محلولها

- ایزومیری کامپلکس ها:

• فشار اوسموتیک محلولها

0 فصل پانزدهم

0 فصل دوازدهم

- محلولهای بفر 201

• محلولهای الکترولیتها

- تعیین pH سیستم بفری قلیو ضعیف و نمک

• تیوری انفکاک الکترولیتیکی :

مربوطه آن:

• خواص الکترولیتها ضعیف :

ماخذ:

• الکترولیتها قوی :

1- Arun Bahal ;(2009), Essentials of GIPHysical chemistry, S.Chand , Ram Nagar, New Delhi, pp 1040.

• خواص تیزابها، قلیوها و نمکها - از نقطه نظر تیوری انفکاک الکترولیتیکی

2- Chand's.S, (2009) Inorganic Chemistry for B.Sc.I II& III Class, fourth ,Ed.S.Chand & Company LTd. New Delhi , pp 795.

• نظریه برونستید - لوری :

3- John McMurry , Robert C.Fay ,Chemistry, Second Edition, prentice Hall ,Upper Saddle River, New Jersey,pp.1025.

• نظریه لیوس (Lewis) یا نظریه الکترونی :

4- Lee.J.D.(2006) Consise Inorganic Chemistry, Fifth Edition ,Blackwell Publishing Company , India ,pp. 1032.

• تیزابها و قلیوهای نرم و سخت :

5- Raimond Chang (2003), general Chemistry, the Essential concepts, third Edition, McGraw-hill Companies, Boston.

• انفکاک الکترولیتیکی آب.

• خنثی سازی :

• محاسبه pH و pOH تیزابها و قلیوها

• هایدرولیز :

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر

• ثابت هایدرولیز و درجه هایدرولیز

سمستر

• حاصل ضرب انحلایت:

• تشکیل شدن و انحلال رسوبها:

تحریری 100%

0 فصل سیزدهم

• محاسبه GIPH نمکها

• محاسبه GIPH نمک قلیو ضعیف تیزاب قوی:

• محاسبه GIPH نمک تیزاب ضعیف - قلیو قوی:

0	تیوری حجره (CELL THEORY)
0	الیاف GLYCOCALYX :
0	اجزای ساختمانی حجره
0	I - دیوارحجروی (CELL WALL)
0	II - غشاء حجروی (CELL MEMBRANE)
0	کلوئید ها
0	انتشار (DIFFUSION)
0	آسموزس (OSMOSIS)
0	:FACILITATED DIFFUSION
0	انتقال فعال (ACTIVE TRANSPORT) :
0	تبخیر (EVAPORATION)
0	تعرق (TRANSPIRATION)
0	سایتوپلازم (CYTOPLASME)
0	اورگانیل ها (ORGANELLES)
0	ترکیب کیمیای سایتوپلازم
0	هسته (NUCLEUS)
0	فزیولوژی حجره
0	اول - جذب و تغذیه
0	(ABSORPTION&NUTRITION)
0	دوم - حرکت و توافق (MOVEMENT & ADAPTATION)
0	سوم - اطراح وتبادل گازات (EXCRETION& GAS EXCHANGE)
0	چهارم - استقلاب (METABOLISM)
0	پنجم - تنفس RESPIRATION

سال اول

سمستر اول

- نام مضمون : بیولوژی

کودنمبر مضمون: GIPH 110

تعداد واحد های کریدیت: دو واحد

پیشنیاز: ندارد

نوع درس: نظری

رؤس عناوین مضمون:

- بخش اول: معلومات پیرامون مبدا حیات اجسام حیه

فصل اول: عمومیات در مورد مبدا حیات:

• تاریخچه و معلومات عمومی در مورد بیولوژی

• مایکرو فوسیل و پروکاریوت ها

• اوکاریوت ها (Eukaryotes)

0 فصل دوم - اجسام حیه

- معلومات پیرامون کتگوری های اجسام حیه

• تنوع و دگرگونی (Diversity and Variation)

• پنج فایلم (five kingdoms)

بخش دوم

0 فصل سوم - حجره (CELL)

0 روش های بیولوژیکی

0	مقایسه عملیه میتوزس در حیوانات و نباتات	0	۱-تنفس
0	۳- تکثرجنسی (MEIOSIS)	0	هوازی(AEROBIC RESPIRATION))
0	فصل هفتم	0	CITRIC ACID CYCLE - ۲
0	ایکالوژی (ECOLOGY)	0	: KREBS CYCLE=
0	اول - شعبات ایکالوژی	0	۳- تیپ های دیگر تنفس
0	دوم - استطباب عملی ایکالوژی	0	ششم - عملیهء ترکیب ضیائی (
0	سوم - نفوس ، جوامع و ECOSYSTEMS	0	(GIPHOTOSYNTHESIS
0	چهارم - ایکوسیستم (ECOSYSTEMS)	0	هفتم - عکس العمل در برابر تنبهاات یا
0	فصل هشتم	0	TROPISM
0	بیولوژی مولیکولی و ژنتیک	•	فصل چهارم - مطالعه انساج
0	۱- پروتئین ها (PROTEINS)	0	انساج گیاهی (PLANT TISSUES)
0	ساختمان DEOXYRIBONUCLEIC ACID (DNA)	0	انساج اساسی (GROUND TISSUES)
0	ساختمان RNA	0	انساج تقویتی (SUPPORTING TISSUES)
0	انواع RNA	0	انساج انتقالی یا وعایی (
0	تنظیم، تضاعف و ترمیم DNA	0	CONDUCTING OR VASCULAR TISSUES)
0	بخش های فعال یا قابل رونویسی و غیر فعال در DNA	0	جهازافرازی (SECRETORY)
0	تضاعف یا REPLICATION DNA	0	(STRUCTURES
0	ترانسکرپشن RNA	0	انساج حیوانی (ANIMAL TISSUES)
0	سنتیز پروتئین ها	0	فصل پنجم
0	سنتیز پروتئین ها و رمز جنتیکی	0	مواظبت و تنظیم محیط داخلی
0	ایجاد میوتیشن هنگام تغیر در سلسله نوکلئوتید ها	0	(HOMEOSTASIS)
0	ژن (GENE)	0	وظایف انساج و رابطه آن با هومیوستازس
0	ژن های تولید کننده RNA و پروتئین ها	0	فصل ششم
0	جینوتاایپ و فینوتاایپ (GIPHENOTYPE & GENOTYPE)	0	دوران حجروی (CELL CYCLE)
		0	۱- تکثر مولیکولی
		0	۲- تکثر حجروی (CELL REPRODUCTION)

سمستر دوم

چگونگی معلومات در ژن ها	0
رمز جنتیکی (GENETIC CODE)	0
ژن و الیل (ALLELES & GENES)	0
ساختمان کروموزوم های ائوکاریوت ها	0
تنظیم ژن ها در کروموزوم ها	0
تخنیک های مطالعه کروموزوم ها	0
فصل نهم	0
وراثت (INHERIDITY)	0
قوانین وراثت مندل	0
میوزس (MIEOSIS)	0
نمونه های وراثت (INHERITANCE)	0
(PATTERNS)	0
ماخذ:	
1- آرتور وندر (1373)، فیزیولوژی کلیه ، مترجمین علی دباغ- علیرضا پیرزاده- شهاب آسترکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.	
2- اندرس ، حسن یا. (1352)، نباتات عمومی- جلد اول، مطبعه هما- کابل.	
3- اندرس ، حسن یار. (1352)، نباتات عمومی- جلد دوم، مطبعه هما- کابل.	
4- اندرس- حسن یار (1353)، سیستماتیک نباتی، مطبعه هما- کابل	
5- بابری م.ع. (1391). گیاهان طبی مستعمله در تداوی امراض قلبی وعائی، مطبعه افغانستان تایمز، کابل.	
6- Moore R. ,Clark W. D. , Vodopich	
نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر سمستر	
تحریری 100%	
تعریف کلمات: کرامت، شفاعت، توسل	•
کرامت	•
شفاعت	•
توسل	•
فصل ششم	0
انسان شناسی در جهان بینی اسلامی	•
اصل انسان	•
شخصیت انسان در قرآن کریم	•
انسان سازی در جهان بینی اسلامی	•
فصل هفتم	0
طبیعت شناسی	•
ارزش طبیعت در جهان بینی اسلامی	•
نظری بر طبیعت	•

سال اول

سمستر دوم

نام مضمون : لسان انگلیسی

کودنمبر مضمون: GIPH 202

تعداد واحد های کریدیت: 1 واحد

پیشنیاز: مضمون لسان سمستر اول

نوع درس: نظری

رؤس عناوین مضامین::

- chapter six: respiratory system
- chapter seven: the ear
- chapter eight: radioactivity
- chapter nine: the blood
- chapter ten: nerve system

ماخذ:

1. Azar, B.S.(1999. 3rd Edition). *Understanding & Using English Grammar*, Pearson Education: USA
2. *Alzheimer's Treatment*: Available from <http://nhs.uk/Conditions/Alzheimer's-disease/pages/treatment.asp>, Retrieved on September 27, 2012
3. *Causes of Asthma*: Available from <http://www.nhs.uk/Conditions/A>

• رابطه با دنیا از دیدگاه اسلام

0 فصل هشتم

• فلسفه عبادات در دین مقدس اسلام

• نماز در لغت و اصطلاح

• صلاة (نماز) در اصطلاح قرآن

• فلسفه های نماز مومنان

• خصوصیت و ویژه گی های نماز های حضرت محمد (ص):

• کیفیت نماز بعضی از صحابه و دوستان خدا

• حکمت و فلسفه روزه

• رمضان ماه نزول قرآن عظیم الشان

• نقش روزه در ساختار فرد و جامعه

• حکمت و فلسفه زکات

• حکمت و فلسفه حج

ماخذ: قرآن کریم، صحیح البخاری، صحیح المسلم، سنن ابن ماجه، ترمذی، سنن نسایی، جهان بینی اسلامی از استاد عبدالظاهر داعی، جهان بینی اسلامی و عقیده اسلامی از پوهندوی عبدالواحد جهید، عقیده اسلام متکی بر قرآن و حدیث از حافظ استاد محمد ربانی خطیبی، عقیده اسلام در پرتو قرآن از نعمت الله وثیق، اصول دعوه از عبدالکریم زیدان، حلال و حرام از دوکتور یوسف قرضاوی، نوت های استادان ثقافت اسلامی از پوهنتون سلام و پوهنتون مرکزی کابل نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر سمستر

تحریری 100%

سال اول

0	فصل اول
0	حفظ الصحة محیطی
0	I-صحت محیطی
0	(ENVIRONMENTAL)
0	: (SANITATION)
0	عوامل تهدید کننده صحت محیطی:
0	صحت چیست؟
0	تعلیمات صحی:
0	II-امراض منتقله از محیط
0	III-استفاده صحت محیطی در کنترل امراض:
0	IV-تصنيف عمومی و تخصصی صحت محیطی:
0	فصل دوم
0	آب مشروب صحی و اهمیت حفظ الصحوی آن
0	معیاری نمودن حفظ الصحوی آب آشامیدنی
0	صحی:
0	کیفیت اپیدیمیک آب:
0	کیفیت کیمیاوی آب:
0	کیفیت اورگانولپتیک آب:
0	ناخالصیت های آب:
0	آلودگی آب:
0	سختی آب:
0	تصفیه آب:
0	چگونگی تاثیر ضد میکروبی کلور:
0	تست های تعیین کیفیت آب آشامیدنی:
0	فاضلاب چیست؟
0	شدت آلودگی:

sthma/Pages/Causes.aspx Retrieved on October 7, 2014

4. *Descriptive Paragra*GIPH:
Available from <http://www.uni-koeln.de/owc/descperson.htm>
Retrieved on October 11, 2014

5. *Earwax Build – up- Treatment:*
Available from <http://www.nhs.uk/Conditions/Earwax/Treatment.aspx> Retrieved on October 12, 2014

نحوه امتحان: امتحانات تحریری وسط سمستر و اخیر
سمستر

تحریری 100%

سال اول

سمستر دوم

– نام مضمون : حفظ الصحة و کمک های اولیه

کودنمبر مضمون: GIPH 203

تعداد واحد های کریدیت: دو واحد

پیشنیاز: ندارد

نوع درس: نظری

رؤس عناوین مضامین:

0	انواع فاضلاب:	0	امراض شفاخانه یی:
0	فصل سوم	0	مایکروارگانیزم های مسبب انتانات شفاخانه یی
0	آلودگی هوا	0	سیستم مراقبت امراض شفاخانه ها
0	اثرات آلودگی هوا:	0	(SURVEILLANCE)
0	منابع آلودگی هوا:	0	شرح اصول احتیاط های معیاری
0	آلوده کننده های هوا (AIR)	0	کمک های اولیه
0	(POLLUTANTS):	0	فصل اول
0	اثرات بالای طرق تنفس:	0	اهداف کمک های اولیه
0	فصل چهارم	0	خصوصیات کمک کننده
0	حفظ الصحه غذا	0	وظایف کمک کننده
0	عوامل آلودگی و تغیر مواد غذایی	0	تداوی
0	آلودگی های اولیه و ثانوی	0	فصل دوم
0	میتود های عمومی نگهداری مواد غذایی	0	جروحات
0	امراض ناشی از غذا (FOOD BORNE)	0	انواع جروحات
0	(DISEASES)	0	علل ایجاد آفت در انفجارات
0	فصل پنجم	0	اختلاطات یا عوارض جروحات
0	زباله ها	0	اقدامات لازمه در تداوی جروحات
0	انواع زباله ها	0	انواع خونریزی
0	روش های دفع زباله	0	طریقه ها کنترل خونریزی خارجی
0	خطرات ناشی از دفع زباله ها به طریق غیر صحی	0	فصل سوم
0	فصل ششم	0	شاک SHOCK
0	وقایه و کنترل امراض ساری	0	انواع شاک
0	اتخاذ تدابیر معافیت کتلوی علیه امراض ساری	0	سقوط فشار خون:
0	معافیت کتلوی	0	فصل چهارم
0	فصل هفتم	0	احیا یا (CARDIO PULMONARY)
0	انتانات شفاخانه ها و طرق کنترل آن ها	0	RESUSCITATION)

0	پاک کردن را تنفس
0	تنفس مصنوعی
0	سایر طریقه های تنفس مصنوعی
0	C.P.R. کودکان
0	غرق شده گی
0	فصل پنجم
0	تسممات
0	علائم مسمومیت
0	مسمومیت با نفت و مواد حشره کش مایع
0	فصل ششم
0	ترخیصات عظام ، مفاصل و عضلات
0	کسور اطراف علوی
0	کسور اطراف سفلی
0	شکستگی لگن خاصره (حوصله)
0	شکستگی صورت والاشه (وجه وفک)
0	فصل هفتم
0	سوختگی و تبرد
0	سوختگی چیست؟
0	یخ زده گی (تبرد)
0	جل زده گی
0	فصل هشتم
0	حالات عاجل معمولی
0	حمله ها قلبی
0	STROKE (سکته مغزی)
0	کمک اولیه در مصدوم هوشیار
0	اقدامات اولیه در مریض بیهوش

0 فصل نهم

0 انتقال و تخلیه مریض

0 شرایط انتقال مصدوم

0 اصول رهنمائی انتقال مصدوم

0 طریقه انتقال دو نفری:

ماخذ:

۱. ممنون، حشمت الله. (۱۳۸۷). حفظ الصحة محیطی، دیپارتمنت صحت عامه، پوهنتون طبی کابل، انتشارات نعمانی.
۲. پناهی، محمد شریعت. مرداد (۱۳۷۳). مبانی بهداشت محیط، انتشارات و چاپ دانشگاه تهران.
۳. نخجوانی، نغمه علوی، مهندس سینا دو برادران. (۱۳۸۷).
- کلیات بهداشت محیطی، تهران، دانشگاه علو پزشکی بوشهر.
۴. کوهستانی، نثار احمد. (۱۳۹۰). اساسات اکولوژی، ریاست پوهن خئی زراعت، دیپارتمنت جنگلدارای و منابع طبیعی.
۵. پناهی، محمد شریعت. (۱۳۶۸). اصول کیفیت و تصفیه آب و فاضلاب، موسسه انتشارات دانشگاه ایران.

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر سمستر

تحریری 100%

سال اول

سمستر دوم

- نام مضمون : کیمیای تحلیلی

کودنمبر مضمون: GIPH 204

تعداد واحد های کریدیت: سه واحد کریدیت

•	پیشنیاز: کیمیا عمومی و کیمیا عضوی
•	نوع درس: نظری و یا عملی
•	رؤس عناوین مضامین:
•	فصل اول
•	اهداف تحلیلی:
•	انتخاب متودها Chemical Analysis
•	نوعیت ارقام
•	کنترول ارقام و ترمینالوجی
•	اندازه وسایز Sample :
•	فرق بین مفهوم تعین و انالیز:
•	فصل دوم
•	تعادل تیزاب-قلوی
•	تیوری تیزاب قلوی:
•	تیوری سیستم های محلل
•	تیوری پرونستید لوری
•	تیوری لیویس Lewis Theory
•	تعادل تیزاب - قلوی در آب
•	GIPH در درجات بلند حرارت
•	Blood GIPH
•	محلول های بفر
•	محاسبه کردن GIPH محلول های بفر
•	فصل چهارم
•	کیمیای تحلیلی مقداری
•	تجزیه های مقداری و توصیفی
•	میتودولوجی تحلیلی
•	تهیه نمودن نمونه لابراتواری
•	تهیه نمودن محلول نمونه
•	تجزید اخلال کننده ها
•	محاسبات و تفسیر نمودن اندازه گیری ها
•	روش های وزنی و گراوی متری
•	اجرای موفقانه یک تجزیه گراویمتری:
•	تهیه نمودن محلول:
•	عملیه رسوب دادن تحت شرائط مناسب
•	Precipitation:
•	هضم کردن (Digestion):
•	آلوده گی ها در رسوب ها:
•	عملیه شستن و فلتر کردن رسوب ها:
•	خشک کردن و تکلیس رسوب:
•	فصل ششم
•	روش حجمی یا والومتر
•	تعاملات بکار برده شده در عملیه تتریشن

• شرایط تعاملات تجزیه	• تتریشن های تیزاب-قلوی
• تعریف اصطلاحات	• محلول های استاندارد
• نقطهٔ ایکووالنت و نقطهٔ ختم تتریشن	• اندیکاتورها و تثبیت نمودن نقطهٔ ختم تتریشن
• محلول های استاندارد	• شرایط اجرای تعاملات تیزاب - قلوی تتریشن
• تثبیت کردن نقطه ختم تعامل تتریشن	• منحنی های تتریشن
• تتریشن های غیر مستقیم	فصل هشتم
• مالیکولر و فارموله وزن	• تصنیف طریقه های دستگاهی
• محاسبات تتری متریک	• الف : طریقه های سپکترسکوپی
• محلول ها و غلظت آنها:	• ب : طریقه های کروماتوگرافی
• غلظت مولر	فصل نهم
• فارملتی و یا غلظت تحلیلی	• طریقه های فیزیکی GIPHysical Methods
• فیصدی وزن	• 1 - نقطه ذوبان Melting point :
• محاسبات رقیق ساختن :	• 2 - نقطه غلیان Boiling point :
• محاسبه خالص بودن فیصدی	• 3 - نقطه انجماد Freezing point :
• معامله با ارقام عملیهٔ تتریشن	• 4 - تعیین انکسارنوری یا Refractometry
• محاسبه کردن مولاریتی از ارقام استاندارد ساختن	• دستگاه ریفراکتومتر:
• محاسبه کردن مقدار Analyte از ارقام تتریشن	• ریفراکتومتر Abbe :
• وزن معادل و سیستم نارملتی غلظت	• 5 - پولاریمتری Polarimertry
• نارملتی :	فصل دهم
• تـــــــتر	• طریقه های الکتروشیمیک
فصل هفتم	• پوتانسیومتری Potentiometry

0 تعاملات تعیین مقداری
هایدروجن پر اکساید

0 تعیین مقدار امونیم
هایدرواکساید

ماخذ:

1. Analytical Chemistry, 6th Edition
Gary.D.Christian 2004. USA
University of Washington

2. R.A.Day, Jr. and A.L Under Wood
Analytical Chemistry, 6th Edition
Emory, 2005 USA
University of Atlanta

3. Skook, West and
holler2005, Fundamentals of Analytical
Chemistry< 7th Edition
University of Kentucky USA.

4. Mendhom, Denney Barnes and
Thomas 2006 VOGEL's Text book of
Quantitative Analysis, 6th
Edition University of Greenwich, London
U.K

Supplementary Books

5. R.M.Berma rani Durgavatic
2006 Analytical Chemistry " Theory and
Practices " 3rd Edition University of India

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر

سمستر

تحریری 100%

سال اول

سمستر دوم

- نام مضمون : بیوشیمی

• تیتريشن های پوتانسیومتری

• 1 - تیتريشن های اسید - قلوئ:

• 2 - تیتريشن های ترسی:

• 3 - تیتريشن های کامپلکسومتری:

• 4 - تیتريشن های اکسیدیشن - ریدکشن:

• 5 - تیتريشن های غیرآبی:

• GIPH متری

• اساس کار با دستگاه های GIPH متری

فصل یازدهم

• طریقه های فزیکوشیمیک

• شعاع الکترومقناطیس :

• عمل متقابل ماده با شعاع الکترومقناطیس:

• کیمیای عضوی رسم:

• سپکتروفوتومتری ماوری بنفش - قابل دید

• سپکتروفوتومتری ماتحت سرخ

• کروماتوگرافی

• کار عملی (تطبیقات)

0 تهیه محلولات

0 تشخیص هلوچن ها

0 تشخیص کتیون های Ag^+ ، Hg^+ و Pb^{++} (

0 تیتريشن اسید - قلوئ

- فورمولهای (Hawarth) برای ساختن نهایی قندهای یک قیمته

- 7. شکل گلایکوزید ها

- 8. شکل / ستر ها

- 9. تشکیل قندهای امین دار

- iii. قند هائیکه / اوكسیجن كم دارند (De oxy sugars)

- 10. قند های چند قیمته (Poly saccharides)

- A. پولی سکریدهای متجانس

- B. پولی سکرایدهای غیرمتجانس (Heteropolysaccharides)

- II. Mucilages

- گلایکوپروتین ها

فصل دوم

- / مینواسید ها و پروتین ها

- آمینو اسیدهای معیاری

- تصنیف آمینو اسیدهای استاندارد (Classification of standard amino acids)

- / مینو اسید های غیر معیاری (Non-standard amino acids)

- را بطه پیتا ید-

کودنمبر مضمون: GIPH 205

تعداد واحد های کردیت: دو واحد

پیشنیاز: کیمیا عضوی و بیولوژی

نوع درس: نظری و یا عملی

رؤس عناوین مضامین:

کاربوهایدریت ها

- تعریف :

- 1. قندهای یک قیمته (Monosaccharides)

- 2. اولیگوسکرایدها (Oligosaccharides)

- 3. قندهای چند قیمته (Polysacchrides)

- A. قندهای چند قیمته متجانس (Homopolysaccharides)

- B. قند های چند قیمته غیرمتجانس (Heteropolysaccarides)

- 4. کاربوهایدریت های مشتق شده (Derived carbohydrates)

- 5. ایزومیری نوری در قندها (Optical isomerism in sugars)

- فعالیت نوری کاربوهایدریت ها (Optical activity of carbohydrates)

- 6. ساختمان حلقوی قندها خاصاً اشاره به

- لیپید های مشتق شده
- خواص فیزیکی شحمیات (GIPHysical properties of fats)
- خواص کیمیاوی شحمیات (Chemical properties of fats)
- لیپیدهای مرکب یا مغلق (Compound or complex lipids)
- خلاصه وظایف لیپیدها } (Function of Lipids { (Summary)
- فصل چهارم
- انزایم ها
- میخانیکیت تعاملات انزایمی
- کوانزایم های مهم و عمل آنها:
- نیکوتین /اماید ادنین دای نوکلئوتاید فسفات
- فلاوین ادنین دای نوکلئوتاید (Flavin Adenine FAD) (Di nucleotide)
- فلاوین مونو نوکلئوتاید (Flavin mono - Nucleotide) (FMN)
- تصنیف انزایم ها
- Transfases .
- Hydrolases
- Carbohydrases
- انزایم های هایدرولیزکننده ایستر miscellaneous
- . تصنیف پروتین ها (Classification of proteins)
- I. پروتین های ساده (Simple proteins)
- (II) . پروتین های مغلق (Compound or conjugated proteins)
- III . پروتین های مشتق شده (Derived proteins)
- خواص امفوتیریک /امینوا سیدها و پروتین ها: proteins:ElectroGIPHoresis)
- لکتروفوریزس .
- الکتروفوریزس (ElectroGIPHoresis)
- تمرکز ایزوا لکتریک (Iso electric focusing)
- ایزومیری در /امینواسیدها (Isomerism in amino acids)
- ساختار سه بعدی پروتین ها (The three dimensional structure of proteins)
- تخنیک های کروماتوگرافی (ChromatograGIPH techniques)
- فصل سوم
- لیپیدها
- تصنیف لیپیدها (Classification of lipids)
- 1. لیپیدهای ساده (Simple lipids)
- لیپیدهای مرکب یا مغلق (Compound or complex lipids)

ماخذ:

1. شهبازی ملک نیا (1381). بیوشیمی عمومی برای دانشجویان دانشکده های گروه پزشکی، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ بیستم، جلد اول.
 1. Bernadette F. Rodak, George A. Fritsma, Kathryn Doig (2007): Hematology, Clinical Principles and Applications, Third Edition, Saunders Elsevier.
 2. David L. Nelson, Michael M. Cox, (2000). Lehninger Principles of Biochemistry, Worth Publishers, 3rd Edition
 3. DM Vasudevan, Sreekumari S, (2007). Textbook of Biochemistry for Medical Students, Jaypee, 5th Edition
 4. H. Robert Horton, Laurence A. Moran, Raymond S. Ochs, J. David Rawn and K. Gray Scrimgeour (1996). Principles of Biochemistry, Prentice Hall, Second Edition.
 5. Katherine J. Denniston, Jose GIPH J. Topping and Robert L. Carit, (2001). General, Organic, and Biochemistry, McGraw Hill, Third Edition.
- نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر

سمستر

تحریری 100%

سال اول

سمستر دوم

- نام مضمون: فارمکولوژی

کودنمبر مضمون: GIPH 206

تعداد واحد های کریدیت: دو واحد

پیشنیاز: آناتومی فزیولوژی، بیوشیمی، بیولوژی، ...

• پروانزایم ها یا زیموجن ها

• جلوگیری یا کم کردن فعالیت انزایم ها
(Repression of enzymes)

• Isoenzymes یا Isozymes

• فکتورهای موثر در فعالیت انزایم (Factors affecting enzyme activity)

• تعویض انزایم در اختلال هضمی (Enzyme substitution in digestive disturbances)

• تحثر خون (Blood coagulation)

فصل پنجم

• بیوانرژتیک ها، اکسیدیشن - ریدکشن در حجات انساج و اکسیداتیف فسفوریلیشن

• بیوانرژتیک ها یا بیوکیمیکل ترمودینامیک ها

• قوانین ترمودینا میک (the laws of thermodynamics)

• وظایف مرکبات فسفات انرژی بلند

• تیو ایستر های انرژی بلند (High energy thioesters)

• 3. اکسیدیشن بیولوژیک، انتقال الکترون و فسفوریلیشن اکسیداتیف

• زنجیر تنفسی یا زنجیر انتقال الکترون و فسفوریلیشن اکسیداتیف

• شکل ATP : فرضیه جوهره شدن
Chemiosmotic Mitchell

• حجم توزیع ادویه (Volume Of Distribution)

نوع درس: نظری

رؤس عناوین مضامین:

• کلیرانس دوايي (Drug Clearance)

فصل اول

• نیمه حیات دوايي (Half-life)

• اهداف فارمکولوژی

• بیواوایلا بیلیتی (Bioavailability)

• تصنیف ادویه (Drug Classifications)

فصل سوم

• انتقال ادویه از طریق غشا های بیولوژیک (Transfer Of Drugs Across Membranes)

• فارمکودینامیک

• تاثیر دوا

• طرق تطبیق ادویه (Routes Of Drugs Administration)

• آخذه های دوايي (Drug Receptors)

فصل دوم

• پیام رسان های ثانوی (Second Messengers)

• فارمکوکینتیک

• انواع عمل متقابل بین دوا و آخذه (Type Of Drug-Receptor Interactions)

• امتصاص دوا (Drug Absorption)

• توزیع دوا (Drug Distribution)

• میکانیزم های تاثیر ادویه (Mechanisms Of Drug Action)

• استقلاب دوا (Drug Metabolism)

• اندکشن انزایمی (Enzyme Induction)

• رابطه بین دوز و پاسخ کلینیکی دوا (Relation Between Drug Dose And Clinical Response)

• نهی انزایمی (Enzyme Inhibition)

• تاثیرات نامطلوب دوايي (Adverse Drug Reactions)

• میتابولیزم ادویه به محصولات سمی

• امراض مؤثر بالای میتابولیزم دوايي

• عمل متقابل دوايي (Drug Interaction)

• اطراح دوا (Drug Excretion)

• عدم قابلیت امتزاجیه (Incompatibility)

• فارمکوکینتیک کلینیکی (Clinical GIPHarmacokinetics)

بخش دوم

فصل چهارم

• عمومیات فارمکولوژی سیستم عصبی
Introduction To The Autonomic (اوتونوم)
GIPHarmacolgy

• آناتومی سیستم عصبی اوتونوم

• فزیولوژی سیستم عصبی اوتونوم

فصل پنجم

• ادویه فعال کننده های کولینرژیک

• کولینومیمتیک های موسکارینیک و نیکوتینیک
(M And N-Chlinomimetics)

• کولینومیمتیک های موسکارینیک (M-)
(Chlinomimetics)

• کولینومیمتیک های نیکوتینیک (N-)
(Cholinomimetics)

فصل ششم

• ادویه بلاک کننده های کولینرژیک
(Cholinoreceptor Blocking Drugs)

• ادویه بلاک کننده های موسکارینیک
(Mucarinic Receptor Blocking Drugs)

• انتاگونیست های سنتتیک آخذه های موسکارینیک

• ادویه بلاک کننده های نیکوتینیک
(Nicotinic Receptor Blocking Drugs)

• ادویه فعال کننده های ادرینرژیک

• الفا و بیتا- سیمپاتومیمتیک ها (α And β)
(sympathomimetics)

• الفا- سیمپاتومیمتیک ها (α -)
(sympathomimetics)

• بیتا- سیمپاتومیمتیک ها (β -)
(sympathomimetics)

فصل هشتم

• ادویه انتاگونیست آخذه های ادرینرژیک
(Adrenoreceptor Antagonist Drugs)

• انتاگونیست های آخذه های α - ادرینرژیک (α -)
(Receptor Antagonist Drugs)

• انتاگونیست های آخذه های β - ادرینرژیک (β -)
(Receptor Antagonist Drugs)

بخش سوم

• ادویه مؤثر بالای سیستم عصبی مرکزی

• Drugs Affecting The Central)
(Nervous System

فصل نهم

• عمومیات فارمکولوژی سیستم عصبی مرکزی

• Introduction To The Central)
(Nervous System GIPHarmacology

- فارمکولوژی ادویه ضد افسردگی
- (GIPHysiology) Anatomy And
- ناقل های عصبی مرکزی (Central)
- (Neurotransmitters)
- فصل دهم
- انسستیک های عمومی
- 1- انسستیک های انشاقی (Inhalational)
- (Anesthetics)
- 2- انسستیک های داخل وریدی (Parenteral)
- (Anesthetics)
- دوا های قبل از انسستیزی (Anesthetic)
- (Adjuncts)
- فصل یازدهم
- انسستیک های موضعی
- (Local Anesthetics)
- تاثیرات انسستیک های موضعی
- فصل دوازدهم
- ادویه آرام بخش- خواب آور
- اگونیسست های آخذه های بنزودیازپین
- انتاگونیسست های آخذه های بنزودیازپین
- فصل سیزدهم
- ادویه ضد افسردگی
- مشتقات هایدانتوئین (Hydantoin)
- (Derivatives)
- (Antidepressants) Tricyclic
- هتروسیکلیک ها (Heterocyclics)
- نهی کننده های اختصاصی جذب دوباره سروتونین (Selective Serotonin Reuptake Inhibitors)
- نهی کننده های مونو امینو اکسیداز (Monoamine Oxidase Inhibitors)
- تداوی مریضی مانیک- دیپریسیف (Manic)
- (Depressive)
- فصل چهاردهم
- ادویه ضد تشوشات روحی
- فارمکولوژی ادویه انتی سایکوتیک
- فصل پانزدهم
- ادویه ضد اختلاجی
- صرع قسمی (Partial seizure)
- صرع عمومی (Generalized Seizure)
- فارمکولوژی ادویه ضد صرع
- باربیتورات های ضد اختلاجی (Antiseizure)
- (Barbiturates)

- مشتقات سوکسیناماید ها (Succinimides Derivatives)

- مشتقات امینوستیلبنز (Iminostilbenes Derivatives)

- بنزودیازپین ها (Benzodiazepins)

فصل شانزدهم

- ادویه ضد پارکینسون

- فارمکولوژی ادویه ضد پارکینسونیزم

- دوا های مؤثر بالای سیستم دوپامینرژیک

- منبهاات آخذة های دوپامین (Dopamine Receptor Agonists)

- نهی کننده های کتی کول-او- میتیل ترانسفیراز (COMT)

- نهی کننده های انزایم مونو امینو اکسیداز (MAOI)

- کولینولایتیک های مرکزی (Central Cholinolytics)

فصل هفدهم

- ادویه ضد درد / اویوئید

- سایر مشتقات / اویوئید ها

- انتاگونیست های اویوئید (The Opioid Antagonists)

فصل هجدهم

- منبهاات سیستم عصبی مرکزی

- منبهاات انالپتیک (Analeptic Stimulants)

- منبهاات سایکوموتور (Psychomotor Stimulants)

- زانتین ها (Xanthines)

فصل نوزدهم

- سؤ استفاده دواایی

- اویوئید ها

- باربیتورات ها و سایر ادویه آرام بخش- خواب آور

- منبهاات سیستم عصبی

- مواد برسام آور (Hallucinogens)

- کانابینوئید ها (Marijuana)

- استروئید ها

ماخذ:

1) Craig C.R and Stitzel R. E. (2003). Modern GIPHarmacology with Clinical Applications. 6th edition. The LWW. PP 348- 353, 385- 396.

2) Gilman A.G. (2001) Goodman and Gilman's the GIPHarmacological Basis of Thereapeutics. 10th edition. The McGraw-Hill. PP 13-18, 195- 210, 293- 314, 341- 346, 373- 376, 528- 542, 558- 560.

نوع درس: نظری

رؤس عناوین مضامین:

بخش اول

فصل اول

- پلان عمومی مطالعه یک دوا در کیمیای فارمسی
- جستجوی ایون های معمولی در یک دوا
- انیون ها ANIONS
- تشخیص ایون ها :
- تشخیص کتیون ها :
- تجارب واصطلاحات عمومی کیمیای فارمسی

فصل دوم

- گروپ هلوژن ها
- مشتقات هایدروجنی هلوژن ها
- اسید کلورهدریک HCl Acidum hydrochloricum
- مشتقات اکسیجنی هلوژن ها (هیپوکلوریت ها):
- کلسیم هیپوکلوریت Calcium hypochlorite :
- مرکبات هلوژن ها همراه فلزات قلوی:
- سودیم کلوراید NaCl
- پوتاسیم کلوراید POTASSIUM CHLORIDE : KCl

) Hacker M and Bachmann K. (2009). 3
GIPharmaology Principles and Practice.
Elsevier Inc USA. PP 16-22.

) Kalant H and Roschlau W.H.E. (1998). 4
Principles of Medical GIPharmacology.
6th edition. Oxford University Press. PP
6-10, 300-304.

) Katzung B.G and Masters S.B. (2007). 5
Katzung Basic and Clinical
GIPharmacology 9th edition. The
McGraw-Hill USA. PP 1-27, 49-65, 77-88,
151- 165, 500- 520, 575- 610, 674- 686,
700- 740.

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر
سمستر

تحریری 100%

سال اول

سمستر دوم

- نام مضمون : فارمسی شیمیک

کودنمبر مضمون: GIPH 207

تعداد واحد های کریدیت: دو واحد

پیشنیاز: کیمیا عمومی، عضوی، تحلیلی ...

- ایوداید سدیم و پوتاسیم (Sodium et Potassium Iodide) :
ایود :
povidone-Iodine :
پوتاسیم پرمنگنات
- فصل سوم
- عناصر گروپ ششم جدول دورانی (فامیل اکسیجن)
اکسیجن و مشتقات آن :
اکسیجن O_2 :
آب اکسیجنه یا هیدروجن پراکساید H_2O_2 :
سلفر :
سلفورسدیم یا سدیم سلفاید Na_2S . $9H_2O$:
سلفات سدیم Na_2SO_4 :
سلفات منیزیم $MgSO_4 . 7H_2O$:
تیوسلفات سدیم $Na_2S_2O_3 . 5H_2O$:
مشتقات سیلینوم
سیلینوم سلفاید
- فصل چهارم
- عناصر گروپ پنجم جدول دورانی
ازوت :
عناصر گروپ چهارم جدول دورانی
کاربون ها یا ذغال های رسمی Charbon :
گاز کاربونیک Anhydric carbonic :
(CO_2) :
Titanium dioxide (TiO_2) :
- آمونیم کلراید NH_4Cl :
ازوت یا نایترس اکساید N_2O :
نتریت سدیم $NaNO_2$:
فسفور :
هیپوفوسفیت ها
هیپوفوسفیت سدیم NaH_2PO_2 :
خواص هیپوفوسفیت سدیم و کلسیم :
معیار بوگلت
اسید فسفوریک و فوسفات ها
فوسفات سدیم یا Sodium
GIPHosGIPHate $Na_2HPO_4 . 7H_2O$ و
 $Na_2HPO_4 . 12H_2O$
فوسفات های کلسیم
بسموت :
نترات بزرگ بسموت یا Bismuth sub
nitrate :
فصل پنجم

- انتی مونی Sb Antimony
- POTASSIUM ANTIMONY TARTARATE
- سلیکان Si:
- مگنیزیم تری سلیکات ($\text{Mg}_2\text{Si}_3\text{O}_8 \cdot n\text{H}_2\text{O}$):
- تلک Talc:
- Kaolin کاولین $\text{Al}_2\text{O}_3 \cdot 2\text{SiO}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$:
- سرب ومشتقات آن
- اکساید سرب (Plumbom oxide) PbO :
- فصل ششم
- عناصر گروپ سوم جدول دورانی
- بور یا بورون (Bore):
- اسید بوریک Acid Boric H_3BO_3 :
- بورات سودیم (Borax):
- المونیم
- زمچ پتاس $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 \cdot \text{K}_2\text{SO}_4 \cdot 24\text{H}_2\text{O}$
- فصل هفتم
- عناصر گروپ دوم جدول دورانی
- مگنیزیم
- اکسیدوهایدروکساید مگنیزیم:
- مگنیزیم کاربونات MgCO_3 یا MgCO_3 ,
- $\text{Mg}(\text{OH})_2 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$:
- مگنیزیم اکساید MgO :
- مگنیزیم کلوراید ($\text{MgCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$)
- مگنیزیم استیارات
- کلسیم Calcium
- کلسیم کلوراید $\text{CaCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$
- کلسیم کاربونات CaCO_3 :
- باریم
- باریم سلفیت BaSO_4 :
- جست یا زنک Zinc
- زینک سلفات $\text{ZnSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$
- کالامین
- فصل هشتم
- عناصر گروپ اول جدول دورانی
- لیتیوم Lithium (Li)
- لیتیوم کاربنات Lithium carbonate
- (Li_2CO_3) :
- Lithium Citrate($\text{Li}_3\text{C}_6\text{H}_5\text{O}_7 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$)
- مس Cu Cuprium
- سلفات مس Cuveric sulfate
- $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$:

- Ethyl Alcohol ایتایل الکول
- Glycerin گلسیرین
- Mannitol مانیتول
- محلول فورم الدیهاید (فارمالین) Solution form of aldehyde
- Hexamethylen هکسامیتلین تیترامین tetramine
- Chloral hydrate کلورال هیدرات
- میتابولیزم کلورال هیدرات
- فصل چهارم
- کاربوکسیل اسید های شحمی ومشتقات آن
- Potassium acetate اسیتات پوتاسیم : CH_3COOK
- Calcium lactate کلسیم لکتات $\text{C}_6\text{H}_{10}\text{CaO}_6 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$
- لکتات آهن Ferr lactate
- محلول سودیم سیترات زرقی Sodium citrate pro injection
- گلوکونات کلسیم Calcium gluconate
- فصل پنجم
- امینواسید های زنجیری (الیفاتیک)
- خواص امینواسید ها :
- میتیونین Methionine
- نقره ARGENT (Ag)
- نایتريت نقره Silver Nitrate
- ویتیلینات نقره یا Argyrol
- فصل نهم
- عناصر گروپ هشتم جدول دورانی
- سلفات آهن $\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$
- شکل زرقی آهن و دیکستران
- پلاتین Pt
- بخش دوم
- هایدروکاربن ها
- فصل اول
- هایدروکاربن های حلقوی یا الی سیکلیک
- سیکلوپروپان : Cyclopropane
- فصل دوم
- مشتقات هلوزن دار هایدروکاربن های مشبوع
- ایتایل کلوراید (Ethyl chloride) $\text{C}_2\text{H}_5\text{-Cl}$
- فلوتان ، فتوروتان یا هلوتان :
- آیودوفورم Iodoform
- فصل سوم
- الکول ها و الدیهاید ها

بخش سوم	فصل ششم
بخش ادویه اروماتیک	• مستحضرات ایتروهای ساده ومغلق (ایتروها وایستروها)
فصل اول	• ایتروهای ساده (ایتروها)
• تصنیف مشتقات اروماتیک	• ایتروسمی Ether Officinal
فصل دوم	• میتوکسی فلوران:
• فینول GIPHEnol	• Enflurane:
• کینومید	• دیمیدرول یا DiGIPHEnhydramine . HCl
• تیمول Thymol	• Dimenhydrinate(Dramamine)
• ریزورسین Resorcine	• اورفینادرین سیترا
• فینول فتالین GIPHEnolGIPHthalein	• ایتروهای مغلق یا ایستروها
• (Dettol) Chloroxylenol	• امایل نیتريت
فصل سوم	• نیترو گلسیرین
• اسید های اروماتیک، مشتقات و ایستر های آنها	• Isosorbide dinitrate
• بنزوئیک اسید	فصل هفتم
• سودیم بنزووات Sodium benzoate	• مشتقات کاربامین ها وکاربامید ها
• فینول اسید ها و مشتقات آن	• یوریتان :
• سلی سلیک اسید Salicylic acid	• کاربوکولین (Carbocholine)
• ایستر های سلی سلیک	• Succinyl choline chloride
• سلی سیلامید Salicylamid	• مپرویمات
• اوکسی فینامید OxyGIPHEnamide	• مشتقات دای - (β - کلورایتیل) - آمین
• (Osalmide)	

(Amfebutamone Bupropione HCl HCl)	•	ایسترهای اسید سلی سیلیک	•
GIPHenelzine sulGIPHate	•	GIPHenyl salicylate فنیل سلی سیلات	•
Fluvoxamine Maleate	•	Non-steroidal Anti-inflammatory Drugs (NSAIDs) ادویه غیر سترویدی ضد التهابی	•
مستحضرات میتوکسی بنزامید	•		
Metoclopramide	•	Acetyl salicylic acid (Aspirin) استیتایل سلی سیلیک اسید	•
Methyldopa	•		
Levodopa	•	Diflunisal (DifluoroGIPHenylsalicylic acid)	•
Dopamine hydrochloride	•	Golodibilic acid گلودیبیلیک اسید	•
Trimecaine	•	O-(2-hydroxy benzoyl) salicylic acid سلسلات	•
Xylocaine یا Lidocaine	•		
مشتقات فنیرامین ها	•	Dermatol درماتول	•
ChlorGIPHeniramine Maleate	•	Ibuprofen ابپروفین	•
Cetirizine di hydrochloride	•	Ketoprofen کیتوپروفین	•
Clemastine Fumarate کلیماستین	•	Fenoprofen calcium فینوپروفین کلسیم	•
مشتقات کلورفنیل امینوفنیل استیک اسید	•	Naproxen نپروکسین	•
Diclofenac sodium	•	Nabumetone	•
مشتقات فنیل انترانیلیک اسید	•		
Mefenamic acid	•	مشتقات امین دار اروماتیک	•
Nimesulide	•	Paracetamol پاراستمول	•
		(AcetaminoGIPHen)	
فصل پنجم			
مشتقات امید سلفانیلیک ا سید (مستحضرات سلفانیلاماید ها)	•	Fluoxetine HCl	•

medicinal and
GIPHarmaceutical chemistry,
11th Edition.

Chatwal, G. R. , (2010). 4.
GIPHarmaceutical Chemistry
Inorganic, (Vol. I).
European GIPHarmacopoeia, 4th 5.
edition, 2002.

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر
سمستر

تحریری 100%

سال اول

سمستر دوم

- نام مضمون : آناتومی فزیولوژی

کودنمبر مضمون: GIPH 208

تعداد واحد های کریدیت: یک واحد کریدیت

پیشنیاز: برای مضمون فارمکولوژی

نوع درس: نظری

رؤس عناوین مضامین:

0 فصل هشتم

0 سیستم قلبی وعائی یا

CARDIOVASCULAR SYSTEM

0 اوویه یا BLOOD VESSELS

0 ARTERIES AND ARTERIOLES

• امیدهای سلفانیلیک اسید (مستحضرات
سلفانیلاماید ها)

• سترپتوسید
Streptocid
(Sulfanilamide):

• سلفاستامید یا سترپیتوسید منحل
Sulfacetamide

• Albucid) Sulfacetamide Sodium
(Cetazin sodium

• یوروسلفان Urosulfan (Sulfaniluree)

• سلفاتیازول Sulfathiazol

• Furosamide یا Lasix :

فصل ششم

• امینو اسیدهای اروماتیک ومشتقات آن

• آنستیزین Anesthesine

• نواکائین Novacaine (Procaine HCl)

• نواکائین امید (Procaineamide)

• دیکائین Dicaine (Tetracaine
(hydrochloride

ماخذ:

1. AHFS Drug Information, 2001.

2. Ali, M. , (2008). Textbook of
GIPHarmaceutical Chemistry –I
(In-organic).

3. Block, J. H. and Beale, J. M. ,
(2002). organic

PERITONEUM) (پريتوان	0	BLOOD (قطر اوعيه و جريان خون)	0
MOUTH(دهن)	0	VESSEL DIAMETER AND BLOOD FLOW	
TONGUE لسان يا	0	HEART قلب يا	0
BLOOD SUPPLY : يا اروا	0	STRUCTURE يا ساختمان	0
SALIVARY GLANDS(غدوات لعابيه)	0	FLOW OF جريان خون در قلب يا	0
SUB MANDIBULAR :	0	BLOOD THROUGH THE : HEART	
GLANDS غدوات تحت الفكى يا			
SUB LINGUAL GLANDS : غدوات	0	CONDUCTIVE سىستم تنبھت قلبى يا	0
تحت اللسانى		SYSTEM OF THE HEART	
SECRETION OF افراز لعاب)	0	سىستم تنبھت قلب از قسمت هاى ذيل تشكيل	0
(SALIVA		گريده است :	
GIPHARYNX بلعوم يا	0	CARDIAC OUTPUT : محصول قلبى يا	0
POSITION موقعيت	0	BLOOD PRESSURE	0
THE بلعوم انفى	0	فشار سىستولىك و دىاستولىك :	0
NASOGIPHARYNX		فصل نهم	0
OROGIPHARYNX بلعوم فمى يا	0	سىستم لمفاوى يا	0
THE LARYNGOGIPHARYNX	0	LYMGIPHATIC SYSTEM	
STRUCTURE ساختمان يا	0	وظايف سىستم لمفاوى شامل اند بر !	0
FUNCTIONS وظايف يا	0	LYMGIPH AND لمف و اوعيه لمفاوى يا	0
(OESOGIPHAGUS) مرى يا	0	LYMGIPH VESSELS :	
STRUCTURE ساختمان تشريحى مرى)	0	LYMGIPH اعضاى لمفاوى و انساج يا	0
(OF THE OESOGIPHAGUS		ORGANS AND TISSUES :	
FORMATION OF تشكيل لقمه)	0	FUNCTION وظايف يا	0
(BOLUS		فصل دهم	0
SWALLOWING بلع يا	0	DIGESTIVE SYSTEM سىستم هضمى	0
(DEGLUTITION		BASIC STRUCTURE OF THE	0
(STOMACH) معده	0	ALIMENTARY CANAL	
		ساختمان اساسى كانال هضمى	

0	غیر سمی ساختن ادویه و مواد زهری یا DETOXIFICATION OF DRUGS : AND TOXIC SUBSTANCE
0	تولید حرارت PRODUCTION OF : HEAT
0	افراز صفرا : SECRETION OF BILE
0	طرق صفراوی (BILIARY TRACT):
0	فصل یازدهم
0	RESPIRATORY SYSTEM سیستم تنفسی
0	انف و جوف انف (NOSE AND NASAL CAVITY)
0	موقعیت و ساختمان جوف انف (POSITION AND STRACTURE OF NASAL CAVITY)
0	OPENING IN TO THE NASAL :CAVITY
0	وظیفه تنفسی انف RESPIRSTORY :FUNCTION OF THE NOSE
0	:FILTERING AND CLEARING
0	مرطوب ساختن HUMIDIFICATION:
0	حس بویائی THE SENSE OF :SMELL
0	حنجره یا LARYNX
0	اروا و تعصیب حنجره BLOOD SUPPLY :AND NERVE
0	سطح داخلی حنجره INTERIOR OF :THE LARYNX
0	وظایف :FUNCTION
0	عصاره معده ووظایف معده GASTRIC JUICE AND FUNCTIONS OF THE STOMACH
0	GASTRIC JUICE
0	FUNCTIONS OF GASTRIC JUICE یا وظایف عصاره معدوی
0	SECRETION OF GASTRIC JIUCE
0	وظایف معده FUNCTIONS OF THE STOMACHE
0	امعای رقیقه از سه قسمت ذیل تشکیل گردیده است :
0	ساختمان امعای رقیقه
0	پریتوان :
0	مخاط یا MUCOSA
0	: BLOOD SUPPLY
0	INTESTINAL JUICE :
0	جذب مواد غذایی(ABSORPTION OF :NUTRIENTS):
0	کلون(THE COLON)
0	کانال ائل (THE ANAL CANAL):
0	وظایف امعای غلیظه ریگتم و کانال معقدی:.
0	پانقراض (PANCREAS)
0	:THE ENDOCRINE PANCREAS
0	ORGAN ASSOCIATED WITH :THE LIVER
0	:THE PORTAL FISSURE
0	وظایف کبد یا FUNCTIONS OF THE :LIVER

0	شزن یا TRACHEA	0	حفظ تعادل آب بواسطه کلیه
0	موقعیت POSITION:	0	بخشهای مایع بدن:
0	ساختمان STRUCTURE:	0	آب ورودی :
0	پلورا و جوف پلورا PLEURA AND	0	فقدان آب:
0	PLEURAL CAVITY:	0	حفظ تعادل الکترولیت ها
0	سطح داخلی ریه ها ENTERIOR OF	0	مایع داخل حجروی
0	THE LUNGS:	0	حفظ GIPH خون
0	قصبات و قصیبات BRONCHI AND	0	آب اضافی:
0	BRONCHIAL:	0	فصل سیزدهم
0	تغیرات ساختمان در مجرای قصبی	0	سیستم تکثری – REPRODUCTIVE
0	STRUCTURAL CHANGES IN	0	SYSTEM
0	THE BRONCHIAL PASSAGE:	0	سیستم تکثری جنس مونث SYSTEM OF
0	BLOOD AND NERVE SUPPLY	0	THE THE FEMALE)
0	LYMGIPHDRINAGE:	0	(REPRODUCTIVE
0	وظایف FUNCTIONS:	0	سیستم تکثری مونث دارای یک تعداد وظایف بوده
0	وظایف FUNCTION :	0	که مهم ترین آنها عبارت اند از:
0	شهیق یا INSPIRATION:	0	-مهبیل یا VAGINA :
0	ذفیر یا EXPIRATION:	0	رحم یا UTERUS
0	فصل دوازدهم	0	اروآشربانی یا BLOOD SUPPLY:
0	سیستم بولی URINARY SYSTEM	0	وسایط تثبیتہ رحم:
0	کلیه ها (KIDNEYS)	0	نفیر یا تیوب رحمی) THE UTERINE
0	تشکل ادرار (URINE FORMATION)	0	(TUBES
0	ترکیب ادرار COMPOSITION OF	0	اروآ و تعصیب:
0	URINE	0	سیکل ماهوار MENSTRUAL CYCLE
0	حالب ها (URETERS)	0	سیستم تکثری مذکر
0	مثانه (URINARY BLADDER)	0	مایع منوی (SEMEN)
0	احلیل (URETHRA)	0	اعضای تناسلی خارجی مردانه
0	تعادل مایعات و الکترولیت ها		

3-General Histology of professor
Bri-sediqi.

4-Anatomy and GIPHysiology of
Dr. M. Mosa-Qanei

نحوه امتحان: امتحان وسط سمستر و امتحان اخیر
سمستر

تحریری 100%

سال اول

سمستر دوم

- نام مضمون : فارمسیوتیک

کودنمبر مضمون: 209 GIPH

تعداد واحد های کردیت: یک واحد کردیت

پیشنیاز:

نوع درس: نظری

رؤس عناوین مضامین:

فصل اول

- اساسات فارمسی
- عمومیات و تاریخچه فارمسی
- سمبول یا علامات مشخصه در ساحه فارمسی
- دوا و ترکیبات آن

0 تولید هورمون مردانه (TESTOSTERONE
(PRODUCTION

0 فصل چهاردهم

0 حواس مخصوصه (SPECIAL SENSES)

0 چشم و دیدن (SIGHT AND THE EYE)

0 آناتومی چشم (ANATOMY OF THE
(EYE

0 شنوایی و گوش (HEARING AND THE
(EAR

0 وظیفه شنوایی و موازنه یا تعادل

0 حس شامه یا بویایی (SENSE OF
(SMELL

0 حس ذائقه (SENSE OF TASTE)

0 حس لامسه (SENSE OF TOUCH)

0 جلد یا SKIN

0 اپی درم (EPIDERMIS):

0 درم یا DERMIS:

0 BLOOD AND LYMGIPHE
:VESSELS

0 غدوات عرقیه یا SWEAT GLANDS :

0 موپها یا HAIRS:

ماخذ:

1-Ross and Wilson Anatomy and
GIPHysiology in Health 11th
Edition.

2-Gray's Anatomy for students
last edition.

پیشنیاز: بیولوژی، بوتانی	•	پروسس گیاهان طبی
نوع درس: نظری	•	جمع آوری گیاهان طبی
رؤس عناوین مضامین:	•	خشک نمودن درگ های گیاهی
فصل اول	•	معیاری نمودن درگ های گیاهی
• عمومیات فارمکوگنوزی	•	نگهداری درگ های گیاهی
• تاریخچه	•	ارزیابی فارمکوگنوزیک درگ های گیاهی
فصل دوم	•	مواد عضوی اجنبی
• ترکیب کیمیاوی گیاهان طبی	•	کیفیت یا فعالیت
• مواد بیوسنتیز اولی	•	ارزیابی بیولوژیکی
• پروتین ها	•	تصنیف درگ های گیاهی
• کاربوهایدريت ها	•	فصل چهارم
• لپید ها	•	گیاهان طبی و درگ های حاوی کربوهایدريت ها
• انزایم ها	•	گیاهان طبی حاوی موسیلاژ ها
• ویتامین ها	•	بھی دانه
• اسید های عضوی	•	ریشه ختمی
• مواد بیوسنتیز دومی	•	دانه زوف
• مرکبات غیر عضوی	•	اسپغول
• آب	•	دانه زغر
• مواد معدنی	•	گیاهان طبی حاوی گند ها (Gumes)
• تغییرپذیری ترکیب کیمیاوی گیاهان طبی	•	گند زرد آلو
فصل سوم	•	گندعربی

•	انزروت	•	ماخذ:
•	پکتین ها (Pectins)	•	1. انور، م. ا. (1393). معرفی و بررسی طب سنتی در دوره تمدن اسلامی و جایگاه آن در افغانستان. ویژه نامه خورشید، 113-139.
•	پنبه و اهمیت آن	•	2. بابری، م. ع. (1382). فارمکوگنوزی (ترپنوئید ها و الکلئید ها). کابل: انتشارات سمت، ص: 7، 8، 10-36، 67، 91، 94، 104، 129، 144، 217، 218، 234، 254، 281، 284، 289، 294، 295، 300، 368، 371.
•	فصل ششم	•	3. دیوید دابلیوشانز. (1997). ریشه عربی طب اروپایی، ترجمه علی رضا اردلان. مشهد: پادینا، ص: 1-28.
•	تیل های شحمی، شحمیات و موم ها	•	4. کریمی، ع.غ. (1387). اصول تولید تجارتي، کیفیت و معیاری نمودن محصولات طبیعی. کابل: پوهنتون کابل (چاپ نشده)، ص: 19-52.
•	تیل های شحمی و شحمیات	•	5. غضنفر، س.ا. (1383). علوم فیزیکی. کابل: انستیتوت علوم صحتی، ص:
•	شحمیات های درونجیشن شده	•	نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمسטר و اخیر سمسטר
•	موم ها (Waxes)	•	تحریری 100%
•	تیل بید انجیر (کسترایل)	•	
•	تیل کنجد	•	
•	تیل زغـــــر	•	
•	تیل بادام زمینی	•	
•	روغن بادام	•	
•	روغن جواری	•	
•	تیل گل آفتاب پرست	•	
•	روغن زیتون	•	
•	تیل جگر ماهی کد	•	
•	تیل جگر ماهی شارک	•	
•	لانولین	•	
•	الکول های پشم	•	
•	پروستاگانلاندین ها	•	

سال دوم

سمستر سوم

– نام مضمون : اداره و تنظیم ادویه

کودنمبر مضمون: GIPH 301

• شیوه‌ها، اهداف و طرز العمل‌های متنوع
بررسی:

• تعریف حدود بررسی

• فعالیت سیستم دوايي دولتي

فصل سوم

• پاليسي ملي دوايي

• دست‌آوردهای پاليسي ملي دوايي

• اجزای یک پاليسي ملي دوايي

• چارچوب قانونی و تنظيم کننده

• انتخاب ادويه

• تدارک

• توزيع

• استفاده معقول ادويه

• ستراتيژی‌های اقتصادی برای ادويه

• منابع بشري، نظارت، ارزیابی و تحقيق

• تدوين پاليسي ملي دوايي

فصل چهارم

• ستراتيژی‌های عرضه ادويه

• تنظيم عرضه ادويه برای خدمات صحتی دولتي و
سازمان‌های غير دولتي

• مقایسه سیستم عرضه

• برآورده ساختن نیازمندی‌های تسهیلات صحتی
از مجاری خصوصی

• کیفیت، مصوونیت و مؤثریت ادويه

تعداد واحد های کريدیت: دو واحد کريدیت

پيشنياز:

نوع درس: نظری

رؤس عناوين مضامين:

فصل اول

• ادويه باعث نجات زندگی و بهبود صحت
می‌گردد.

• ادويه باعث بلند بردن سطح اعتماد و سهمگيري مردم
در عرضه خدمات صحتی می‌شود.

• ادويه قيمت‌بها است

• ادويه از ساير محصولات مصرفی فرق دارد

• بهبود واقعی در تهیه، تدارک و استفاده ادويه

• هدف صحت عامه و مفکوره ادويه اساسی

• تجارب در عرصه اداره ادويه

• تغيير در آگاهی‌ها و سلوک عرضه‌کنندگان
ادويه، مريضان و افراد

• سيکل تنظيم و اداره ادويه

فصل دوم

• بررسی سیستم عرضه دوايي

• تشخيص مشکلات

• طرح اداره پروژه‌های دوايي

• نظارت از تغييرات در سیستم عرضه

• مقایسه اجراءات سیستم‌های مختلف

• بررسی‌های ساختاری گسترده

- میسریت
- استطاعت خریداری
- فصل پنجم
- قوانین و مقرره‌های دوائی
- ضرورت قوانین و مقررات دوائی
- تسوید و تجدید قوانین و مقرره‌های دوائی
- ثبت ادویه، صدور جواز و اجازه بازاریابی آن
- فصل ششم
- عقد قراردادها برای عرضه خدمات دوائی
- شرایط مهم قرارداد در تدارک ادویه
- اعتبار قیمت‌های قرارداد
- تضمین مناقصه و تضمین اجراءات کاری
- تاریخ ارسال محموله‌ها
- احکام انحصاری
- مجازات برای عدم پابندی به تعهدات
- فصل هفتم
- اداره توزیع ادویه
- سیکل توزیع ادویه
- طرح سیستم توزیع ادویه
- شرایط مناسب برای انتخاب سیستم درخواستی
- شرایط مناسب برای سیستم ارسالی
- انتخاب بهبود و یا تبدیل یک سیستم
- فصل هشتم
- استفاده معقول ادویه
- تعریف استفاده معقول ادویه
- فصل نهم
- تولیدات کوچک محلی
- اداره تولید محصولات دوائی
- امکان‌پذیری و مؤثریت اقتصادی تولید محلی
- انتخاب محصول و ارزیابی مارکیت
- هزینه‌های واقعی
- پلان انکشافی
- فصل دهم
- اهدای ادویه
- مشکلات اهدای ادویه
- اهدای ادویه در حالات اضطراری
- اهدای ادویه به مثابه بخش از کمک انکشافی
- رهنمودهای ویژه برای اهدای ادویه در حالات اضطراری
- عملکردهای خوب برای کمک کنندگان
- ماخذ:
- 1. Ali, M and gupta, J. (2008). Drug store and business management for second year diploma in GIPharmacy and B. GIPharmacy. Saish Kumar Jain for CBS Publication and Distribution. Pp 12-17, 87-89, 115-132
- 2. Bloom, G., and C., Temple-Bird. (1994). Medical equipment management. In Health and disease in development countries, ed. K. S. Lankinen, S. Bergstorm, P. H. Makela, and M.

- تعریف استفاده معقول ادویه (Definition of Rational Medicine Use)

- مثال‌های از استعمال غیر معقول ادویه (Examples of Irrational Drug Use)

- تأثیرات نامطلوب استفاده غیر معقول ادویه

- عوامل اساسی استفاده غیر معقول ادویه

- سیستم صحتی (Health System)

- تجویز کننده ادویه (Prescriber)

- توزیع کننده ادویه (Dispenser)

- مریض و جامعه (Patient and Community)

- منابع معلومات و موضوع ارزیابی (Data Sources and Measurement Issues)

- خصوصیات معلومات استفاده ادویه (Characteristics of Drug Use Data)

- استفاده از معلومات کلی برای ارزیابی مصرف ادویه

- مرور بر ریکارد های واقعات (Reviewing Case Records)

- سروی استفاده ادویه در سکتور خصوصی (Investigating medicine use in the private sector)

- ارزیابی استفاده ادویه در جامعه

- بررسی دلایل مشکلات استفاده ادویه

فصل دوم

Peltomaa.London: Macmillan. Pp 234- 252

3. Christian Medical Commission-Churches' Action for Health. (1993). Equipment donations guideline. Geneva: Christian Medical commission – Churches' Action for Health. Pp 132-140.

4. D,A, Dean and E,R, Evans. (2006). GIPHarmaceutical Packaging Technology. Taylor and Francise. New York. Pp 23,24.

5. Dandiya P.C and Mathur.M. (2008). Textbook Of Hospital and Clinical GIPHarmacy(including practicals).pp 24-38, 61-67

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر

سمستر

تحریری 100%

سال دوم

سمستر سوم

نام مضمون : خدمات فارمسی

کودنمبر مضمون: GIPH 302

تعداد واحد های کریدیت: یک واحد کریدیت

پیشنیاز: ندارد

نوع درس: نظری

رؤس عناوین مضامین:

فصل اول

- استفاده معقول ادویه (Rational Use of Medicines)

- استراتژی‌ها جهت بهبود استفاده ادویه
- استراتژی‌ها جهت بهبود استفاده ادویه
(Strategies to Improve Drug Use)
- انکشاف دادن یک استراتژی (Developing a Strategy)
- بهبود در نسخه نویسی: چارچوب مفکوروی
- نسخه به حیث یک سند
- توصیف نمودن مداخلات (Characterizing Interventions)
- تمرکز و هدف مداخلات (Focus and Target of Interventions)
- بازدید نظارتی (Supervisory Visits)
- مواد چاپی (Printed Materials)
- کمیته‌های دواپی شفاخانه و ساحوی
- روش‌های تنظیمی (Regulatory Approaches)
- ثبت و راجستر ادویه (Drugs Registration)
- لست‌های محدود ادویه (Limited Drug Lists)
- محدودیت‌های نسخه نویسی (Prescribing Restrictions)
- محدودیت‌های توزیع ادویه (Dispensing Limitations)
- رهنمود تداوی، فورمولیری، ادویه مجاز و اساسی
- (Treatment Guidelines, Formulary Manuals, license medicines and Essential)
- پیامدهای عملی مفکوره ادویه اساسی
- معیارهای انتخاب
- استفاده نام‌های غیرانحصاری (جنریک) بین‌المللی
- لست ادویه راجستر شده (مجاز)
- رهنمودهای فورمولیر
- رهنمودهای تداوی (Standard Treatment guideline)
- سیستم‌های تصنیف تداوی
- منابع معلوماتی
- تطبیق و تجدید لست‌های ادویه اساس
- اسباب ناکامی
- حصول پذیرش لست‌های ادویه اساسی
- اختیارات لست‌های ادویه اساسی
- ایجاد کمیته تحریر (Establishment of an Editorial Committee)
- معلومات رهنمود تداوی (Information in Treatment Guidelines)
- استفاده از رهنمود تداوی

فصل سوم

- (Information in **معلومات رهنمای فورمولیر** Formulary Manual)

- انکشاف رهنمود فورمولیر (Developing a Formulary Manual)

- فورمولیر شفاخانه ای (Hospital Formualries)

- ## فصل چہارم

- اثرات متقابل دوايي (Drug Intractins)

- میکانیزم اثرات متقابل (Mechanism of Intraction)

- ارزیابی اثرات متقابل دوايي (Evaluating Drug Interaction)

- ## فصل پنجم

- عکس‌العمل‌های ناخواسته دوايي و کيفيت دوا

- اهمیت عکس‌العمل‌های نامطلوب در مراکز مراقبت‌های صحی

- Features of مشخصات عكس العمل ناشايح ADR

- تصنیف عکس العمل‌های نامطلوب ادویه
(Classification of ADR)

- عوامل زمینه ساز (Predisposing Factors)

- نظارت مصوونیت ادویه گیاهی (Safe)

- ## Monitoring of Herbal Medicines)

- **کنترول کیفیت و تضمین کیفیت (Quality Control and Quality Assurance)**

فصل اول

- تعریف توکسیکولوژی
- تعریف زهر
- انواع تسممات:
- میخانیکیت تاثیر سمیات

فصل دوم

- اساسات توکسیکو کینیتیک Toxicokinetic
- اساسات توکسیکو کینیتیک

- طرق دخول موادسمی
- نفوذ ماده سمی از طریق غشائی حجروی
- توزیع موادسمی در بدن
- قابلیت نفوذیه اوعیه شعریه :

- اتصال ادویه با پروتئینهای پلازما
- اطراح کلیوی
- اطراح سم از طریق مواد غابطه
- اطراح ریوی
- اطراح از طریق شیر مادر

فصل سوم

- تاثیرات سم بالای عضویت
- تاثیرات سموم بالای سیستم عصبی

3) K.G. Revikumar. (2009). Text book of GIPHarmacy practice. 1st edition. Nishad Deshmuk, career publication. PP 41, 55,56,82, 191-231,233-257,351-400, 443-491.

4) Managing drug supply (1997). The selection, procurement, distribution, and use of GIPHarmaceuticals. 2nd edition. Kumarian press.USA. PP 137-149, 419-496, 582-594.

5) Parthasarathi,G and Nyfort,K. (2008). Textbook of Clinical GIPHarmacy Practice Essential Concepts and Skills. JSS college of GIPHarmacy , Mysore, India. PP 18-159.

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر سمستر

تحریری 100%

سال دوم

سمستر سوم

نام مضمون : توکسیکولوژی

کودنمبر مضمون: GIPH 303

تعداد واحد های کریدیت: یک واحد

پیشنیاز: ندارد

نوع درس: نظری

رؤس عناوین مضامین:

بخش اول اساسات توکسیکولوژی

- مسمومیت سیستم عصبی
- تاثیر سموم بالای سیستم تنفسی
- تاثیر سم بالای سیستم مجهاز هضمی
- میخانیکیت تاثیر
- موادمی انتخابی جهاز هضمی
- تاثیر سموم بالای خون و اعضای خونساز
- مواد ایجاد کننده زخم درامعاً
- تاثیرات سم بالای مخ عظم
- فلزات
- تاثیرات غذا و فکتهورهای لومینل
- تاثیر سموم بالای قلب
- واوعیه (Cardiovascular System)

بخش دوم توکسیکولوژی کلینیکی

فصل ششم

- توکسین های قلبی
- مسمومیت های دواهای انسیتیک و منبهات
- مسمومیت ها توسط ادویه
- تعین سمیت
- شکل صاعقوی یا Fulminant
- شکل حاد یا (Acute)
- تسمم تحت الحاد (Sub Acute Poisoning)
- تسمم مزمن (Chronic Poisoning)
- مسمومیت های دواایی
- تسممات ناشی از انتی بیوتیک ها
- تقسیم بندی انتی بیوتیک ها
- تأثیرات سؤ و مسمومیت Tetracycline
- تسمم باضد التهابی های غیر استروئیدی
- میخانیکیت تاثیر NSAIDs

فصل هفتم

- مسمومیت با مواد کیمیاوی: (سموم اسیدی و قلوی)
- اسیدها
- A: اسیدهای غیر عضوی
- القلی ها
- سودیم هاییدروکساید
- تداوی تسممات
- تداوی عرضی
- مسمومیت خوراکی با مواد پاک کننده
- تداوی با انتی دوتها

فصل هشتم

- سموم خدر
- اویوم

فصل نهم

- سموم گازی ومفر
- سموم گازی
- گاز کلورین (Cl_2)

- گاز فوسجن

- گاز امونیاک (NH_3)

- نتراتها (NO ، NO_2)

- کاربن مونواکساید (CO)

- میخانیکیت تاثیر کاربن مونواکساید (CO)

- هایدروجن سیاناید (HCN)

فصل دهم

- مسمومیت بافلزات

- ارسنیک Arsenic:

- میخانیکیت تاثیر

- سیماآب

- آهن

- مس (Copper)

- Zinc یا جست

- Selenium

- مگنیزیم (Magnesium)

- منگیز (Manganese)

- Molebdenum

- کرومیوم

فصل یازدهم

- تسممات غذایی (Food Poisoning)

- Clostridium Botulinum

- سترپتوکوکس (streptococcus)

- کامپیلوباکتیریا (campylobacter)

- اشریشیکولای (Escherichiacoli)

- سمارقها (Mushrooms)

فصل دوازدهم

- وخذه حشرات ومسمومیت آن

- تداوی

فصل سیزدهم

- حشره کش هاومسمومیت های آن

- اورگانوفاسفیت ها

- کاربامیت ها Carbametes

- سترگنین Strychnine (کچله)

- تداوی

سال دوم

فصل چهاردهم

سمستر سوم

- مشکل سوزاندن زباله های موادکمیای و زهری

- چاهای مصئون برای دفن موادکمیای و سمی

- ازبین بردن موادسمی مایع

- نام مضمون : فارمکولوژی دو

کودنمبر مضمون: GIPH 304

تعداد واحد های کریدیت: سه واحد کریدیت

پیشنیاز: بیوشیمی، اناتومی فزیولوژی فارمکولوژی اول

ماخذ:

نوع درس: نظری و یا عملی

رؤس عناوین مضامین::

فصل اول

- ادویه دیورتیک

- فارمکولوژی ادویه دیورتیک

- نهی کننده های انزایم کاربونیک انهایدراز (Carbonic Anhydrase Inhibitors)

- دیورتیک های اوسموتیک (Osmotic Diuretics)

- نهی کننده های Symport سودییم، پتاشیم و کلور (Loop Diuretics)

- نهی کننده های Symport سودییم و کلور (دیورتیک های تیازید و شبه تیازید)

- نهی کننده های چینل سودییمی اپیتلیال کلیوی (K-Sparing Diuretics)

1. Norbert W. Tietz, GIPH. D. Fundamentals of Clinical Chemistry, GIPHiladelGIPHia, W.B Saunders Company, 1987
2. R.J. Flanagan et al, Basic Analytical toxicology, World Health Organization, Geneva,1995.
3. S.B Lall, eshin and S. Khattar Essentials of Clinical Toxicology, Narosa Publishing House , New Delhi,1998
4. Lewis R, Goldfrank et al, Goldfrank's Toxicologic Emergencies ,seventh Editonal ,McGraw-Hill, New York, 2002.
5. Goodman and Gilman's The GIPHarmacological Basis of Therapeutics, Eight Edition, Pergamon Press New York,1991.

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر سمستر

تحریری 100%

- انتاگونیست های آخذه های منرالوکورتیکوئیدی
(K- Sparing Diuretics)

- انتاگونیست های هورمون انتی دیورتیک (ADH)
(Antagonists)

فصل دوم

- ادویه ضد خناق صدری

- نیترات های عضوی (Organic Nitrates)

- ادویه کلسیم چینل بلاکر (Calcium)
(Channel Blocking Drugs)

- انتاگونیست های آخذه های β -ادرینرژیک (β -)
(Adrenoreceptor Antagonists)

فصل سوم

- ادویه ضد فرط فشار خون

- میکانیزم های تنظیم طبیعی فشار خون

- فارمکولوژی ادویه ضد فرط فشار خون

- دیورتیک ها (Diuretics)

- ادویه فلج کننده سیستم عصبی سیمپاتیکی
(Sympathoplegic Drugs)

- ادویه توسع دهنده اوعیه (Vasodilators)

- ادویه کلسیم چینل بلاکر (Calcium)
(Channel Blocking Drugs)

- نهی کننده های انزایم تبدیل کننده آنژیوتنسن
(Angiotensin Converting Enzyme)
(Inhibitors)

- انتاگونیست های آخذه های آنژیوتنسن - II
(Angiotensin II-Receptor)
(Antagonists)

فصل چهارم

- ادویه مستعمله در تداوی عدم کفایه احتقانی قلب

- تقلص طبیعی عضله قلب

- گلایکوزید های قلبی (Cardiac)
(Glycosides)

- سایر ادویه انوتروپیک مثبت مستعمله در عدم کفایه
قلبی

فصل پنجم

- ادویه ضد بی نظمی قلبی

- اساس آیونی پوتانشیل عمل غشا

- میکانیزم های بی نظمی قلبی

- فارمکولوژی ادویه ضد بی نظمی قلبی

- نهی کننده های چینل سودیم (Na-Channel)
(Blockers)

- دوا های نهی کننده آخذه های β -ادرینرژیک

- دوا هایی که با طولانی کردن پوتانشیل عمل زمان
تحریک ناپذیری را افزایش میدهند

- برادی کینین و کلیدین (Bradykinin and Kallidin)

- تاثیرات کینین ها

- انتاگونیست های برادی کینین و کلیدین
- سیروتونین (5-hydroxytreptamine)
- تاثیرات سیروتونین
- اگونیست های آخذه های سیروتونین
- انتاگونیست های آخذه های سیروتونین

فصل هشتم

- ایکوزانوئید ها و فکتور فعال کننده پلاتلت
- ایکوزانوئید ها (Eicosanoids)
- تاثیرات ایکوزانوئید ها
- فکتور فعال کننده پلاتلت (Platelet-Activating Factor)
- تاثیرات فکتور فعال کننده پلاتلت

فصل نهم

- ادویه ضد درد، ضد تب و ضد التهابی و ادویه مستعمله در تداوی نقرس
- ادویه ضد التهابی غیر استروئیدی (Nonstroidal AntiInflammator Drugs)
- سلی سیلات ها (Salicylates)

- ادویه کلسیم چینل بلاکر

- سایر دوا های ضد بی نظمی قلبی

فصل ششم

- ادویه مستعمله در تداوی افزایش شحم خون
- میتابولیزم لیپوپروتین های پلازمایی
- اختلالات لیپوپروتین
- فارمکولوژی ادویه انتی هایپرلیپیدمی
- ستاتین ها (Statins)

- ریزین های متصل شونده به اسید های صفراوی (Bile Acid-Binding Resins)

- Nicotin (Nicotinic acid)

- مشتقات فبریک اسید (Fibric Acid Derivatives)

بخش پنجم

فصل هفتم

- هستامین، برادی کینین، سیروتونین و انتاگونیست های آنها
- هستامین (Histamine)
- تاثیرات هستامین
- انتاگونیست های آخذه های H_1 (H_1 -Receptor Antagonists)

- میتیل زانتین ها (Methylxanthins)
- ادویه انتی کولینرژیک (Anticholinergic Agents)

فصل یازدهم

- ادویه ضد سرفه و بلغم آور
- Antitussive And Expectorant (Drugs)
- ادویه ضد سرفه (Antitussive Drugs)
- الف- مسکن های ضد سرفه اُپیوئید
- ب- مسکن های غیر نرکوتیک سرفه
- دوا های بلغم آور (Expectorants)

بخش هفتم

فصل دوازدهم

- ادویه مستعمله در تداوی قرحات پپتیک و مریضی رفلکس معدی- مری
- فزیولوژی ترشح معدوی
- ادویه مستعمله در تداوی افزایش اسیدیتی معده (
- نهی کننده های پروتون پمپ (Proton Pump Inhibitors)
- انتاگونیست های آخذه های H_2 (H_2 -receptor Antagonists)

- مشتقات Para-AminoGIPhenol

- فینامات ها (Fenamates)

- مشتقات Propionic Acid

- مشتقات اینولیک اسید ها (Oxicams)

- مشتقات پیرازولون (Pyrazolon Derivatives)

- نهی کننده های انتخابی سیکلو اکسیجناز- 2 Cyclooxygenase-2 Selective (NSAIDs)

- ادویه مستعمله در تداوی نقرس (Drugs) Used In The Treatment Of Gout

- ادویه یوریکو سیوریک (Uricosuric Drugs)

بخش ششم

فصل دهم

- ادویه مستعمله در تداوی نفس تنگی
- فارمکولوژی ادویه مستعمله در تداوی استما قصبی
- اگونیست های آخذه های بیتا-2 ادرینرژیک
- گلوکوکورتیکوئید ها (Glucocorticoids)
- انتاگونیست های آخذه های لوکوترین و نهی کننده های سنتیز لوکوترین
- کرومولین سودیم و ندوکرومیل سودیم (Cromolyn Sodium And Nedocromil Sodium)

- ادویه انتی کولینرژیک (Anticholinergic Agents)

- کانابینوئید های طبیعی

- انتاگونیست های آخذه های ماده- P (Substance- P Receptor Antagonists)

- 4- ادویه مستعمله در سندروم امعا تحریک پذیر (Irritable Bowel Syndrome)

فصل چهاردهم

- ادویه مستعمله در اسهال، قبضیت، مریضی التهابی امعا و ادویه هاضم

- ادویه ضد اسهال (Antidiarrheal Agents)

- 1- ادویه داخل لومنی (Intraluminal Agents)

- 2- ادویه ضد تحرکیت و ترشح معایی (Antimotility And Antisecretery Agents)

- ادویه مستعمله در تداوی قبضیت (Agent Used To Treat Constipation)

- 1- فایبر ها و متمم های غذایی (Dietary Fibers And Supplements)

- 2- ادویه اوسموتیک (Osmotically Active Agents)

- آنالوگ های پروستاگلاندین (Prostaglandin Analogs)

- سوکرافات (Sucralfate)

- انتی اسید ها (Antacids)

فصل سیزدهم

- ادویه پروکاینیتیک، ادویه استفراغ آور و ضد استفراغ و ادویه مستعمله در تداوی سندروم امعا تحریک پذیر

- 1- ادویه پروکاینیتیک (Prokinetic Agents)

- ادویه کولینرژیک (Cholinergic Agents)

- انتاگونیست های آخذه های دوپامین (Dopamine-Receptor Antagonists)

- تعدیل کننده های آخذه های سروتونین (Serotonin-Receptor Modulators)

- ادویه متفرقه تعدیل کننده تحرکیت معدی معایی

- 2- دوا های استفراغ آور (Emetics)

- 3- ادویه ضد دلبدی و استفراغ (Antinausea And Antiemetic Agents)

- انتاگونیست های آخذه های $5-HT_3$ ($5-HT_3$ -Receptor Antagonists)

- انتاگونیست های آخذه های دوپامین (Dopamine-Receptor Antagonists)

- ادویه انتی هستامینیک (Antihistamines)

1) Craig C.R and Stitzel R. E. Modern GIPHarmacology with Clinical Applications. 6th edition. The LWW. PP 270-276.

2) Gilman A.G. (2001) Goodman and Gilman's The GIPHarmacological Basis of Thereapeutics. 10th edition. The McGraw-Hill. PP 763- 780, 877- 894, 669, 675-687, 733- 747, 1005- 1118, 1021- 1056, 1034.

3) Katzung B.G and Masters S.B. (2012). Basic and Clinical GIPHarmacolgy. 12th edition. The McGraw-Hill USA. PP 170-172, 195- 205, 212- 218, 229-235, 619-622.

4) Katzung B.G and Masters S.B. (2007). Katzung Basic and Clinical GIPHarmacology 9th edition. The McGraw-Hill USA. PP 251-254, 264-265, 378-396, 417- 422, 434-444.

5- Leda M. McKenry and Evelyn Salerno. (1992). GIPHarmacology in Nursing 18th edition. Mosby Year Book USA. PP 624-627, 652-655

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر سمستر

تحریری 100٪

• 3- ادویه مرطوب کننده مواد غایطه و ملین ها
(Stool-Wetting Agents And)
(Emollients)

• 4- مسهلات تنبیهی یا مخرش (Stimulant)
([irritant] Laxatives)

• ادویه مستعله در مریضی التهابی امعا (Agents)
Used In Inflammatory Bowel
(Disease)

• 1- 5- امینوسلی سیلات ها (-5)
(Aminosalicylates)

• 2- گلوکوکورتیکوئید ها (Glucocorticoids)

• 3- ادویه تضعیف کننده معافیت
(Immunosuppressive Agents)

• 4- سیکلوسپورین (Cyclosporine)

• 5- انتی بیوتیک ها (Antibiotics)

• 6- تعدیل کننده های پاسخ بیولوژیک
(Biological Respons Modifiers)

• دوا های هاضم (Digestants)

• 1- هایدروکلوریک اسید (HCl)

• 2- انزایم های معده و پانکراس (Gastric and)
(Pancreatic Enzymes)

• 3- اسید های صفراوی (Bile Acids)

• توضیحنامه اصطلاحات علمی

ماخذ:

سال دوم

سمستر سوم

– نام مضمون : فارمسی شیمیک دو

کودنمبر مضمون: GIPH 305

تعداد واحد های کردیت: سه واحد کردیت

پیشنیاز: فارمسی شیمیک یک

نوع درس: نظری و یا عملی

اهداف کلی مضمون:

عناوین مضمون:

بخش اول

- مشتقات هیتروسیکلیک ها

فصل اول

- عمومیات

فصل دوم

- مشتقات فوران Furane

- فوراسیلین (5 – Furaciline
(Nitrofurfural Semicarbazole

- فورادنین (Furadanine)
:(Nitrofurantoine

- فورازولیدون Furazolidine :

فصل سوم

- مشتقات پیرول و پیرازول
- لیزینو پرل:
- Sulpride(Dogmatil):
- انلجین یا نووالجین
- فینیل بوتازون
- اوکسی فین بوتازون
- OxyGIPHenbutazone :

فصل چهارم

- مشتقات ایمیدازول وایمیدازولین
- مترانیدازول :
- تینیدازول
- مبندازول
- البندازول
- سیمیتدین :Cimetidine
- فموتیدین : Famotidine
- رانیتیدین : Ranitidine
- مشتقات ایمیدازولین
- Xylometazoline HCl :

فصل پنجم

- هایدروکلورتیازید (Hydrochlorthiazide)
: (Hypothiazide)

فصل یازدهم

- مشتقات فینوتیازین ها
- فورمول عمومی فینوتیازین ها
- کلورپرومازین Chlorpromazine :
- Chlor-10-(dimethylamino -2
propyl) GIPHenothiazine .HCl
- پرومیتازین هایدروکلوراید (GIPHenergan)
: Promethazine HCl

- تری فلوپیرازین Triflouperazine :

- مشتقات تیونین ها Thionines

فصل دوازدهم

- مشتقات ازیپین ها و بنزو دای ازیپین ها
- تهیه ایمی پرامین:

- مستحضرات دای بنزوسیکلو هپتین
Dibenzocycloheptene

- Cyproheptadine Hydrochloride :

- مشتقات بنزودیازپین ها Benzodiazepines

- الپرازولم (Xanax)

بخش دوم

- ترین ها

فصل اول

- عمومیات

فصل دوم

- مستحضرات ترپنهای مونوسیکلیک و بای سیکلیک
- خواص مستحضرات ترین های مونوسیکلیک
- مستحضرات ترین های بای سیکلیک:

بخش سوم

- الکلوئید ها

فصل اول

- عمومیات
- تاریخچه مختصر و تحقیقات درباره کیمیای
الکلوئیدها:

- خواص و طرق تهیه الکلوئیدها:

- تصنیف مستحضرات الکلوئیدها:

فصل دوم

- الکلوئیدهای مشتقات تروپان و انالوگهای سنتتیک
آنها

- مستحضرات الکلوئید های مشتقات تروپان و انالوگ
های سنتتیک آنها :

- تروپیک اماید Tropicamide :

- مستحضرات الکلوئید های مشتقات ایکگونین:

- Cocaine
 - پروزیرین :
 - فصل سوم
 - نیوستیگمین:
 - الکوئید های مشتقات کینولین و ایزو کینولین:
 - مستحضرات ستریکنین و سیکورینین:
 - فورمول عمومی الکوئید های پوست کنکینه :
 - مستحضرات کنین :
 - ستریکنین نیترات:
 - سیکو رین:
 - انالوگ های سنتتیک کنین :
 - الکوئیدهای مشتقات ایزو کینولین
 - فصل هفتم
 - الکوئیدهای مشتقات ایمیدازول
 - پاپاویرین و انالوگ های سنتتیک آن :
 - خواص پیلوکارپین هیدروکلوراید:
 - فصل چهارم
 - نرکوتین ومشتقات آن
 - فصل پنجم
 - الکوئید های مشتقات مورفینان (فینانترین
 - ایزو کینولین)و انالوگ های سنتتیک آنها
 - انتاگونیست ها ی مورفین
 - خواص مستحضرات الکوئیدهای مشتقات پورین و نمک های آنها:
 - نلورفین NalorGIPHine :
 - خواص نمک ها:
 - Naltrexone
 - ماخذ:
 - فصل ششم
 - الکوئیدهای مشتقات اندول
 - فیزوستیگمین سلی سیلات:
 - الکوئیدهای سنتتیک فیزوستیگمین:
1. AHFS Drug Information, 2001.
 2. Ali, M., (2008). Textbook of GIPHarmaceutical Chemistry –I (In-organic).
 3. Block, J. H. and Beale, J. M., (2002).organic medicinal and

- میتابولیسم نوکلئیک اسیدها
- بیوشیمی جنیتک
- ترکیبات اسیدهای هستوی
- اهمیت بیولوژیکی مونونوکلیئوتایدها
- مشتقات ادینین
- تشکیل دای نوکلئوتایدها، برای نوکلئوتایدها وپولی نوکلئوتایدها
- هضم نوکلئوپروتین ها (Digestion of proteins)
- بیوسنتیز پیورین ها (Biosynthesis of purines)
- میتا بولیت های ضد پیورین (Purine anti-) (metabolites)
- بیوسنتیز پیریمیدین ها (Biosynthesis of pyrimidines)
- اسید های رایبونوکلئیک (Ribonucleic acids(RNAs)
- دی اوکسی رایبو نوکلئیک اسید (Deoxy (ribonucleic acid(DNA
- شکل مولیکول DNA (Shape of e) DNA molecule
- انواع دیگر DNA (Othertyps Of DNA) (DNA

GIPHarmaceutical chemistry,
11th Edition.

4. Chatwal, G. R., (2010).
GIPHarmaceutical Chemistry
Inorganic, (Vol. I).
5. European GIPHarmacopoeia, 4th
edition, 2002.

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و اخیر
سمستر

تحریری 100%

سال دوم

سمستر سوم

– نام مضمون : بیوشیمی

کودنمبر مضمون: GIPH 306

تعداد واحد های کردیت: دو واحد کردیت

پیشنیاز: کیمیای عضوی و عمومی

نوع درس: نظری و یا عملی

رؤس عناوین مضامین:

فصل ششم

- تغییر ماهیت و برگشت به ماهیت DNA (Denaturation and of DNA renaturation)
- غیر متجانس بودن DNA (Heterogeneity of DNA)
- DNA میتوکاندریائی (mitochondrial DNA)
- سنتیز انزایما تیک DNA به طریقهء کورنبرگ بصورت invitro
- کاپی شدن DNA (Replication of DNA)
- غلطی ها در سنتیز DNA و اصلاح آن (mistakes in DNA synthesis and their correction)
- تشکیل مسنجر RNA مثلا ترانسکریپشن DNA
- وظایف انزایماتیک RNA (Enzymatic function of RNA)
- تشکیل RNA انتقالی (Formation of tRNA)
- تشکیل rRNA (Formation of rRNA)
- فکتورهای ضروری برای سنتیز پروتین ها در حجره
- 3. RNA پیغامی (Messenger RNA(mRNA))
- کدون ها (Codons)
- مشخصات کود جنتیکی (Characteristics of the genetic code)
- حالت لرزان (Wobble)
- RNA های انتقال دهنده (Transfer RNAs)
- مراحل سنتیز پروتین ها در ایوکاریوتها به شمول انسان 221
- تغییر زنجیر پپتاید بعد از سنتیز (تغییرات بعد از کاپی شدن)
- مداخله با سنتیز پروتین
- کتابولیسیم نوکلئیک اسیدها
- کتابولیسیم پیورین ها : تشکیل یوریک اسید
- 1. کتابولیسیم ادینوزی
- تبدیل اینوزین به ایپوکزانترین
- کتابولیسیم گوانوزین
- کتابولیسیم دیگر یوریک اسید
- بعضی غیر نارمل بودن استقلال پیورین
- تنظیم وظایف جن در پروکاریوت ها
- Lacoperon حاوی تشکیلات ذیل میباشد
- چه قسم جن های ساختمانی تنظیم میشوند؟ (How the structural genes are regulated)
- فصل هفتم

- ویتامین ها
- فیزیوپالوژی ادرنال کارتکس :
- ویتامین های منحل در شحم
- هارمونهای ادرنال میدولا
- ویتامین های منحل در آب
- هارمونهای جنسی مذکر و مؤنث
- ویتامین های منحل در شحم
- هارمونهای پانکراس Pancrease Hormon
- فصل هشتم
- هارمون ها Hormones
- (هارمون های که مسنجر دومی آن cAMP میباشد.
- هارمون های که مسنجر دومی آن Ca^{+2} میباشد عبارتند از:
- هارمونهای که آخذه های داخلی شان شناخته نشده است:
- تاثیر هارمون به سویه غشای حجروی :
- تاثیر هارمون به سویه cAMP :
- تاثیر کلسیم بالای افراز هارمون
- هارمون های پتوتوری و هایپوتلامیک
- فص قدامی غده هایپوفیز
- هارمون های فص قدامی
- هارمونهای فص خلفی پیتوتوری
- هورمونهای ادرنال کورتکس
- آنالوگ های ستریوئید ها:
- فصل نهم
- خون Blood
- وظائف خون: Blood functions
- ثوابت فیزیکی خون:
- لزوجیت خون (Blood Viscosity):
- فشار اسموتیک خون Blood Osmotic Pressure
- سرعت ترسب کریوات سرخ Erythrocyte Sedimentation Rate
- حجم خون Blood Volum

Hematology, Clinical Principles and Applications, Third Edition, Saunders Elsevier.

2. David L. Nelson, Michael M. Cox, (2000). Lehninger Principles of Biochemistry, Worth Publishers, 3rd Edition

3. DM Vasudevan, Sreekumari S, (2007). Textbook of Biochemistry for Medical Students, Jaypee, 5th Edition

4. H. Robert Horton, Laurence A. Moran, Raymond S. Ochs, J. David Rawn and K. Gray Scrimgeour (1996). Principles of Biochemistry, Prentice Hall, Second Edition.

5. Katherine J. Denniston, Jose GIPH J.

Topping and Robert

L. Carit, (2001). General, Organic, and

Biochemistry, McGraw Hill, Third Edition.

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و

اخیر سمستر

تحریری 100٪

سال دوم

سمستر سوم

– نام مضمون : فارمکونوزی دوم

کودنمبر مضمون: GIPH 307

تعداد واحد های کريدیت: سه واحد کريدیت

پيشنياز: فارمکونوزی یک

نوع درس: نظری و یا عملی

• کريوات سرخ و کريوات سفيد خون

• کريوات سرخ خون Red Blood Cells

• ميتابوليزم کريوة سرخ:

• فاکتور های که بالای سنتيز هيموگلوبين مؤثرند:

• انواع زنجير هيموگلوبين Types of Hb Chains

• هموگلوبين های غير طبيعي و امراض هموگلوبيني

• حالات غير طبيعي توصيفی:

• حالات غير طبيعي مقداری در سنتيز سب يونت های گلوبين:

• بيتا تالاسيميا Beta- thalassemia:

• الفا تالاسيميا Alpha Thalassemia

• مشتقات هموگلوبين Hemoglobin derivatives:

فصل دهم

• گروپ های خون

• سيستم ABO گروپ های خون

• فاکتور Rh (D antigen):

ماخذ:

1. شهبازی ملک نیا (1381). بيوشيمي عمومی برای دانشجويان دانشکده های گروه پزشکی ، انتشارات دانشگاه تهران ، چاپ بيستم ، جلد اول.

1. Bernadette F. Rodak, George A. Fritsma, Kathryn Doig (2007):

•	رؤس عناوین مضامین:	•	ساختمان کیمیای و تصنیف
•	فصل ششم	•	بیوجنیز گلایکوزید های قلبی
•	گیاهان طبی و درگ های حاوی ویتامین ها	•	استخراج هیتروزید های قلبی
•	تصنیف ویتامین ها	•	معیاری نمودن هیتروزید های قلبی
•	گیاهان طبی حاوی ویتامین های منحل در شحم	•	گیاهان طبی حاوی کاردینولید ها
•	گل همیشه بهار	•	برگ های گل انگشتانه
•	روغن جگر ماهی (Cod-Liver Oil)	•	برگ های Digitalis lanata
•	میوه سفید خار	•	دانه ستروفانتوس
•	گیاهان طبی و درگ های حاوی ویتامین های منحل در آب	•	آدونیس
•	برگ گزنه بته	•	انواع گل برف
•	ریشک جواری	•	گیاهان طبی حاوی بوفادینولید ها
•	پای گنجشک	•	پیاز بحری
•	میوه نسترن	•	پیاز بحری هندی
•	فصل هفتم	•	گیاهان طبی حاوی ساپونین ها
•	گیاهان طبی حاوی گلایکوزید ها	•	ساپونین های ستیروئیدی
•	اگلیکون ها	•	ساپوجنین ها
•	قند های ذیدخل در ترکیب گلایکوزید ها	•	کرولیک (Dioscorea)
•	تصنیف گلایکوزید ها	•	ایکینوپانکس
•	گیاهان طبی حاوی گلایکوزید های قلبی	•	ریشه جنسنگ
•	انتشار در گیاهان	•	حلبه یا شنبلیله
		•	خارمغیلان

گیاهان طبی حاوی ترپنوئید ها	•	ریشه شیرین بویه	•
اهداف آموزشی:	•	قشر کویلا یا	•
اول) گیاهان طبی حاوی تیل های مفر	•	ریشه سنیگا	•
تهیه تیل های مفر	•	گلایکوزید های تلخ	•
موارد استفاده طبی و تجارتی تیل های مفر	•	گل قاصد	•
تصنیف درگ های حاوی تیل های مفر	•	ریشه کاسنی	•
گیاهان طبی حاوی تیل های با مونوترپن های غیر حلقوی	•	ریشه جنتیان	•
انواع گلاب	•	برگ های مینیانتیس	•
انواع Cymbopagon	•	علف سینتاوریم	•
قشر لیمو	•	گلایکوزید های ایزوتیوسیانات	•
قشر نارنج	•	دانه خردل	•
میوه گشنیز	•	خردل سفید	•
گیاهان طبی حاوی تیل های مفر با مونوترپن های مونوسکلیک	•	گلایکوزید های سیانوجنتیک	•
نعناع	•	بادام تلخ	•
میوه شبت	•	قشر گیلاس وحشی	•
میوه زیره سیاه	•	انترآگلایکوزید ها	•
تیل مفر درخت گیتس	•	برگ های سنا	•
گل بابونه حشره کش 236	•	ریشه رواش	•
گیاهان طبی حاوی تیل های مفر با مونوترپن های دو حلقوی 239	•	صبر زرد	•
		قشر کاسکارا	•
		فصل هشتم	•

•	ریشه سنبل الطیب	•	بالزام پیرو
•	سنبل الطیب هندی	•	بنزوئین
•	کافور یا کامفر	•	بالزام استراکس
•	تیل تورپنتین	•	هنگ
•	گیاهان طبی حاوی تیل های مفر با سسکی ترین ها	•	چرس
•	اکسیر ترکی	•	تربوز ابوجهل
•	کرمک بته	•	فصل نهم
•	زنجبیل	•	گیاهان طبی حاوی الکلئید ها
•	زرد چوبه	•	انتشار الکلئید ها در گیاهان
•	زرد چوبه جاوا	•	نقش الکلئید ها در گیاهان
•	گیاهان طبی حاوی تیل های مفر با مرکبات اروماتیک	•	بیوستنیز الکلئید ها
•	میوه رازیانه	•	خواص فیزیکی و کیمیاوی الکلئید ها
•	بادیان شیرین	•	اهمیت الکلئید ها
•	گل مخیک	•	استخراج و تجرید الکلئید ها
•	قشر دارچینی	•	نامگذاری الکلئید ها
•	هیل چای	•	تصنیف الکلئید ها
•	دوم) گیاهان طبی حاوی ریزین ها	•	گیاهان طبی حاوی الکلئید های غیر هیتروسکلیک
•	اهداف آموزشی:	•	بندک
•	کلوفن	•	مرچ
•	بالزام ها	•	پیاز حضرتی یا سورنجان
•	بالزام تولو		

گیاهان طبی حاوی الکوئید های مشتقات پیرولیدین و پیرولیزیدین	•	•	علف شاهتره
زرفشان یا پادوله	•	•	شقایق شاخدار زرد
رایزوم و علف سینسیو	•	•	ریشه و برگ زرگ
گیاهان طبی حاوی الکوئید های مشتقات پیریدین و پیپیریدین	•	•	ریشه اپیکوانا
علف اردولوک	•	•	گیاهان طبی حاوی الکوئید های مشتقات ایندول
تنباکوی هندی	•	•	مهمیز جودر (Ergot)
قشر انار	•	•	ریشه راولفیا
دانه سوپاری	•	•	کچله
دانه شنبلله یا حلبه	•	•	اسپند، اسفند
گیاهان طبی حاوی الکوئید های مشتقات تروپان	•	•	گیاهان طبی حاوی الکوئید های مشتقات پیوری
علف شاهبیزک	•	•	چای
برگ های بنگ دانه	•	•	قهوه
برگ داتوره	•	•	دانه کاکائو
برگ های دوبویزیا	•	•	گیاهان طبی حاوی الکوئید های مشتقات دای ترپنیک
برگ های کوکا	•	•	ریشه اکونیت
گیاهان طبی حاوی الکوئید های مشتقات کینولین	•	•	علف دیلفنیوم
قشر کنگینه	•	•	گیاهان طبی حاوی الکوئید های ستیروئیدی
میوه شکر تیغال	•	•	علف سولانوم
گیاهان طبی حاوی الکوئید های مشتقات ایزو کینولین	•	•	ویراتروم ها
تریاک	•	•	ماخذ:

پیشنیاز: فارمسیوتیک یک

نوع درس: نظری و یا عملی

رؤس عناوین مضامین:

اشکال دوايي

فصل اول

- اشکال دوايي مایع فمی
- تصنیف اشکال دوايي مایع فمی
- I - محلولات فمی
- انواع محلولات
- سایر مواد سواغیه موجود در فورمولیشن های محلولات فمی دوايي
- 1. حامل:
- 2. مواد افزایش دهنده انحلالیت
- 3. انتی اکسیدانت:
- 4. بفر کننده ها (Buffers):
- 5. Chelating agent :
- 6. عوامل محافظه کننده: اش
- 7. عوامل طعم دهنده
- 8. عوامل رنگ کننده
- 9. عوامل لزوج کننده

6. انور، م. ا. (1393). معرفی و بررسی طب سنتی در دوره تمدن اسلامی و جایگاه آن در افغانستان. ویژه نامه خورشید، 113-139.

7. بابری، م. ع. (1382). فارمکوگنوزی (ترپنوئید ها و الکلونید ها). کابل: انتشارات سمت، ص: 7، 8، 10-36، 67، 91، 94، 104، 129، 144، 217، 218، 234، 254، 281، 284، 289، 294، 295، 300، 368، 371.

8. دیوید دابلوشانز. (1997). ریشه عربی طب اروپایی، ترجمه علی رضا اردلان. مشهد: پادینا، ص: 1-28.

9. کریمی، ع. غ. (1387). اصول تولید تجارتي، کیفیت و معیاری نمودن محصولات طبیعی. کابل: پوهنتون کابل (چاپ ناشده)، ص: 19-52.

10. غضنفر، س. ا. (1383). علوم فیزیکی. کابل: انستیتوت علوم صحتی، ص:

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و
اخیر سمستر

تحریری 100%

سال دوم

سمستر سوم

- نام مضمون : فارمسیوتیک دوم

کودنمبر مضمون: GIPH 308

تعداد واحد های کربدیت: سه واحد کربدیت

- II - مایعات آبی قندی
- اول: شربت‌ها
- روش های تهیه شربت ها
- تجارب در مورد شربت ساده
- خواص شربت‌ها
- تخریب شربت‌ها
- تصفیه شربت‌ها
- دوم: لکتوس ها (Linctuses)
- سوم: مخلوط ها و دراوت ها (Mixtures and Droughts)
- چهارم: محلولات فمی متفرقه
- III - الکزیر ها (Elixirs)
- IV- سیستم های دو فازه یا پراکنده
- اول: سوسپنشن های فمی
- دوم: امولشن های فمی
- فصل دوم
- ادویه جالینوسی
- تصنیف مستحضرات جالینوسی
- I: جوشانده‌ها
- II: تینچرها (Tinctures)
- III - خلاصه ها (Extracts)
- IV- اسانس ها (Essences)
- V - آبهای مقطر عطری (Aqua aromatic)
- VI- مستحضرات جالینوسی تهیه شده از گیاهان طبی تازه
- VII - مستحضرات نیوجالینوسی
- VIII - الکولهای صابونی
- IX - چای های طبی
- فصل سوم
- اشکال دوايي زرقی
- تصنیف و تهیه اشکال دوايي زرقی
- تصنیف اشکال دوايي زرقی به اساس حجم
- الف- استفاده از مواد سواغیه در فورمولیشن اشکال دواي زرقی
- 1- حاملین اشکال دوايي زرقی (Vehicles for parenterals)
- 2- مواد محافظوی (Anti microbial agents)
- 3 - انتی اکسیدانت ها (Anti oxidants)
- 4 - بفرها (Buffer)
- 5- تعدیل کننده های تونسیتی (Tonicity modifiers)

- 6- عاملین تعلیق (Suspending agents)
- 7- مواد فعال سطحی (Surfactants) 76
- 8- عاملین مرطوب کننده (Wetting agents)
- 9- امولشن کننده ها (Emulsifiers)
- ب- تهیه اشکال زرقی
- محلولات زرقی
- پودر های زرقی:
- امولشن های زرقی:
- سوسپنشن های زرقی:
- ظروف و توزیع ادویه زرقی
- خواص ادویه زرقی
- الف: شفافیت (Clarity یا Limpidity)
- ب: خنثی بودن (Neutrality)
- ج: ایزوتونستی (Isotonicity)
- د - عدم موجودیت مواد پایروجن (Apyrogen)
- ه: معقم بودن (Sterility)
- طرح فارمول و تهیه ادویه زرقی
- مایعات بین وریدی
- فصل چهارم
- 1. انتخاب دوا یا پرودرگ
- 2. عمل مرطوب ساختن
- 3. ماورای صوت (فونوفوریز)
- 4. آیونتوفوریز
- 5. الکتروپوریشن
- 6. برطرف کردن استراتوم کورنیوم
- 7. موج فوتومیخانیکی
- 8. تنظیم سوزنی
- ساختمان جلد و طرق امتصاص دوا از طریق جلد
- ساختمان جلد و امتصاص دوا از طریق جلد
- ساختمان جلد انسان
- وظایف جلد
- انتقال جلدی
- طرق نفوذ
- عوامل که بالای جذب دوا از طریق جلد تاثیر مینماید:
- عوامل که بالای جذب دوا از طریق جلد تاثیر مینماید
- عوامل بیولوژیکی
- عوامل فزیکو کیمیاوی
- افزایش میسریت بیولوژیکی دواهای جلدی

- 9. نفوذ افزاها
- 10. تاثیر بالای لیپید
- 11. تغییر در پروتین
- 12. افزایش توزیع
- 13. جفت آیونی
- 14. کوسرویت های کمپلکس
- 15. ذرات با سرعت بالا
- روش های منطقی برای تجویز دوا به جلد و از طریق جلد
- معیارهای فزیکو کیمیاوی برای فورمولیشن های جلدی
- دستورالعمل طراحی، تهیه و آزمایش یک فورمولیشن جلدی
- II- تصنیف اشکال دوايي جلدی
- تصنیف اشکال دوايي جلدی به اساس حالت فزیکي آنها
- اول: اشکال دوايي مایع
- Calamine Lotion
- White Lotion
- دوم: اشکال دوايي نیمه جامد
- 1- مرهم ها (Unguents ، Ointments)
- سواغ مرهم ها
- سواغ های مرهم ها به چهار دسته تقسیم میشوند:
- سواغ های هایدروکاربنی یا شحمی
- سواغ های امولشنی (سواغ های قابل شستشو با آب)
- Ointment hydroGIPHilic (USP)
- سواغ های منحل در آب یا عاری از شحم
- مواد لویگت کننده
- انتی اکسیدانت ها
- مواد محافظوی
- طرق دخول مواد فعال در بین سواغ
- الف: در صورت، که سواغ خمیروی باشد:
- ب: در صورتیکه سواغ مستحلب شده باشد:
- تهیه مرهم
- تجارب بالای مرهم ها
- 2- کریم ها
- 3- خمیره های جلدی
- 4- ضمادها
- سوم اشکال دوايي جامد جلدی
- 5- صابون ها
- 6- پودر های پاشیدنی

- 7- اشکال دوايي جلدی پیچ
- تغییر در ساختمان دوا
- فصل پنجم
- اشکال دوايي مخاطی
- مزایا و نقایص طریقه مخاط
- تصنیف اشکال دوايي مخاط
- I - محصولات دوايي مخاط چشم
- آناتومی چشم
- غشاهای چشم
- محیط های شفاف چشم
- ضمایم چشم
- تصنیف محصولات دوايي چشم
- تصنیف فارمکولوژیک محصولات دوايي چشم
- تصنیف به اساس شکل دوايي
- تطبیق مناسب محلولات و سوسپنشن های دوايي چشم
- I - محصولات دوايي مخاط بینی
- آناتومی و فزیولوژی بینی
- روش های بهبود میسریت بیولوژیکی دوا در تجویز از طریق بینی
- افزایش زمان اقامت دوا در بینی
- افزایش جذب دوا از طریق بینی
- فورمولیشن های پمپی با دوز تنظیم شده (Metered-dose pump systems)
- 1. بوتل های فشار پذیر
- 2. سیستم های پمپی با دوز تنظیم شده
- 3. قطره های بینی
- III - محصولات دوايي مخاط گوش
- آناتومی گوش
- 1. گوش خارجی: متشکل از پکه گوش و مجرای شنوایی خارجی است.
- 2. گوش وسطی
- 3. گوش داخلی
- اشکال دوايي گوش
- تطبیق و استفاده مناسب قطره های گوش
- IV - محصولات دوايي موضعی دهن و گلو
- آناتومی جوف دهن و گلو
- اشکال دوايي موضعی فمی
- V - ابروسول های استنشاقی
- آناتومی جهاز تنفسی
- فورمولیشن ابروسول های استنشاقی دوايي

• VI - محصولات دوائی مقعدی و مهبل

• آناتومی و فزیولوژی رکتوم

• جذب دواها از رکتوم

• اشکال دوائی رکتوم

• طریقه های تهیه شیاف ها

• فورمولیشن اشکال دوائی مهبل

• سایر فورمولیشن های مورد استفاده از راه مقعد و مهبل

• محلولات مهبل و مقعدی

• مرهم ها و کریم ها مقعدی و مهبل

•
ماخذ:

1. اسکونی، س، ف. (1382). فارمکولوژی

چشم پزشکی. انتشارات دانشگاه ایران. ص ص 225-220

2. التون ام ای. (1388). طرح و تولید

اشکال دوائی. ترجمه بابک، گ. اثر علمی برای رتبه پوهندوی. اثر چاپ ناشده. پوهنتون کابل. ص ص 53، 70، 90.

3. بابک، گ. (1392).

فارمسیوتیکس (اشکال دوائی جلدی و مخاطی). تالیف برای رتبه پوهنوال. ص ص 52-56، 183-190

4. بابک، گ. (1383). بررسی کنیتیک

عملیه اکسترکشن کاسنی، اثر تحقیقی برای ترفیع از رتبه علمی پوهنیار به رتبه علمی پوهنمل. اثر

چاپ ناشده. پوهنتون کابل. ص ص 15، 17، 20 و 30

5. بابک، گ. (1372). تطبیقات

فارمسیوتیکس (ادویه مایع فمی). اثر علمی برای رتبه پوهنیار. اثر چاپ ناشده. پوهنتون کابل. ص ص 1-5، 17، 20 و 30

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و

اخیر سمستر

تحریری 100%

سال دوم

سمستر چهارم

- نام مضمون : اداره و منجمنت ادویه

کودنمبر مضمون: 401 GIPH

تعداد واحد های کریدیت: سه واحد کردیت

پیشنیاز: ادواره و منجمنت یک

نوع درس: نظری و یا عملی

رؤس عناوین مضامین:

فصل یازدهم

• اداره ذخیرمگاه های طبی

• طرح و دیزاین یک سیستم معلوماتی

• جریان ستاک و کار اداری

• ذخیره ستاک

- کنترل ستاک با استفاده از شیوه‌های FIFO و FEFO
- تخصیص درخواست
- اجرای موجودی
- تقسیمات ساحه ستاک در ذخیره‌گاه
- تنظیم موقعیت ثابت (fixed location)
- تنظیم موقعیت غیر ثابت (Fluid location)
- تنظیم موقعیت نیمه ثابت (Semifluid location)
- تقسیمات ستاک
- کتگوری معالجوی و فارمکولوژیکی
- استطباب کلینیکی
- ترتیب الفبا
- سطح مورد استفاده
- شکل دوايي
- ذخیره سازی و تنظیم ستاک
- مشخصات بسته‌بندی
- تفتیش
- هدر کردن ستاک تاریخ تیر شده و آسیب دیده
- تدابیر احتیاطی در مقابل آتش سوزی
- رهنمود پروسیجرهای ذخیره‌گاه‌های اقلام طبی
- تسهیلات برای کارمندان
- ستاک کارت
- درج توزیع ادویه در ستاک کارت
- درج ادویه و محصولات طبی دریافت شده در ستاک کارت
- موجودی ادویه تاریخ گذشته، یا خراب شده و درج آن در ستاک کارت
- موجودی فزیکي ادویه
- فصل دوازدهم
- اداره سیستم کیت
- کیت‌ها برای حالات اضطراری
- فواید و نواقص سیستم‌های کیت
- فواید بالقوه سیستم کیت عبارت اند از:
- فصل سیزدهم
- پلانگذاری برای اداره ادویه
- چرا به پلانگذاری نیاز است؟
- سطوح پلانگذاری
- پلان‌های ستراتیژیک
- مراحل پلانگذاری کار
- چارت فعالیت زمانی
- پلان کاری ماهوار، هفته وار و یومیه
- فصل چهاردهم
- خدمات دوايي شفاخانه‌یی
- وظایف فارمسی شفاخانه
- خریداری و اداره ستاک
- استفاده ادویه
- اداره ادویه مریضان داخل بستر

- سیستم‌های توزیع ادویه
- بخش ستاک بلک (Bulk)
- توزیع دوز واحد ادویه
- اسناد دواایی مریض
- دواخانه بعد از ساعات کاری (رسمی)
- دواخانه شفاخانه و کمیته معالجی
- فصل پانزدهم
- نظارت و ارزیابی
- روش‌های نظارت
- دیدارهای مراقبتی
- گزارش‌دهی عادی
- سیستم گزارش‌دهی دیده بان
- طرح سیستم نظارت
- ارزیابی
- مسایل ارزیابی
- انجام ارزیابی
- فصل شانزدهم
- پلان و اعمار تسهیلات ذخیره سازی
- مرحله آغاز
- تیم پروژه
- تعیین مشاورین
- مرحله بررسی امکانات اجرايی
- مشخص نمودن نوعیت ذخیره‌گاه مورد نیاز
- انتخاب روش فراهم‌آوری فضا
- مشخصات تجهیزات میخانیکی
- فصل هفدهم
- اداره برنامه‌های دواایی
- اشتباهات عام
- فصل هژدهم
- اداره تدارکات
- عوامل مؤثر بالای قیمت و هزینه‌های مجموعی ادویه
- قیمت هر واحد
- اشکال خریداری و هزینه مجموعی متغیر خریداری
- هزینه‌های مشهود و پنهان
- نظر اجمالی بر روش تدارکات
- مناقصه باز (Open tender)
- مناقصه محدود (Restricted tender)
- مذاکرات رقابتی (Competitive negotiation)
- تدارکات مستقیم (Direct procurement)
- شیوه‌های خوب تدارکات ادویه
- تدارکات ادویه به وسیله نام جنریک
- تدارکات محدود به لست ادویه اساسی ویا لست فورمولری
- تدارکات عمده ادویه 220
- خصوصیات عرضه‌کننده رسمی و نظارت آنها

• تدارکات رقابتی

- تدارک از منبع واحد
- درخواست مقدار ادویه به اساس تخمین مطمین ضرورت‌های واقعی
- پرداخت مطمین و اداره خوب مالی
- شفافیت و تأمین عدالت
- تجرید وظایف کلیدی
- برنامه تضمین کیفیت محصول
- راپوردهی منظم در مورد اجراء تدارکات
- ساختار و اداره سیستم تدارکات
- نظارت توسط اداره ارشد

فصل بیستم

- اداره و تنظیم موجودی
- شرایط سیستم اداره و تنظیم موجودی
- راجستر ستاک و گزارش‌های معیاری
- راجسترهای ستاک
- گزارش‌های فعالیت و اجراء ارزیابی
- انتخاب اقلام که باید در ستاک نگهداری شود
- سطح خدمات و مصوونیت ستاک
- مدل‌های کنترول موجودی و ثبت مکرر
- تنظیم ادویه در تسهیلات صحی

فصل بیست و یکم

- تضمین کیفیت تهیه و تدارک دوایی
- کیفیت ادویه
- تعریف و ارزیابی کیفیت ادویه
- عواقب ادویه بی‌کیفیت
- تعیین کنندهای کیفیت ادویه
- افزایش ادویه بی‌کیفیت
- روش‌های عملی تضمین کیفیت
- تعیین اولویت‌ها در تضمین کیفیت
- اداره تنظیم امورادویه و مارکیت تدارکات امروزی
- بررسی محموله‌ها
- آزمایش لابراتوری
- حجم پایین کار پلان شده

- مسؤولیت‌ها در جریان پروسه یا روند تدارکات
- استخدام کارمندان به شعبه تدارکات و سیستم‌های اداره

فصل نهم

- تخمین نیازمندی‌های ادویه
- روش‌های تخمین نیازمندی‌های ادویه
- پیش‌بینی صحت نسبی روش‌های تعیین نیازمندی
- روش مصرف
- روش مطابق با بیماری
- روش تعدیل شده مصرف ادویه
- کاربرد تخمین نیازمندی زیاد
- پیش‌بینی نیازمندی‌های بودجه نظر به سطح خدمات

سمستر چهارم

– نام مضمون : اداره خدمات فارمسی

کودنمبر مضمون: GIPH 402

تعداد واحد های کريدیت: دو واحد کريدیت

پيشنياز: اداره خدمات فارمسی یک

نوع درس: نظری و یا عملی

رؤس عناوين مضامين:

فصل هفتم

- مشورهدهی و رعایت آن توسط مريض و مهارت های افهام وتفہيم

- مشورهدهی چیست؟ (What Is Counselling?)

- تعريف و محدوده مشورهدهی (Definition and Scope)

- فلسفه مشورهدهی (GIPHilosoGIPHY of Counselling)

- مقصد مشورهدهی به مريض (Purpose of Counselling)

- مشورهدهی در دواخانه های شفاخانه و دواخانه های شخصی

- موانع و اختلالات مشورهدهی به مريض

- حفظ کیفیت دوايی

- ذخيره نمودن و انتقال مناسب

- توزيع و استفاده مناسب ادويه

- نظارت کیفیت ادويه

- جمع آوری دوباره محصولات

- توضیحات اصطلاحات

ماخذ:

6. Ali,M and gupta,J. (2008). Drug store and business management for second year diploma in GIPHarmacy and B. GIPHarmacy. Saish Kumar Jain for CBS Publication and Distribution. Pp 12-17,87-89, 115-132

7. Bloom, G., and C., Temple-Bird.(1994). Medical equipment management. In Health and disease in development countries, ed. K. S. Lankinen, S. Bergstorm, P. H. Makela, and M. Peltomaa.London: Macmillan. Pp 234- 252

8. Christian Medical Commission-Churches' Action for Health. (1993). Equipment donations guideline. Geneva: Christian Medical commission – Churches' Action for Health. Pp 132-140.

9. D,A, Dean and E,R, Evans. (2006). GIPHarmaceutical Packaging Technology. Taylor and Francise. New York. Pp 23,24.

10. Dandiya P.C and Mathur.M. (2008). Textbook Of Hospital and Clinical GIPHarmacy(including practicals).pp 24-38, 61-67

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمسٹر و

اخیر سمسٹر

تحریری 100%

دوم

- عوامل تسهیل کننده و محدود کننده (Facilitating and Constraining Factors)
- اولویت‌ها برای مشوره‌دهی به مریض (Priority for Counseling)

- تیوری افهام و تفهیم (Communication Theory)

- پیروی از تداوی (Medication Adherence)
- مهارت‌های تفاهم برای مشاوره مؤثر

- تحقیقات پیروی از تداوی (Medication Adherence Research)
- خصوصیات یک مشوره دهنده خوب

فصل هشتم

- چه وقت پیروی مهم است؟ (When is Adherence Important?)
- تشویق استفاده درست ادویه توسط مردم و مریضان

- حدود عدم پیروی (Extent of Non Adherence)
- ضرورت برای آگاهی مردم در رابطه به استفاده درست ادویه

- هزینه عدم پیروی (Cost of non adherence)
- چالش‌ها و مشکلات (Problems)

- کتگوری های عدم پیروی ادویه
- اصول آگاهی عامه در رابطه به استفاده درست ادویه

- آگاهی عامه در مورد استفاده درست ادویه

- مراحل آگاهی دهی عامه در مورد استفاده درست ادویه

فصل ده هم

- اقتصاد دوايي
- آگاهی مریض در رابطه به استفاده مناسب و درست ادویه

- مبداء اقتصاد دوايي (Genesis of GIPHarmacoeconomics)
- ترس مریض از پرسیدن سوال از داکتر

- تعریف اقتصاد دوايي (Defination of GIPHarmacoeconomics)
- زمان ناکافی برای مشورت دهی

- کاربرد اقتصاد دوايي (Applied GIPHarmacoeconomics)
- ناتوانی خریداری ادویه (Unaffordability of Drugs)

- ستراتیژی‌های تمویل ادویه و اهمیت تمویل ادویه
- پیچیدگی و مدت زمان تداوی (Complexity and Duration of Treatment)

- متوازن ساختن معادله ثبات مالی

- افزایش منابع مالی
- هزینه و نتایج (Costs and Outcomes)
- روش‌های اقتصاد دوايي (Methods of GIPHarmacoeconomics)
- تحلیل سودمندی هزینه در نهادهای غیر تجارتي
- اقتصاد دوايي در تداوی دوايي و کیفیت زندگی
- انجام دادن تحقیقات اقتصاد دوايي
- کیفیت زنده‌گی (Quality of Life)
- فصل یازدهم
- GIPHarmacovigilance
- مقاصد GIPHarmacovigilance
- مبدأ و انکشاف نظریه GIPHarmacovigilance
- نظارت از وقوعات ناشی تجویز نسخه ها
- کمیته مشورتی ملی GIPHarmacovigilance
- فصل دوازدهم
- ادویه و معلومات معالجوی (Drug and Therapeutics Information)
- منابع معلومات دوايي (Sources of Drug Information)
- ارزیابی منابع معلوماتی (Evaluation of Information Sources)
- معلومات ترویجی تولید کننده‌گان
- تأسیس مرکز معلومات دوايي (Setting Up a Drug Information Center)
- تعهد مسلكی (GIPHilosophical Commitment)
- تعیین موقعیت (Site Identification)
- استخدام کارمندان و نیازمندی‌های وسایل
- منابع معلومات اساسی (Basic Information Resources)
- تنظیم یک مرکز معلومات دوايي
- برنامه فعال دور دست (Proactive Outreach)
- جراید دوايي (Drug Bulletins)
- لست‌های اساسی و فورمولیری‌های معالجوی
- آموزش (Training)
- ارزیابی (Evaluation)
- منابع کمک (Sources Of Help)
- فصل سیزدهم
- خدمات دوايي شفاخانه (Hospital Drug Services)
- کارمندان (Presonal)
- ساختار های فزیکي (GIPHysical Organization)
- کمیته دوايي معالجوی شفاخانه

- 6) Ali,M and gupta,J. (2008). Drug store and business management for second year diploma in GIPharmacy and B. GIPharmacy. Saish Kumar Jain for CBS Publication and Distribution. PP 11- 16
- 7) Dandiya P.C and Mathur.M. (2008). Textbook Of Hospital and Clinical GIPharmacy(including practicals). PP15-23, 75-81, 178-197,198-208.
- 8) K.G. Revikumar. (2009). Text book of GIPharmacy practice. 1st edition. Nishad Deshmuk, career publication. PP 41, 55,56,82, 191-231,233-257,351-400, 443-491.
- 9) Managing drug supply (1997). The selection, procurement, distribution, and use of GIPharmaceuticals. 2nd edition. Kumarian press.USA. PP 137-149, 419-496, 582-594.
- 10) Parthasarathi,G and Nyfort,K. (2008). Textbook of Clinical GIPharmacy Practice Essential Concepts and Skills. JSS college of GIPharmacy , Mysore, India. PP 18-159.

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و
اخیر سمستر

تحریری 100٪

سال دوم

سمستر چهارم

– نام مضمون : کمپیوتر

کودنمبر مضمون: GIPH 403

- هدف و وظایف (Purpose and Functions)
- اداره فورمولیری ادویه شفاخانه (Hospital Drug Formulary Management)
- بررسی مصرف ادویه (Drug Utilization Review)
- اداره ادویه مریضان داخل بستر (Inpatient Drug Management)
- ستاک بلک وارد (Bulk Ward Stok(Bulk)
- سیستم فرمایش ادویه انفرادی (Individual Drug Order System)
- توزیع دوز واحد ادویه (Unit Dose Drug Distribution)
- اسناد دواپی مریض (Patient Medication Profiles)
- ریکارد تداوی توسط ادویه (Medication Treatment Record)
- تفتیش وارد و شعبه فارمسی (Ward and Department Inspections)
- ادویه خطرناک و مواد تحت کنترل
- دواخانه بعد از ساعات کاری (رسمی) (After Hours GIPharmacy)
- تولید مقیاس کوچک دواپی در شفاخانه
- کنترل ضایعات و سؤ استفاد ادویه
- توضیحنامه اصطلاحات (Glossary)

ماخذ:

تعداد واحد های کریدیت: دو واحد کردیت

پیشنیاز: ندارد

نوع درس: نظری و یا عملی

رؤس عناوین مضامین:

فصل اول

- معرفی کامپیوتر

- تعریف (Definition):

- انواع کامپیوتر

- کامپیوتر های رقمی (Digital Computers):

- کامپیوتر های قیاسی (Analog)
Computers:

- کامپیوتر های ترکیبی (Hybrid Computers)

- کامپیوتر های بزرگ (Super Computer):

- کامپیوتر های Main Frame:

- کامپیوتر های کوچک (Mini Computers)

- میکرو کامپیوتر ها (Micro Computers)

- کامپیوتر های Laptop

- ساختمان کامپیوتر

- سخت افزار یا پرزه جات کامپیوتر (Hardware):

- نرم افزار یا پروگرام ها ی کامپیوتر (Software):

- لخت افزار (Firmware):

- وسایل ورودی اطلاعات (Input Devices):

- بخش سیستم (System Unit):

- وسایل خروجی و اظهار نتایج Output devices:

- وسایل رقمی ساز (Digitizing the real world):

- حس کننده (Sensor)

- وسایل ذخیره اطلاعات Storage devices

- حافظه فلش (Flash memory):

- سیستم عامل Windows 7

- روش نصب و تنظیم Windows 7

- نصب سخت افزار در ویندوز 7:

- افزودن صفحه کلید فارسی در Windows 7:

- آشنایی با محیط ویندوز هفت:

- کار با فایلها و فولدرها د ویندوز ۷

- استفاده از Help و Support:

فصل دوم

- برنامه میکروسافت ورد 2010 Microsot Word

- ایجاد اسناد متنی، حفظ، باز و چاپ نمودن آن:

فصل سوم

- کاپی کردن و انتقال نوشته ها و تصاویر از یک محل به محل دی‌گر و دریافت کلمات در اسناد:
- کار با فونت ها Font Formatting:
- سمت یا جهت نوشته ها، فواصل میان سطور و پاراگراف ها، و شماره گذاری سطرها:
- افزودن صفحات جدید، جداول، تصاویر، اشکال، ...
- تعیین شکل متن، حاشیه ها، نماه و غیره ممیزات در شکل ظاهری جدول:
- افزودن تصاویر و غیره گرافیک ها:
- درج لینک، سربرگ، پاورقی و شماره گذاری صفحات
- درج سرورقی Header و پاورقی Footer:
- تنظیم صفحه:
- تنظیم حاشیه ها:
- تنظیم نوشته ها در ستون ها:
- تعیین فاصله میان پاراگراف ها:
- ایجاد فهرست، منابع و پاورقی:
- درج پاورقی یا Footnote and Endnote:
- چک نمودن املاء و انشاء، گرامر، تحقیقات، استفاده از ذخیره کلمات (واژه ها)، شمارش کلمات و افزودن تبصره ها:
- افزودن تبصره ها:
- پاورپاینت PowerPoint 2010
- ایجاد فایل سلاید پرزنتیشن و افزودن سلایدها در آن:
- افزودن سلایدها و متن:
- کاپی نمودن، منتقل ساختن متن، گرافیکها، و یا سلایدها در پاورپاینت:
- Outline Mode:
- اضافه کردن تصویر و کلیپ آرت:
- وارد نمودن تغییرات در تصویر Format:
- از بین بردن قسمت های از تصویر:
- تغییرات در رنگ و رشنایی:
- افزودن جداول و چارت:
- افزودن چارت ها:
- افزودن ویدیو و کلیپ صوتی:
- اضافه کردن چارت های سازمانی:
- اضافه نمودن جعبه های متنی و شکل ها:
- افزودن تحرکات برای تصاویر، اشکال (گرافیک ها):
- استفاده از فونت ها و رنگ های مختلف:
- اضافه کردن گلوله و شماره در مقابل سطور در سلایدها، و دی‌گر تنظیمات سطور:

- دیزاین سلایدها:
- تنظیم سلایدها:
- تعین حاشیه ها:
- تعین مقیاس محتوی با در نظر داشت تعداد صفحات
- تغییر پیش زمینه (Background):
- نمایش سلایدها یا Slide show
- تعین مولها (Formulas):

فصل پنجم

- آشنایی با اینترنت
- درک مفاهیم HTTP، URL، Hyperlink، Browser، Web Address، FTP، ISP
- معرفی و استفاده از موتور جستجوگر:
- معرفی cookie و cache:
- خطر ویروسها هنگام دریافت اطلاعات از اینترنت:
- درک مفهوم firewall:
- باز کردن و بستن نرم افزار مرورگر وب یا browser:
- معرفی Internet Explorer:
- Email یا پست الکترونیکی:
- ساختن ایمیل یا پست الکترونیک:
- استفاده از yahoo messenger و skype:

فصل چهارم

- میکروسافت اکسل Microsoft Excel 2010
- باز نمودن فایل:
- محفوظ ساختن Workbook و یا اجزای آن:
- چاپ نمودن فایل:
- نوار Home و دساتیر مربوطه آن
- تفاوت میان Paste و Paste link:
- تعین نوع، اندازه و رنگ فونت و تغییر نوع خطوط احاطه کننده سلولها:
- افزودن و حذف نمودن قطارها، ستون، Sheet و فارمت نمودن آنها:
- پرکاری یا Fill یا :
- دریافت نمودن و یا تعویض نمودن کلمات در اکسل:
- افزودنی ها:
- پایووت تیبل و پایووت چارت:
- افزودن Header و Footer:

ماخذ:

پیشیناز: فاکولوژی اول و دوم (۱۳۹۱، ۱۱۳). Retrieved ۲۳ ۸, ۱۳۹۳, from
www.blogfa.com [3]

نوع درس: نظری و یا عملی (۱۳۹۱، ۱۱۳). Retrieved ۲۳ ۸, ۱۳۹۳, from
www.blogfa.com [5]

رؤس عناوین مضامین: (۱۳۹۳). Retrieved ۱۱ ۷, ۱۳۹۳, from
www.blogsky.com [2]

بخش هشتم

Windows 7. (1998-2015). Retrieved ۱۲ ۸, ۱۳۹۳,
from GCF LearnFree.org:

فصل اول

www.gcflearnfree.org [8]
How to Manage Users in Windows 7. (2009, 10
20). Retrieved ۱۲ ۱۰, ۱۳۹۳, from PCWorld:

• عمومیات ادویه ضد میکروبی

[7] www.pcworld.com

• تصنیف و میکانیزم تاثیر (Classification
(And Mechanism Of Action

Create new account: Windows 7. (2014, 27 8).
Retrieved ۱۴ ۹, ۱۳۹۳, from Cornell
University IT Cornell: www.cornell.edu

• اهتمامات سمیت ادویه ضد میکروبی
(Management Of Antimicrobial)
(Drug Toxicity

[10]
(۲۰۱۵). Retrieved ۲۳ ۹, ۱۳۹۳, from
www.irebooks.com کتابخانه امید ایران

• تداوی با ترکیب ادویه ضد میکروبی
(Antimicrobial Drug)
(Combinations

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و
اخیر سمستر

تحریری 100%

• سینرجیزم و انتاگونیزم انتی بیوتیک ها

• وقایه انتانات با ادویه ضد میکروبی
(Antimicrobial ProGIPHylaxis)

سال دوم

سمستر چهارم

فصل دوم

– نام مضمون : فارمکولوژی سوم

• سلفونامید ها و کینولون ها

کودنمبر مضمون: GIPH 404

• سلفونامید ها (Sulfonamides)

• کینولون ها (Quinolones)

تعداد واحد های کريدیت: سه واحد کريدیت

فصل سوم

- انتی بیوتیک های بیتالاکتام و سایر ادویه نهی کننده غشای حجروی

- انتی بیوتیک های بیتالاکتام (β -Lactam Antibiotics)

- پنیسیلین ها (Penicillins)

- سیفالوسپورین ها (CephGIPHalosporins)

- سایر ادویه بیتالاکتام

- مونوباکتام ها (Monobactams)

- نهی کننده های بیتالاکتاماز

- کارباپنم ها (Carbapenems)

- سایر نهی کننده های ساخت دیوار حجروی

فصل چهارم

- امینوگلایکوزید ها

فصل پنجم

- تتراسیکلین ها، کلورامفینیکلول، مکرولید ها و سایر نهی کننده های سنتیز پروتین

- (Tetracyclines) تتراسیکلین ها

- کلورامفینیکول (ChloramGIPHenicol)

- مکرولید ها (Macrolides)

- استرپتوگرامین ها (Streptogramins)

- Colistin و Polymyxin B

فصل ششم

- ادویه مستعمله در شیموترایی توبرکلوز، میکوباتریوم اویوم و لیپروسی

- 1- ادویه مستعمله در توبرکلوز

- 2- ادویه مستعمله در جزام (Drugs Used For Leprosy)

- سلفون ها (Sulfones)

فصل هفتم

- ادویه انتی سپتیک

- الف- انتی سپتیک های طرق بولی

- ب- دیس انفکتانت ها، انتی سپتیک ها و استریلانت ها

فصل هشتم

- ادویه ضد سماری

- 1- ادویه ضد سماری سیستمیک

- ازول ها (Azoles)

- 2- ادویه ضد سماری موضعی

- امیدازول ها و تریازول های موضعی

- انتی بیوتیک های ضد سماری پولیین

فصل نهم

- ادویه ضد پروتوزوا
- 4- ادویه ضد رتروویروس (Antiretroviral Agents)
- 1- ادویه ضد ملاریا (Antimalarial Drugs)
- نهی کننده های سنتیز فولات (Folate Synthesis Inhibitors)
- 1- نهی کننده های ترانسکریپتاز معکوس نوکلئوزیدی (Nucleoside Reverse Transcriptase Inhibitors)
- 2- نهی کننده های ترانسکریپتاز معکوس غیر نوکلئوزیدی (Nonnucleoside Reverse Transcriptase Inhibitors)
- 2- انتی بیوتیک های مستعمله در ملاریا (Antiamebiasis)
- 2- ادویه ضد امیبیاز (Antiamebiasis Drugs)
- سایر ادویه ضد پروتوزوا
- فصل دهم
- 1- ادویه الکلی کننده (Alkylating Agents)
- 3- محصولات طبیعی (Natural Products)
- 4- ادویه هورمونی (Hormonal Agents)
- فصل یازدهم
- ادویه ضد ویروس
- 1- ادویه ضد تبخال و ضد سابتومیگالوویروس (Antiherpes Simplex Virus And Antivaricella Zoster Virus)
- 2- ادویه انتی انفلوانزا (Anti-Influenza Agents)
- 3- انترفیرون ها (Interferons)
- شیموترابی امراض سرطان
- 1- فصل سیزدهم
- هورمون های نخامیه
- 1- هورمون های فص قدامی غده نخامیه
- هورمون آزاد کننده هورمون نشونما (GHRH)
- هورمون نشونما (Growth Hormone)

- ب- آیودین و ادویه حاوی آیودین
- ج- ادویه فمی کولی سایتوگرافیک (Oral CholecystograGIPHic Agents)
- د- آیودین رادیواکتیف (Radioiodine)
- سایر ادویه مستعمله در هایپرتایروئیدزم

فصل پانزدهم

- استروجن ها و پروجستین ها
- 1- استروجن ها (Estrogens)
- تعدیل کننده های انتخابی آخذه های استروجن و انتی استروجن ها
- 2- پروجستین ها (Progestins)
- انتی پروجستین ها

فصل شانزدهم

- اندروجن ها
- انتی اندروجن ها (Anti-Androgens)

فصل هفدهم

- هورمون های قشری ادرینال

فصل هجدهم

- هورمون های پانقراس و ادویه ضد دیابتیک
- انسولین (Insulin)

- هورمون آزاد کننده تایروتروپین
(Thyrotropine Releasing Hormone)

- هورمون تنبیه کننده تایروئید (Thyroid Stimulating Hormone)

- هورمون آزاد کننده گونادوتروپین
(Gonadotropin-Releasing Hormone)

- گونادوتروپین ها (Gonadotropins)

- هورمون آزاد کننده کورتیکوتروپین
(Corticotropin-Releasing Hormone)

- ادرینوکورتیکوتروپین
(Adrenocorticotrophic Hormone)

- هورمون پرولاکتین (Prolactin)

- 2- هورمون های فص خلفی غده نخامیه

- اوکسی توسین (Oxytocin)

- هورمون (ADH) Vasopressin

فصل چهاردهم

- هورمون های تایروئید و ادویه ضد تایروئید

- هورمون های تایروئید

- ادویه ضد تایروئید و سایر نهی کننده های تایروئید

- الف- تیونامید ها (Thionamides)

2) Gilman A.G. (2007) Goodman and Gilman's The GIParmacological Basis of Thereapeutics. 11th edition. The McGraw-Hill. PP 1162-1167, 1171-1177, 1190, 1192, 1203-1204, 1206-1215, 1219, 1223, 1227-1234, 1240-1241, 1246-1247, 1252, 1256-1260, 1274-1275, 1227-1228, 1279-1283, 1295-1309, 1313-1317, 1329- 1335, 1350-1365, 1389-1434, 1443-1444, 1558-1560, 1567-1571, 1613-1616, 1621-1623, 1637-1641, 1645, 1655-1668, 1701-1708.

3) Kalant H and Roschlau W.H.E. (1998). Principles of Medical GIParmacology. 6th edition. Oxford University Press. PP 657-663.

4) Katzung B.G and Masters S.B. (2007). Katzung Basic and Clinical GIParmacology 9th edition. The McGraw-Hill USA. PP 1170-1177, 1184-1185, 1063, 1160-1164, 1203-1235, 849-870, 984-995.

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و
اخیر سمستر

تحریری 100٪

سال دوم

• ادویه ضد دیابتیک فمی (Oral Antidiabetic Drugs)

• الف- سلفونیل یوریا ها (Sulfonylureas)

• ب- بی گوانید ها (Biguanides)

• ج- تiazolidinediones
(Thiazolidinediones)

• د- نهی کننده های الفا- گلوکوزیداز
(α -Glucosidase Inhibitors)

• گلوکاگون (Glucagon)

فصل نهم

• ویتامین ها

• 1- ویتامین های منحل در شحم (Fat-)
(Soluble Vitamins)

• 2- ویتامین های منحل در آب (Water-)
(Soluble Vitamins)

• توضیحاتنامه اصطلاحات علمی

ماخذ:

1) Craig C.R and Stitzel R. E. (2003). Modern GIParmacology with Clinical Applications. 6th edition. The LWW. PP 559, 563-565, 570-575, 752-754, 706-709, 779-885.

سمستر چهارم

- تیتراسیکلین های طبیعی

فصل سوم

- انتی بیوتیک های سلسله اروماتیک

فصل چهارم

- 1 - پنسیلین ها :
- تجرید پنسیلین ها بطریقه های مختلف
- پنسیلین های طبیعی
- 6 - امینوپنسیلینیک اسید (6-APA)
- مستحضرات مختلف پنسیلین ها

• پنسیلین وی (GIPHenoxyethyl penicillin)

- اموکسی سیلین
- 2 - سیفالوسپورین ها

- سیفالکسین
- سیفر ادین
- سیفازولین
- سیفاکلور
- سیفتریاکسون سودیم
- سیفیکسیم
- سیفاتوکزیم سودیم

- نام مضمون : فارمسی شیمیک و کنترل ادویه

کودنمبر مضمون: GIPH 405

تعداد واحد های کریدیت: سه واحد کریدیت

پیشنیاز: فارمسی شیمیک اول و دوم

نوع درس: نظری و یا عملی

رؤس عناوین مضامین:

فصل اول

- عمومیات
- تصنیف انتی بیوتیک ها
- نقش انتی بیوتیک ها درانکشاف شیموتراپی
- طرق تهیه انتی بیوتیک ها
- طرق تهیه انتی بیوتیک ها را میتوان به سه گروه عمده تقسیم نمود
- طریقه های بیولوژیکی تجزیه انتی بیوتیک ها

فصل دوم

- انتی بیوتیک های با ساختمان الی سیکلیک وآنالوگ های پولی سنتتیک آنها

- سیفپییم
- کلریترومایسین
- **فصل پنجم**
- انتی بیوتیک های گروپ کینولون یا فلورکینولون
- Pipemidic acid
- Norfloxacin
- سیپروفلوکساسین
- اوفلاکساسین
- لیووفلوکساسین
- پفلوکساسین مسیلات دای هیدرات
- نورفلوکساسین
- **فصل ششم**
- انتی بیوتیک های امینوگلایکوزید ها
- Gentamicin
- امیکاسین
- ناسازگاری کیمیاوی
- **فصل هفتم**
- انتی بیوتیک مکرولید ها
- اریترومایسین (Erythromycin)
- کلریترومایسین
- سپیرومایسین (Spiramycin)
- **فصل هشتم**
- انتی بیوتیک های پولی اینول
- **فصل نهم**
- انتی بیوتیک های ضدسرطانی با ساختمان کینوئیدی
- **فصل دهم**
- انتی بیوتیک های پولی پپتیدیک
- باسیتراکسین A (Bacitracin A)
- وانکومایسین Vancomycin
- پولی میکسین ها Polymyxins
- **بخش دوم**
- ویتامین ها
- **فصل اول**
- عمومیات
- **فصل دوم**
- ویتامین های سلسله الیفاتیک

- خواص کلسیم پانگامات:

فصل هفتم

- مشتقات β -امینواسید ها :
- ویتامین های مشتقات پیریدین و پیریمیدین
- اسید پانتوتینیک (ویتامین B₅):
- خواص مستحضرات تیامین:

فصل سوم

فصل هشتم

- ویتامین های سلسله الی سیکلیک
- ویتامین های سیکلو هگسینیل ایزوپروپنئید یا ریتینول ها :
- ویتامین های مشتقات پتریدین و کورین
- خواص اسید فولیک
- ویتامین های، مشتقات

فصل چهارم

ایزوالوکسازین (Isoalloxazinum)

- سیکلو هکسانول ایتلین هیدرین دان (ویتامین های D) ویا کلسیفرول ها

بخش سوم

- هورمون ها

فصل پنجم

فصل اول

- ویتامین هایی سلسله اروماتیک (مشتقات نفتو کینون ها) و ویتامین های مشتقات کرومان
- ویتامین های طبیعی گروپ K :
- انالوگ های سنتتیک ویتامین های K :
- خواص ویکاسول:
- انتی ویتامین های K :
- ویتامین های مشتقات کرومان
- توکوفرول ها (ویتامین های گروپ E)
- اطلاعات عمومی و تصنیف مستحضرات هورمون ها
- Thyroxin:
- انالوگ های سنتتیک هورمون های غده تاثیراید:

فصل سوم

- هورمون های مخ غده فوق الکلیه و انالوگ های سنتتیک آنها

فصل چهارم

- هورمون های قشر غده فوق الکلیه و انالوگ های سنتتیک آنها
- فصل ششم
- فلاوونوئید ها (ویتامین های گروپ P)

5. European GIPHarmacopoeia, 4th edition, 2002.

نحوه امتحان: امتحان تحریری وسط سمستر و
اخیر سمستر

تحریری 100%

سال دوم

سمستر چهارم

– نام مضمون : فارمسیوتیک سوم

کودنمبر مضمون: GIPH 406

تعداد واحد های کرایدیت: سه واحد کردیت

پیشنیاز: فارمسیوتیک اول و دوم

نوع درس: نظری و یا عملی

رؤس عناوین مضامین:

فصل اول

• محصولات پودری و گرانولی به گونه اشکال دوايي

• مزایا و نقایص محصولات پودری و گرانولی

فصل پنجم

• هورمون های ژستوزن ها و انالوگ های نیمه ترکیبی آنها و اندروژن ها

فصل ششم

• هورمونهای استروژن ها و انالوگ های سنتتیک غیر ایستروئیدی آنها

• مستحضرات هورمون های استروژن ها

• استروژن ها

• خواص مستحضرات مشتقات استرادیول:

• مستحضرات سنتتیک استروژنیک:

• ساختمان کیمیاوی مستحضرات سنتتیک استروژنیک:

•
ماخذ:

1. AHFS Drug Information, 2001.
2. Ali, M., (2008). Textbook of GIPHarmaceutical Chemistry –I (In-organic).
3. Block, J. H. and Beale, J. M., (2002).organic medicinal and GIPHarmaceutical chemistry, 11th Edition.
4. Chatwal, G. R., (2010). GIPHarmaceutical Chemistry Inorganic, (Vol. I).

- محصولات ترکیبی
- انتخاب مواد سواغیه
- پودر های منقسم (Divided Powders)
- مخلوط کردن
- گرانول های محجم (Bulk Granules)
- گرانول ساختن (Granulation)
- گرانول های منقسم (Divided Granules)
- دلایل انجام گرانولیشن
- پودر های پاشیدنی (Dusting Powder)
- A-طریقه های گرانولیشن
- پودرهای دمیدنی (Insufflations)
- گرانولیشن خشک
- پودر های خشک انشاقی
- گرانولیشن مرطوب
- مستحضرات که قبل از تطبیق به عملیات بیشتر ضرورت دارند
- میکانیزم های گرانولیشن
- میکانیزم های اتصال ذرات
- قوه های چسپندگی بین فلم های غیر متحرک
- قوه های بین سطحی در فلم های متحرک مایع
- قوه های جاذبه بین ذرات جامد
- میکانیزم های تشکیل گرانول ها
- فواید تابلیت ها
- B-وسایل گرانولیشن در فارمسی
- نواقص تابلیت ها
- گرانولاتورهای مرطوب
- فورمولیشن تابلیت ها
- تغییرات فورمولیشن
- انواع تابلیت ها
- گرانولاتور های خشک (Dry granulators)
- مراحل تهیه تابلیت ها
- تولید تابلیت با استفاده از طریقه گرانولیشن
- انتخاب مواد فعال و مواد سواغیه (اجزای تشکیل دهنده تابلیت ها)
- دلایل اجرای گرانولیشن پودر قبل از تابلیت سازی
- مواد فعال تابلیت ها
- گرانولیشن توسط مخلوط نمودن انتقالی

- طریقه های متناوب گرانولیشن
- پر کردن کپسول ها
- تولید تا بلیت به طریقه تراکم دادن مستقیم
- ماشین پر کردن کپسول
- اساسات تراکم پذیری پودرها
- فورمولیشن
- میکانیزم های تراکم پذیری ذرات
- فورمولیشن پودر
- ارزیابی حالت تراکم پذیری
- II-کپسول های جلاتینی نرم
- عملیات اساسی تراکم دادن پودرها
- تعریف شکل دواپی کپسول جلاتینی نرم (SOFTGEL)
- ایجاد اتصالات در تابلیت ها
- انواع کپسول های جلاتینی نرم به اساس تجویز
- قابلیت تراکم پذیری پودر و استحکام تابلیت
- دلایل انتخاب کپسول جلاتینی نرم به حیث شکل دواپی
- تغییرات استحکام تابلیت بعداز تراکم دادن
- تهیه کپسول های جلاتینی نرم
- رابطه بین خواص ذرات و استحکام تابلیت
- عوامل مؤثر بر قابلیت تراکم پذیری پودر
- فورمولیشن کپسول های جلاتینی نرم
- مشکلات حین تولید
- فورمولیشن پوش کپسول
- کنترل تابلیت ها
- خواص کیفی محصولات
- تجارب حین تولید
- فصل سوم
- کپسول های دواپی فمی
- فصل چهارم
- I-کپسول های جلاتینی سخت
- پوش نمودن تابلیت ها
- تعریف
- مواد خام
- علل پوش دادن
- تولید
- خصوصیات تابلیت هاییکه پوش داده میشوند
- خواص کپسول خالی
- وسایل و تجهیزات پوش دادن

- روش های پوش نمودن تابلیت
 - تنظیم خطوط بسته بندی
 - موادیکه در فورمولیشن پوش های فلمی بکار میرود
 - بسته بندی محصولات خاص
 - سایر موادیکه به فورمول پوش فلمی اضافه میگردد:
 - کنترل کیفی بسته بندی
- فصل پنجم**
- پوش های وظیفوی
 - تجارترب بالای تابلیت های پوش داده شده
 - بسته بندی اشکال دواپی
 - بسته به حیث یک محفظه
 - صدمات میخانیکی
 - صدمات ناشی از شرایط اقلیمی
 - صدمات بیولوژیکی
 - صدمات کیمیای
 - انتخاب بسته بندی
 - عوامل موثر بر انتخاب بسته
 - مواد بسته بندی
 - سرپوش ها
 - وظایف سرپوش
 - طریقه های تعیین موثریت سرپوش
 - پرکردن FILLING
 - خطوط بسته بندی
- صنعت دوا
 - اصول و روشهای GMP
 - I. محل کار و موقعیت فابریکه
 - II. تجهیزات (Equipments)
 - III. پرسونل (Personal)
 - IV. اسناد (Documentation)
 - V. تولید (Production)
 - VI. کنترل کیفیت (Quality Control)
- ماخذ:**
1. التون ام ای. (1388). طرح و تولید اشکال دواپی. ترجمه بابک، گ. اثر علمی برای رتبه پوهندوی. پوهنتون کابل. ص 94-98 ، 103-110، 155-157، 170-177، 183-189، 201-210، 233 و 255
 2. بابک، گ. (1392). فارمسیوتیکس(اشکال دواپی جلدی و مخاطی). تالیف برای رتبه پوهنوال. پوهنتون کابل. ص 425 - 430
 3. بابک، گ. (1388). بررسی خشک کردن انجمادی در تهیه محصولات دواپی. دکابل پوهنتون پوهنیزه مجله. شماره سوم. ص 104

- ارزیابی ارائه مونوگراف (60%) توسط هیئت ژوری (هر یک 20%)
 - نمره مونوگراف درج ترانسکرپت نمرات می گردد.
4. بابک، گ. (1388). ارزش بسته بندی مواد و اشکال دوايي. درمل. شماره دوم. ص ص 37
5. بابک، گ. (1387).بررسی منابع آلوده گی میکروبی و محافظه محصولات دوايي. مجله علمی پوهنتون کابل. شماره چهارم. ص ص 75

مونوگراف (پایانامه تحصیلی)

برای این برنامه کردیت های لازمه در نظر گرفته شده است تا محصل بتواند این پروسه تحقیقی را تکمیل نموده و مطابق برنامه های بین المللی از موضوع تحقیقی خویش دفاع نماید

مونوگراف یکی از شروط اساسی فراغت به شمار می رود. تعیین موضوع مونوگراف و استاد رهنما در هفته دوم سمستر چهارم صورت می گیرد. مونوگراف باید جنبه تحقیقی داشته باشد. مونوگراف بعد از تأیید استاد رهنما و آمر دیپارتمنت فارمسی در محضر هیئت ژوری سه نفره، اساتید و محصلان دفاع می گردد. موضوع مونوگراف از مضامین اختصاصی با الزامی رشته انتخاب می گردد. مونوگراف باید حاوی مطالب ذیل باشد:

- موضوع تحقیقی
- پیشگفتار
- خلاصه
- فهرست مطالب
- مقدمه
- مرور آثار
- مواد و روش کار
- نتیجه یا نتایج
- مناقشه
- نتیجه گیری
- پیشنهادات
- مأخذ

ارزیابی مونوگراف:

- ارزیابی نوشتاری (40%) توسط استاد رهنما